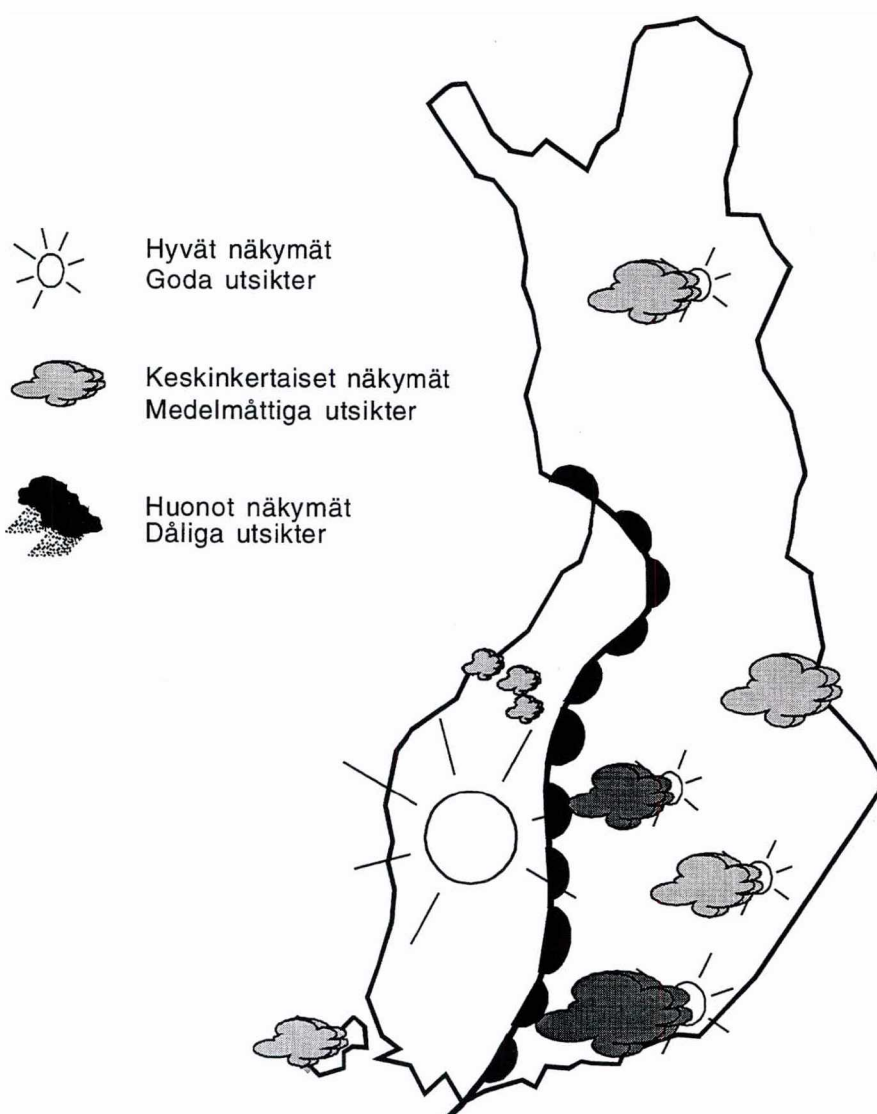

Aluebarometri

Regionbarometern
1/1994

10.5.1994

Kehitysnäkymät eri alueilla
Utsikter för utvecklingen i olika regioner

Sisällysluettelo

Alkusanat	3
Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa keväällä 1994	5
Uusimaa	10
Varsinais-Suomi	12
Satakunta	14
Häme	16
Pirkanmaa	18
Päijät-Häme	20
Kymenlaakso	22
Etelä-Karjala	24
Etelä-Savo	26
Pohjois-Savo	28
Pohjois-Karjala	30
Keski-Suomi	32
Etelä-Pohjanmaa	34
Vaasan rannikkoseutu	36
Keski-Pohjanmaa	38
Pohjois-Pohjanmaa	40
Kainuu	42
Lappi	44
Ahvenanmaa	46
Sammandrag landskapsvis	48
Lomake	56

Kuviot ja taulukot: Tilastokeskus
Raportin tekstiosuus: Sisäasiainministeriö,
Markku Nissinen

Innehållsförteckning

Förord	3
Utsikter för utvecklingen inom olika regioner i Finland våren 1994	5
Nyland	10
Egentliga Finland	12
Satakunta	14
Tavastland	16
Birkaland	18
Päijät-Häme	20
Kymmenedaden	22
Södra Karelen	24
Södra Savolax	26
Norra Savolax	28
Norra Karelen	30
Mellersta Finland	32
Södra Österbotten	34
Vasa kustregion	36
Mellersta Österbotten	38
Norra Österbotten	40
Kajanaland	42
Lappland	44
Åland	46
Sammandrag landskapsvis	48
Frågeformulär	56

Figurer och tabeller: Statistikcentralen
Text: Inrikesministeriet,
Markku Nissinen

Alkusanat

Aluebarometri 1:1994 on sisäasiainministeriön ja Suomen Kuntaliiton kaksi kertaa vuodessa tehtävä kysely. Kyselyn suorittaa Tilastokeskus.

Aluebarometri mittaa maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia - 'paineen'vaihtelua. Vastaukset perustuvat kuntien virka- ja luottamushenkilöiden henkilökohtaisiin näkemyksiin ja tietoihin. Aluebarometrin mittauskertoja on kertynyt kuusi syksystä 1991 kevääseen 1994. Aluebarometrissa on saatavissa erillinen taulukko-raportti ja otantamenetelmäraportti.

Tutkimusmenetelmä

Kyselyyn vastaajat on valittu otantamenetelmällä. Perusjoukon muodostavat kaikki Suomen kunnanjohtajat, kunnanvaltuuston puheenjohtajat, kunnanhallituksen puheenjohtajat, elinkeinoasiamiehet ja suunnittelusihteerit. Suurimmissa kaupungeissa (20 kpl) perusjoukkoon kuuluvat edellisten lisäksi myös apulaiskaupunginjohtajat, kunnanvaltuuston I ja II varapuheenjohtajat sekä kunnanhallituksen I ja II varapuheenjohtajat. Otanta ottaa huomioon niin alueelliset kuin kunnan sisäiset mielipide-erot. Kaksiasteisella (kunta/virkamies) ryväsotannalla molemmilla tasoilla yksinkertaista satunnaisotantaa käyttäen kysely lähetettiin 880 em. nimikkeen haltijalle. Kyselyn vastausprosentti oli 83,6%.

Kaikilla kunnilla on korostuskertoimet, joilla vastausmäärien vaihtelu kuntien välillä on eliminoitu. Jokainen kunta on täten samanarvoinen barometrissa.

Alueluokitukset

Maan eri osien kehityksessä odotettavissa olevia muutoksia tarkastellaan 7-luokkaisella kuntatyyppittelyllä ja maakuntajaolla. Maakuntatasolla kunnat jaetaan raportissa keskusaluekuntiin ja muihin kuntiin (ks. maakuntakartat).

Kysymykset ja saldoluvut

Aluebarometrissa 1:1994 tiedustellaan kunnan kehitystä yleensä ulottuvuudella suurempi - yhtä suuri -pienempi, jolloin kyse on oleellisista muutoksista. Kysymykset koskevat kuluvaan vuoteen verrattuna tai seuraavaan vuoteen verrattuna. Kuviot esittävät saldolukuja, jotka lasketaan suurempi ja pienempi -vastausten prosenttiosuuksien erotuksena. Kysymykset luokitukseen löytyvät aluebarometrin viimeistä edelliseltä sivulta.

Aluetaso eli otannan ositusmuuttuja on Aluebarometrissa vaihtunut läänistä maakunnaksi. Samalla otoskoko on kasvatettu. Saldoluvut ennen kevättä 1994 on läänirajoja noudattavia maakuntia lukuunottamatta tehty jälkiosituksella ja nykyistä pienemmällä otoksella, joka on tulosten tulkinnassa huomioitava.

Förord

Regionbarometern 1:1994 är en förfrågan som inrikesministeriet och Finlands Kommunförbund gör tillsammans två gånger om året. Förfrågan utförs av Statistikcentralen.

Regionbarometern mäter de förändringar i utvecklingen som väntas i olika delar av landet. Svaren bygger på de kommunala tjänstemännens och de förtroendevaldas personliga uppfattningar och kännedom om sin kommun. Mätningar för Regionbarometern har hittills gjorts sex gånger från hösten 1991 till våren 1994. En separat tabellrapport och en rapport om urvalsmetoden finns också att få över barometern.

Undersökningsmetod

De som svarat i Regionbarometern har valts genom ett urval. Själva populationen utgörs av samtliga kommundirektörer, ordförande i kommunfullmäktige, ordförande i kommunstyrelserna, näringsombudsmän och planeringssekreterare. I de största städerna (20 st.) omfattar populationen också biträdande stadsdirektörer, första och andra viceordförande i kommunfullmäktige samt första och andra viceordförande i kommunstyrelserna. Urvalsmetoden tar hänsyn till såväl regionala skillnader som olika åsikter inom kommunerna. En förfrågan skickades till sammanlagt 880 urvalspersoner som togs ut genom ett tvåstegs (kommun/tjänsteman) klusterurval på vardera nivån med ett obundet slumpmässigt urval.

Av de tillfrågade svarade 83,6 procent. För samtliga kommuner beräknades korrigeringskoefficienter som eliminerar lokala variationer i svarsbenägenheten. Alla kommuner är således jämbördiga i barometern.

Områdesindelningar

De förändringar i utvecklingen som väntas på olika områden i landet redovisas i en 7-klassig typindelning av kommunerna i landet och i en landskapsindelning. På landskapsnivå delas kommunerna in i centralorter med omnejd och övriga kommuner (se landskapskartorna).

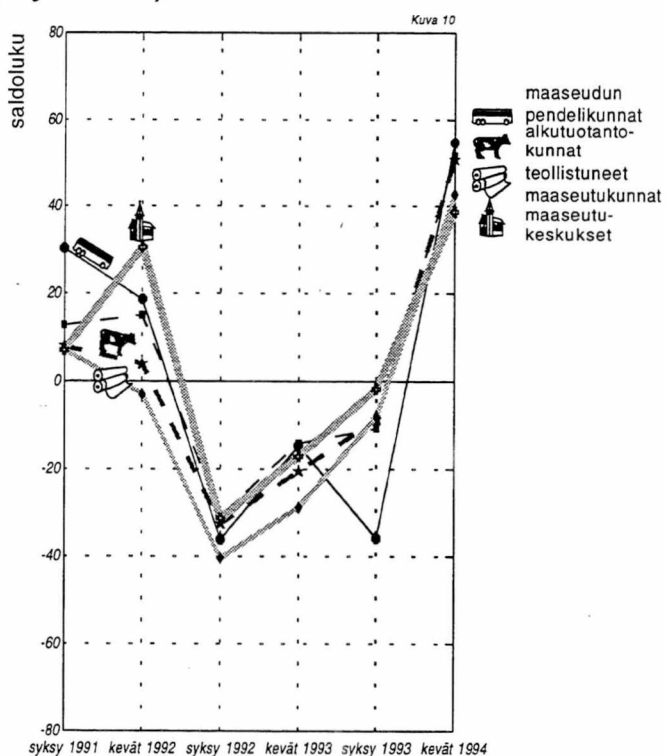
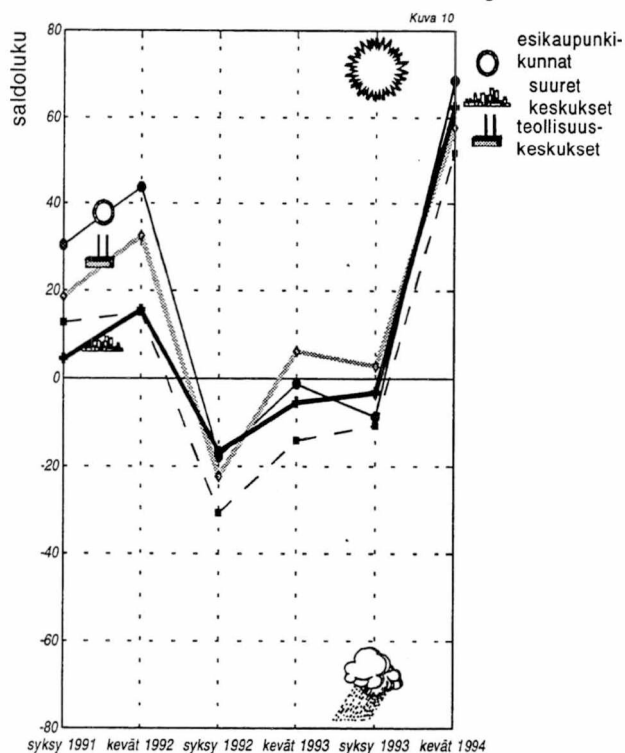
Frågorna och saldona

Regionbarometern 1:1994 pejar utvecklingen i kommunen vanligen på skalan större-lik stor-mindre och avser således betydande förändringar. Frågorna gäller innevarande år jämfört med föregående år, och följande år jämfört med innevarande år. Figuren anger de saldon som uträknas som skillnaden mellan svaren större och mindre angivna i procent. Frågeformuläret publiceras på det nästsista uppslaget.

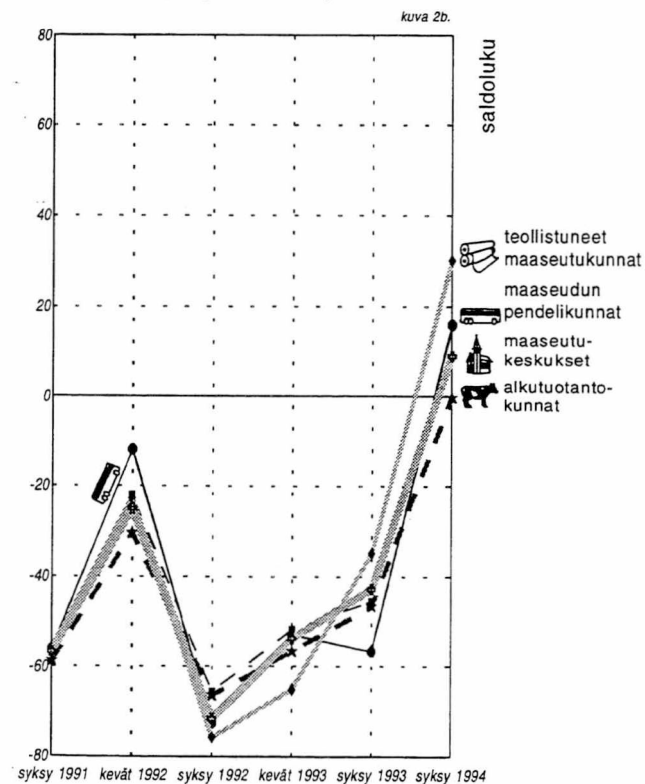
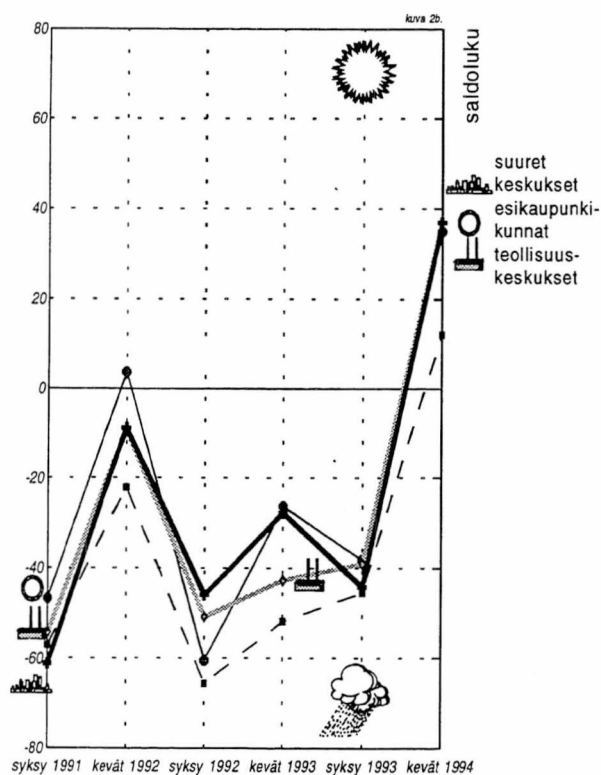
Regionnivån eller urvalets stratifieringsvariabel har ändrats från län till landskap. Saldona för tiden före våren 1994 har räknats om genom en efterstratifiering för de landskap som inte följer länsgränserna och ett mindre urval än det nuvarande har använts. Detta bör beaktas vid läsningen av resultaten.

Tulevaisuudennäkymät (Kys. 10)

Veroäyrimäärän kehitysnäkymät (Kys. 2b)

— — — koko maa keskimäärin

Alueelliset kehitysnäkymät Suomessa keväällä 1994

Keväällä 1994 alueiden yleiset kehitysnäkymät ovat oleellisesti paremmat kuin kahtena aikaisempana vuonna. Rahoitusnäkymät huolestuttavat kuntia vastaajia aikaisempaa vähemmän, vaikka niiden tulojen ei odoteta vielä kasvavan. Veroäyrin hintaa korotetaan kahta edellisvuotta harvemmin. Lisäksi kunnat ottavat aiempaa vähemmän velkaa. Työttömyyden odotetaan vähentyvän erityisesti ensi vuonna. Investoinnit vähentyvät viime vuodesta, ainoastaan teollisuuteen investoidaan edellisvuotta enemmän. Vuonna 1995 investoinnit lisääntyvät erityisesti teollisuudessa ja asuntorakentamisessa. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen hyvin. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisessä nähdään aikaisempaa vähemmän ongelmia. Sen sijaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen vaikeudet jatkuvat. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten arvioidaan olevan hiljalleen parantumassa.

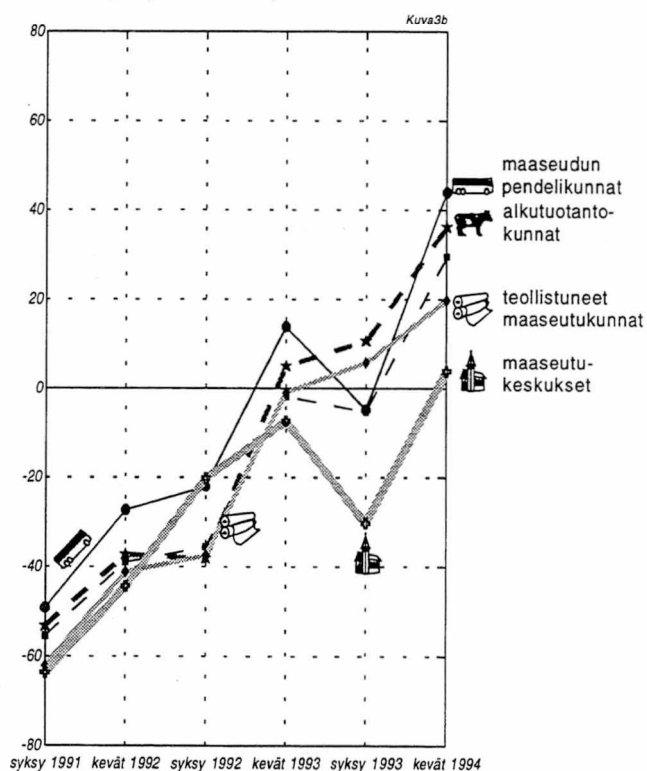
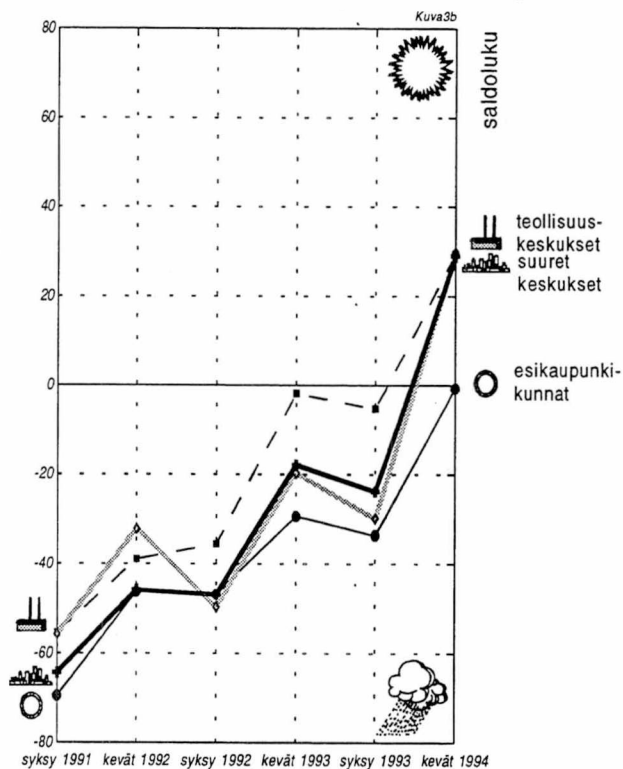
- Yli 60 prosenttia vastaajista odottaa alueensa kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Vielä viime syysinä lähes 40 prosenttia heistä uskoi kehityksen huonontuvan, nyt näin arvioi enää runsas kymmenesosa vastaajista. Suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa kehitysnäkymät ovat parhaimmat, yli 70 prosenttia näkee parempien aikojen olevan tulossa. Maaseutukeskuksissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa arviot ovat varovaisemmat, mutta näissäkin yli puolet vastaajista uskoo kehityksen parantuvan jatkossa.
- Kaikissa maakunnissa parantuvaa kehitystä odottaa selvästi useampi kuin huonontuvaa. Myönteisimmät näkymät ovat Päijät-Hämeessä ja Vaasan rannikkoseudulla, joissa lähes 80 prosenttia arvioi kehityksen parantuvan. Kainuussa odotukset ovat synkimmät – kolmannes vastaajista uskoo kehityksen edelleen heikentyvän ja puolet parantuvan. Pohjois-Karjalassa näkymät ovat edelleen maan huonoimpia, tosin sielläkin lähes puolet vastaajista arvioi kehityksen parantuvan.
- Kuntien rahoitustilanne arvioidaan aikaisempaa paremmaksi. Vielä viime syksynä yli 70 prosenttia vastaajista uskoi rahoitusongelmien kasvavan, nyt enää runsas neljännes. Suurimmat vaikeudet ovat kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnan hoitamisessa. Myös terveydenhoitopalveluiden järjestäminen koetaan ongelmalliseksi, joskin tilanne on viime syksyisiä arvioita myönteisempi.

Utsikter för utvecklingen inom olika regioner i Finland våren 1994

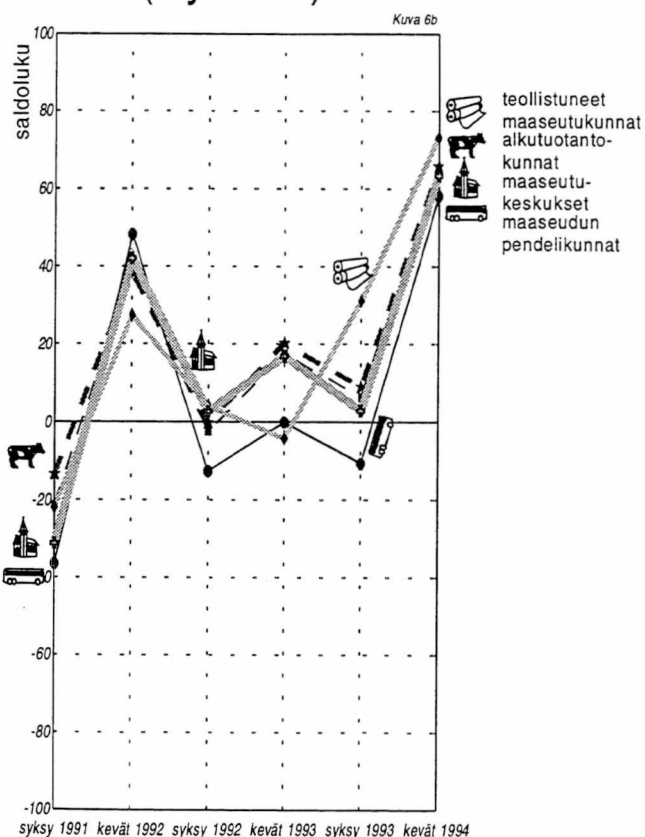
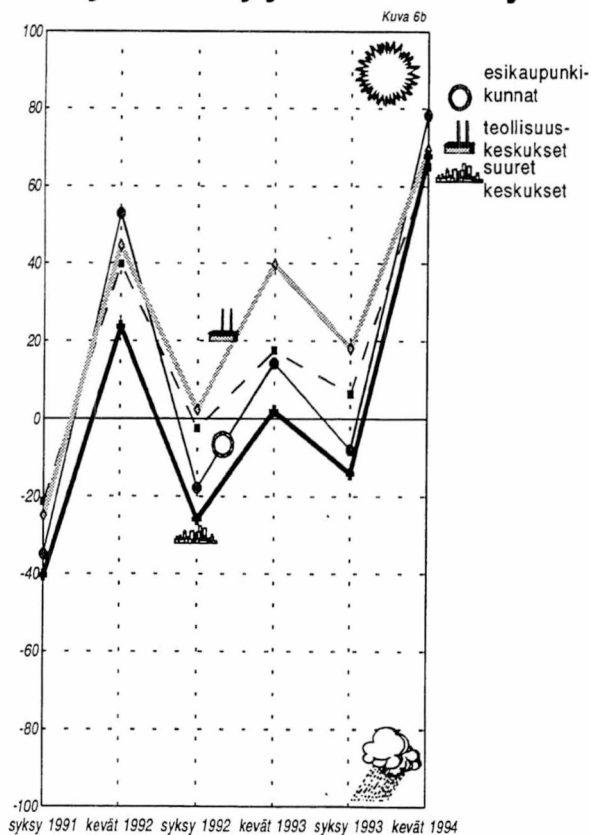
Våren 1994 är de allmänna utsikterna för utvecklingen inom de olika regionerna avsevärt bättre än under de två föregående åren. De personer inom kommunerna som besvarade frågorna i barometern är inte lika bekymrade över de finansiella utsikterna som tidigare, även om kommunernas inkomster inte ännu väntas öka. Skattöret höjs i färre kommuner än under de två föregående åren. Dessutom upptar kommunerna mindre skuld än tidigare. Arbetslösheten väntas minska speciellt under nästa år. Investeringarna minskar jämfört med i fjol; industrin är den enda näringsgren där det investeras mera än i fjol. År 1995 ökar framför allt investeringarna i industri och bostadsbyggande. Samarbetet kommunerna emellan fungerar fortfarande väl. Man förutspår mindre problem än tidigare i fråga om upprätthållandet av social- och hälsovårdstjänster. Däremot kvarstår det svårigheter inom kultur- och fritidsväsendet. Utvecklingsutsikterna inom näringslivet bedöms småningom gå mot det bättre.

- Över 60 procent av dem som svarade på frågorna i barometern väntar sig att utvecklingen inom den egna regionen kommer att förbättras under den närmaste framtiden. Ännu förra hösten trodde nästan 40 procent att utvecklingen skulle bli sämre – nu var bara en drygt tiondel av denna åsikt. Utvecklingsutsikterna är bäst i stora centra och i förortskommuner; över 70 procent av uppgiftslämnarna väntar sig bättre tider. I centra på landsbygden och i industrialiserade landsbygdskommuner är bedömningarna försiktigare, men också i dessa kommuner tror över hälften av uppgiftslämnarna att utvecklingen kommer att förbättras.
- I samtliga kommuner är de som väntar sig en positiv utveckling betydligt fler än de som väntar sig att utvecklingen skall vara negativ. Utsikterna är positivast i Päijät-Häme och Vasa kustregion, där nästan 80 procent av dem som besvarade frågorna i barometern bedömer att utvecklingen förbättras. Förväntningarna är dystrast i Kajanaland – en tredjedel av uppgiftslämnarna tror att utvecklingen kommer att fortsätta i negativ riktning och hälften tror att den skall vända mot det bättre. Förväntningarna i Norra Karelen hör fortfarande till de negativaste i landet, även om nästan hälften av uppgiftslämnarna också där väntar sig en positivare utveckling.

Velkamäärän kehitysnäkymät (Kys. 3b)

Työttömyyden kehitysnäkymät (Kys. 6b)

— — — koko maa keskimäärin

Sosiaalipalvelut aiheuttavat aikaisempaa vähemmän huolta. Elinkeinoelämän kehittämisedellytyksiä ei vielä arvioida hyviksi, vaikka näkymät ovatkin paremmat kuin aikaisemmissa mittauksissa. Sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu edelleen varsin myönteisesti.

- Maaseudun pendelikuntien rahoitusnäkymät ovat parhaimmat ja maaseutukeskusten edelleen huonoin. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Maaseutokeskuksissa yhteistyöhön suhtaudutaan aikaisempaa myönteisemmin. Sen sijaan teollistuneissa maaseutukunnissa usko yhteistyön sujumiseen on romahtanut keväästä 1992, jolloin lähes kaikki vastaajat näkivät yhteistyön sujuvan hyvin, nyt noin neljännes. Myös maaseudun pendelikunnissa yhteistyönäkymät ovat huonontuneet. Suurissa keskuksissa vanhusten hoitopalvelut aiheuttavat edelleen huolta, sen sijaan terveydenhoitopalveluiden järjestämisessä ongelmien odotetaan vähentyvän. Teollistuneissa maaseutukunnissa päivähoitopalveluiden näkymät ovat olennaisesti parantuneet. Elinkeinoelämän kehittämisen näkymät ovat parhaimmat teollisuuskeskuksissa ja suurissa keskuksissa. Kulttuuritoimen vaikeudet lisääntyvät erityisesti suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa, sen sijaan maaseudun pendelikunnissa näkymät ovat selvästi syksyistä paremmat. Teollistuneissa maaseutukunnissa vapaa-aikatoimen ongelmien odotetaan vähentyvän.
- Suurin osa kunnista pyrkii pitämään veroäyrin hinnan nykyisellä tasolla kahden seuraavan vuoden ajan. Suurimmat korotuspaineet ovat maaseudun pendelikunnissa ja alkutuotantokunnissa, joista noin kolmannes korottaa äyrin hintaa vuosina 1995-96. Sen sijaan teollistuneista maaseutukunnista vain joka kymmenes nostaa äyrin hintaa.
- Kuntien tulojen kehitysnäkymät ovat aikaisempaa valoisammat, vaikka kehityksen odotetaan vielä tänä vuonna huonontuvan selvästi maaseutukeskuksissa ja alkutuotantokunnissa. Vuonna 1995 tilanne kohentuu koko maassa, parantuvaa kehitystä odottaa suurempi osa vastaajista kuin huonontuvaa. Parhaimmat näkymät ovat suurissa keskuksissa, esikaupunkikunnissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa.
- Kuntien velkojen arvioidaan pienentyvän vuosina 1994 ja 1995. Tänä vuonna velanotto vähenee erityisesti teollistuneissa maaseutukunnissa ja alkutuotantokunnissa, joissa yli 50 prosenttia vastaajista odottaa velkamäärän pienentyvän. Kuntien velan arvioidaan lisääntyvän ainoastaan esikaupunkikunnissa ja teollisuuskeskuksissa. Ensi vuonna velkamäärä vähentyy tämän vuotista enemmän, erityisesti maaseudun pendelikunnissa ja alkutuotantokunnissa velanoton kasvattamiseen suhtaudutaan kielteisesti.
- Näkemykset kunnan asukasluvun kehityksestä vaihtelevat huomattavasti kuntatyypeittäin. Esikaupunkikunnissa on edelleen suurimmat kasvuodotukset. Myös suurten keskusten ja maaseudun pendelikuntien väkimäärän arvioidaan kasvavan selvästi vuosina 1994 ja 1995. Asukasluvun uskotaan vähentyvän tänä vuonna alkutuotantokunnissa, teollisuuskeskuksissa sekä maaseutukeskuksissa, ensi vuonna vain alkutuotantokun-

- Finansieringsläget i kommunerna uppskattas vara bättre än tidigare. Ännu i höstas trodde över 70 procent av uppgiftslämnarna att finansieringsproblemen skulle öka; nu bara en dryg fjärdedel. Problemen är störst inom kultur- och fritidsväsendet. Också upprätthållandet av hälsovårdstjänsterna medför problem, även om situationen är positivare än man förra hösten väntade sig. Socialtjänsterna medför mindre problem än tidigare. Utvecklingsutsikterna inom näringslivet bedöms inte ännu vara goda – om än bättre än vid tidigare mätningar. Däremot är samarbetet kommunerna emellan fortfarande mycket positivt.
- Finansieringsutsikterna är bäst i utpendlingskommunerna på landsbygden och utsikterna är fortfarande sämst i centra på landsbygden. Kommunerna samarbetar väl och i centra på landsbygden förhåller man sig positivare än tidigare till samarbete. Inom industrialiserade landsbygdskommuner har däremot tron på samarbete rasat sedan våren 1992, då nästan alla uppgiftslämnare ansåg att samarbetet fungerade väl. Nu var ungefär en fjärdedel av denna åsikt. Också inom utpendlingskommunerna på landsbygden har samarbetsutsikterna försämrats. I stora centra föranleder åldringsvården fortfarande problem, medan man väntar sig att problemen i fråga om hälsovårdstjänsterna skall minska. I de industrialiserade landsbygdskommunerna har utsikterna inom dagvården förbättrats avsevärt. Utvecklingsutsikterna inom näringslivet är bäst i industrialiserade centra och stora centra. Svårigheterna inom kulturväsendet ökar framför allt i stora centra och i förortskommuner. I utpendlingskommuner på landsbygden är utsikterna däremot märkbart bättre än under hösten. I industrialiserade landsbygdskommuner väntar man sig att problemen inom fritidsväsendet skall minska.
- Största delen av kommunerna strävar efter att bevara skattöret på den nuvarande nivån under de närmaste två åren. Det största trycket på att höja skattöret upplever man i utpendlingskommunerna på landsbygden och i kommuner med stor primärproduktion, av vilka omkring en tredjedel höjer skattöret under åren 1995-1996. Bland de industrialiserade landsbygdskommunerna höjer däremot bara var tionde skattöret.
- Prognosen för inkomstutvecklingen i kommunerna är ljusare än tidigare, även om utvecklingen ännu i år väntas försämrats betydligt i centra på landsbygden och i kommuner med stor primärproduktion. År 1995 förbättras situationen i hela landet; de som väntar sig en positiv utveckling är fler än de som väntar sig en negativ utveckling. Prognosen är bäst i stora centra, i förortskommuner och i industrialiserade landsbygdskommuner.
- Kommunernas skulder väntas minska under åren 1994 och 1995. I år minskar låneupptagningen framför allt i industrialiserade landsbygdskommuner och kommuner med stor primärproduktion, där över 50 procent av uppgiftslämnarna väntar sig att lånebeloppet skall minska. Kommunernas skulder väntas öka bara i förortskommuner och industrialiserade centra. Nästa år minskar lånebeloppet mera än i år; framför allt i utpend-

Teollisuuden, maatalouden ja asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointinäkyvät seuraavalle vuodelle saldolukuina (kys. 8b).

	Syksy 1991	Kevät 1992	Syksy 1992	Kevät 1993	Syksy 1993	Kevät 1994
Teollisuus						
Suuret keskukset	-44,3	18,1	-3,4	6,3	28,0	61,3
Teollisuuskeskukset	-26,0	33,8	-9,4	21,9	31,7	64,6
Esikaupunkikunnat	-23,5	21,4	-12,7	3,5	16,1	48,8
Maaseutukeskukset	-31,3	11,8	-16,1	7,3	20,7	48,2
Teollistuneet maaseutukunnat	-8,3	5,0	-6,3	-1,3	-8,3	37,3
Maaseudun pendelikunnat	-11,6	1,9	-19,7	10,1	-8,2	45,4
Alkutuotantokunnat	-24,9	0,6	-13,8	1,2	2,7	36,3
Yhteensä	-24,4	5,8	-13,3	5,3	5,6	41,2
Maatalous						
Suuret keskukset	-52,2	-43,0	-46,3	-35,0	-30,8	-19,6
Teollisuuskeskukset	-49,0	-39,6	-48,5	-35,9	-27,7	-20,2
Esikaupunkikunnat	-54,1	-52,4	-50,0	-49,4	-41,1	-22,0
Maaseutukeskukset	-69,4	-63,2	-71,5	-54,2	-48,6	-27,2
Teollistuneet maaseutukunnat	-52,4	-60,5	-57,9	-45,9	-35,8	-24,8
Maaseudun pendelikunnat	-53,3	-59,9	-76,8	-38,1	-43,7	-23,7
Alkutuotantokunnat	-63,2	-60,4	-57,9	-44,5	-35,1	-18,2
Yhteensä	-59,9	-57,4	-60,3	-42,8	-38,7	-21,4
Asuntorakentaminen						
Suuret keskukset	-2,8	23,4	-10,1	2,2	-2,1	41,0
Teollisuuskeskukset	-18,1	22,5	-12,4	-1,8	13,2	21,5
Esikaupunkikunnat	-8,3	24,6	-5,0	23,0	8,7	56,9
Maaseutukeskukset	-39,2	4,9	-27,1	-6,7	4,6	35,5
Teollistuneet maaseutukunnat	6,3	8,7	-16,3	8,5	15,8	52,3
Maaseudun pendelikunnat	-3,1	21,3	-15,3	5,5	3,5	30,9
Alkutuotantokunnat	-9,2	10,2	-13,2	6,6	0,1	35,5
Yhteensä	-11,8	13,0	-14,5	5,6	3,7	36,6
Kauppa ja palvelut						
Suuret keskukset	-14,8	7,1	-18,9	0,7	-1,2	29,9
Teollisuuskeskukset	-17,4	19,3	-29,4	-13,3	2,9	35,7
Esikaupunkikunnat	-5,6	12,4	-20,5	-8,0	-16,3	17,8
Maaseutukeskukset	-31,0	-10,7	-36,5	-36,2	-35,3	15,9
Teollistuneet maaseutukunnat	-38,3	-15,0	-49,1	-12,4	6,3	3,6
Maaseudun pendelikunnat	-27,2	-11,0	-36,4	-25,8	-27,0	-0,6
Alkutuotantokunnat	-28,5	-3,7	-27,6	-10,9	-9,3	16,2
Yhteensä	-27,6	-3,0	-30,8	-13,0	-13,8	13,3

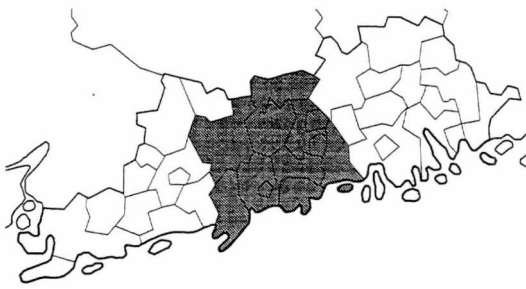

nissa. Teollisuuskeskuksissa asukasluvun odotetaan kasvavan vuonna 1995. Nuorten muuton arvioidaan lisääntyvän maaseutukeskuksista. Nuoret muuttavat erityisesti esikaupunkikuntiin.

- Työllisyystilanne nähdään huomattavasti aikaisempaa valoisampana. Tänä vuonna työttömyyden odotetaan lisääntyvän vain suurissa keskuksissa ja esikaupunkikunnissa. Vuonna 1995 työttömien määrän uskotaan vähentyvän selvästi, näin arvioi lähes 70 prosenttia vastaajista. Näkemykset erityyppisissä kunnissa ovat hyvin samansuuntaiset.
- Työpaikkojen odotetaan vähentyvän viime vuodesta kaikilla alueilla teollisuuskeskuksia lukuunottamatta. Tosin menetykset ovat selvästi aikaisempia arvioita pienemmät. Ensi vuonna työpaikkamäärä kasvaa koko maassa, eniten suurissa keskuksissa, teollisuuskeskuksissa sekä esikaupunkikunnissa.
- Tänä vuonna investointien odotetaan edelleen vähentyvän teollisuutta lukuunottamatta. Näkymät ovat kuitenkin paremmat kuin edellisissä mittauksissa. Ensi vuonna investoinnit supistuvat enää maataloudessa, sielläkin aikaisempaa vähemmän. Eniten investointeja tehdään teollisuudessa ja asuntorakentamisessa.
- Tänä vuonna myönteisimmät investointinäkymät ovat suurissa keskuksissa, jossa investointien odotetaan lisääntyvän erityisesti teollisuudessa sekä kaupan ja palveluiden alalla. Asuntorakentamisen investoinnit kasvavat ainoastaan teollistuneissa maaseutukunnissa. Maaseutukeskuksissa investointitoiminta näyttää hie-man muita kuntia vähäisemmältä. Ensi vuonna investoinnit viriävät eniten suurissa keskuksissa ja teollisuuskeskuksissa, näissä kunnissa panostetaan erityisesti teollisuuteen sekä kauppaan ja palveluihin. Asuntorakentamisinvestointien uskotaan lisääntyvän koko maassa, eniten kuitenkin esikaupunkikunnissa ja teollistuneissa maaseutukunnissa. Maatalousinvestoinnit supistuvat myös ensi vuonna koko maassa, tosin aikaisempaa selvästi vähemmän.

lingskommuner på landsbygden och kommuner med stor primärproduktion förhåller man sig negativ till en ökad skuldbörda.

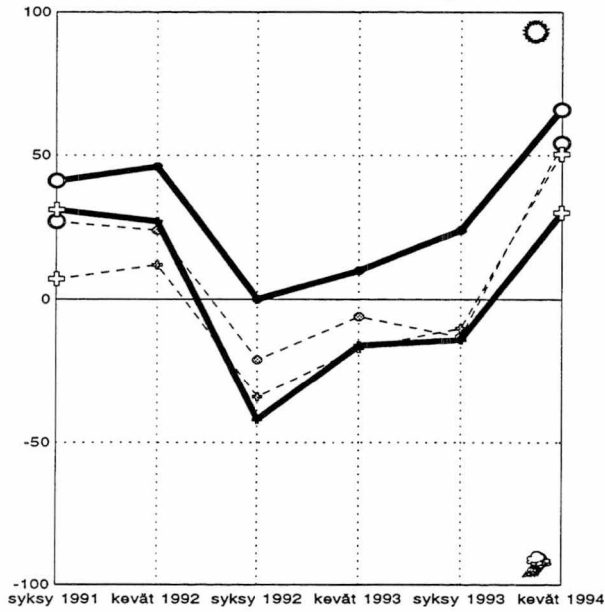
- Åsikterna om hur invånarantalet i kommunerna kommer att utvecklas varierar betydligt med kommuntyp. Förväntningarna på ökat invånarantal är fortfarande störst i förortskommuner. Också i stora centra och i utpendlingskommuner på landsbygden väntar man sig att folkmängden skall öka betydligt under åren 1994 och 1995. I år väntas invånarantalet minska i kommuner med stor primärproduktion, i industrialiserade centra och i centra på landsbygden; nästa år bara i kommuner med stor primärproduktion. I industrialiserade centra väntas invånarantalet öka år 1995. Enligt bedömningarna kommer unga människor allt mer att flytta från centra på landsbygden. Unga människor flyttar speciellt till förortskommuner.
- Sysselsättningsläget uppfattas som betydligt ljusare än tidigare. I år väntas arbetslösheten öka bara i stora centra och i förortskommuner. År 1995 väntas antalet arbetslösa minska betydligt; denna uppfattning har nästan 70 procent av dem som svarade på frågorna i barometern. Åsikterna är väldigt likartade i olika typer av kommuner.
- Antalet arbetsplatser väntas minska från i fjol inom alla regioner, bortsett från industrialiserade centra. Minskningarna är dock betydligt mindre än enligt tidigare bedömningar. Nästa år ökar antalet arbetsplatser i hela landet – mest i stora centra, i industrialiserade centra och i förortskommuner.
- I år väntas investeringarna fortfarande minska, med undantag av investeringarna i industrin. Prognosen är dock bättre än vid föregående mätning. Nästa år minskar investeringarna bara inom lantbruket, och också där mindre än förut. Det investeras mest i industri och bostadsbyggande.
- I år är investeringsförväntningarna positivast i stora centra, där framför allt investeringarna i industri, handel och tjänster väntas öka. Investeringarna i bostadsbyggande ökar bara i industrialiserade landsbygdskommuner. Det finns tecken på att det investeras mindre i centra på landsbygden än i övriga kommuner. Nästa år tar investeringarna mest fart i stora centra och i industrialiserade centra. I dessa kommuner satsar man speciellt på industri, handel och tjänster. Investeringarna i bostadsbyggande väntas öka i hela landet, dock mest i förortskommuner och i industrialiserade landsbygdskommuner. Lantbruksinvesteringarna minskar också nästa år i hela landet, dock betydligt mindre än tidigare.

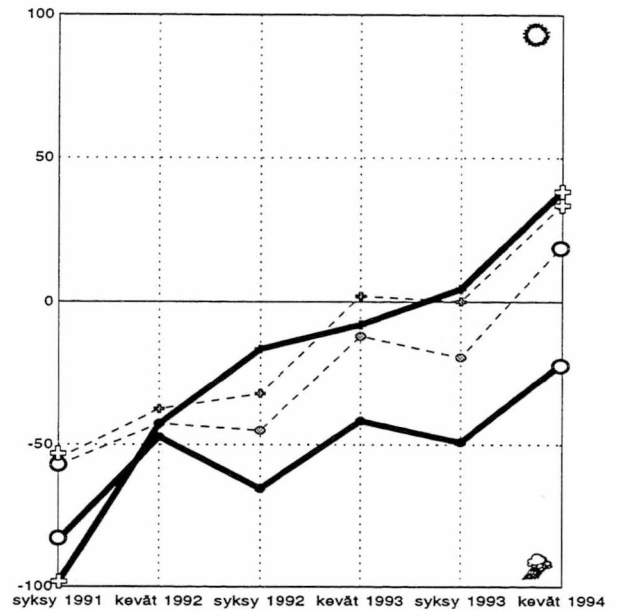
Uusimaa

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

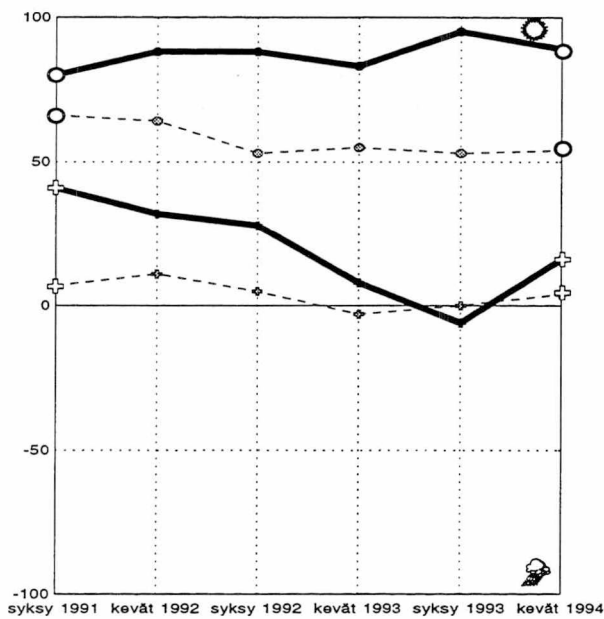
Kunnan tuleva kehitys

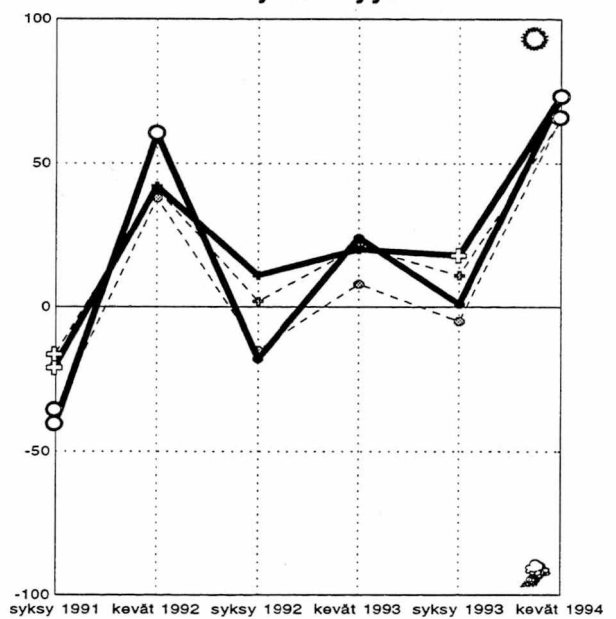
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — maakunnan muut kunnat

○ - - - koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - koko maan muut kunnat

Maakunnan kehitysnäkymät ovat hyvät, keskusalueilla odotukset ovat muita kuntia suuremmat. Kuntien rahoituksessa nähdään vähemmän ongelmia kuin muualla maassa. Sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu keskimääräistä huonommin. Kuntien tulokehitys arvioidaan varsin hyväksi, tästä huolimatta kunnat ottavat lisää velkaa vuosina 1994-95. Työttömyys vähentyy ensi vuonna, jolloin myös investoinnit lisääntyvät erityisesti teollisuudessa ja asuntorakentamisessa.

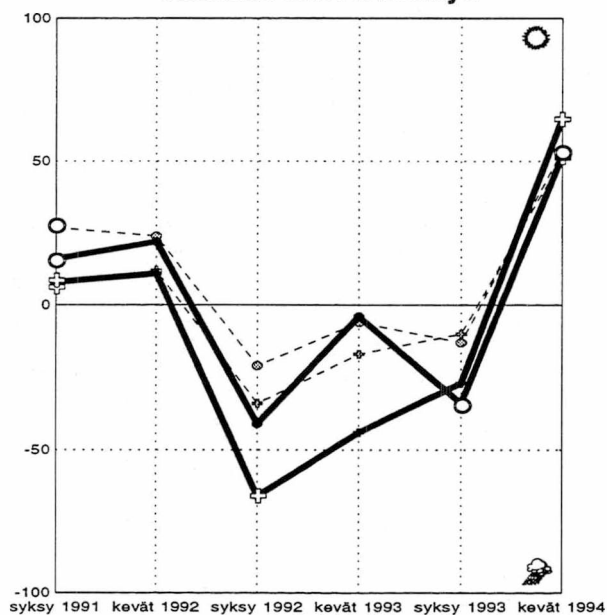
- Uudellamaalla noin 60 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Keskusaluekunnissa näkymät ovat hieman paremmat kuin muissa kunnissa, joissa lähes neljännes vastaajista näkee kehityksen huonontuvan.
- Kuntien rahoitusvaikeudet ovat helpottumassa. Lähes kolmannes vastaajista odottaa ongelmien poistuvan, vain Satakunnassa ja Pirkanmaalla odotukset ovat paremmat. Keskusaluekunnissa suurimmat ongelmat nähdään kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hoitamisessa, muutoin kunnalliset tehtävät eivät aiheuta lisää vaikeuksia. Uudellamaalla kuntien yhteistyö sujuu huonommin kuin useimmissa muissa maakunnissa. Lisäksi terveydenhoitopalveluiden järjestäminen koetaan ongelmalliseksi. Sen sijaan vanhusten hoitopalvelut pysytään turvaamaan aikaisempaa paremmin, myös elinkeinoelämän kehittämisen vaikeudet ovat hiljalleen väistymässä. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi aiheuttaa vähemmän huolta kuin keskusalueilla.
- Pääosa keskusaluekunnista pyrkii pitämään veroäyrin hinnan vuoden 1994 tasolla kahden seuraavan vuoden aikana. Sen sijaan muissa kunnissa lähes viidennes vastaajista arvioi kunnanvaltuuston nostavan äyrin hintaa vielä ensi vuodeksi. Seuraavana vuonna korotuksia tekee vain muutama kunta, osa harkitsee hinnan alentamista.
- Kuntien tulonäkymät ovat aikaisempaa valoisammat. Tänä vuonna veroäyrimäärän kehitys huonontuu vielä jonkin verran, mutta ensi vuonna tilanne kohentuu koko maakunnassa. Vajaa kolmannes vastaajista odottaa äyrimäärän kehityksen parantuvan vuonna 1995. Keskusaluekunnissa odotukset ovat hieman muita kuntia suuremmat.
- Uudenmaan keskusaluekuntien velkamäärä kasvaa selvästi vuosina 1994 ja 1995. Ainoastaan Kainuun ja Keski-Pohjanmaan keskusalueilla velkaa otetaan enemmän. Sen sijaan muissa kunnissa velkamäärän odotetaan pienentyvän, yli puolet vastaajista arvioi velanoton vähentyvän tänä ja ensi vuonna.
- Uudenmaan väkimäärän arvioidaan edelleen lisääntyvän. Kasvu painottuu keskusaluekuntiin, lähes 90 vastaajista odottaa asukasmäärän nousevan vuosina 1994-95. Keskusalueiden ulkopuolella asukasluku saattaa tänä vuonna hieman vähentyä. Keskusaluekunnat odottavat nuorten muuton kuntaan lisääntyvän ensi vuonna.
- Työttömyyden odotetaan lisääntyvän tänä vuonna. Sen sijaan vuosi 1995 näyttää selvästi valoisammalta, noin 3/4 vastaajista arvioi työttömyyden vähentyvän. Näkemykset ovat samanlaiset koko maakunnassa.
- Työpaikkakehitys näyttää aikaisempaa myönteisemmältä. Tänä vuonna työpaikat vähentyvät lähinnä keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa. Vuonna 1995 työpaikkojen uskotaan lisääntyvän koko maakunnassa. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa yksikään vastaajista ei odota työpaikkojen enää vähentyvän.
- Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa odotetaan teollisuusinvestointien kasvavan tänä vuonna. Muilta osin ei vielä ole kasvuodotuksia. Ensi vuonna investoinnit viriävät. Keskusalueilla investoidaan erityisesti teollisuuteen ja asuntorakentamiseen, mutta myös kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat. Muissa kunnissa 60 prosenttia vastaajista odottaa teollisuusinvestointien lisääntyvän. Kaupan ja palveluiden sekä asuntorakentamisen osalta odotukset ovat varovaisemmat.

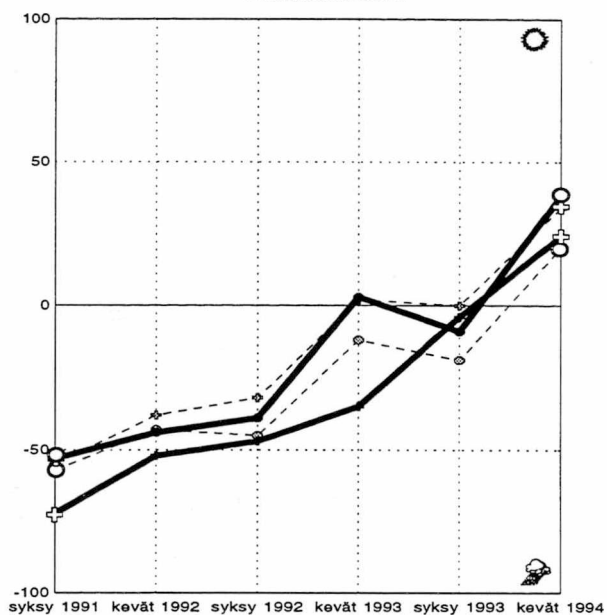
Varsinais-Suomi

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

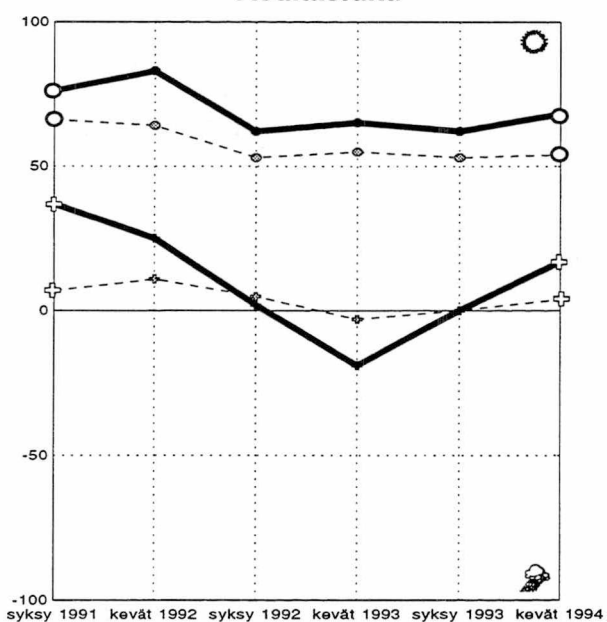
Kunnan tuleva kehitys

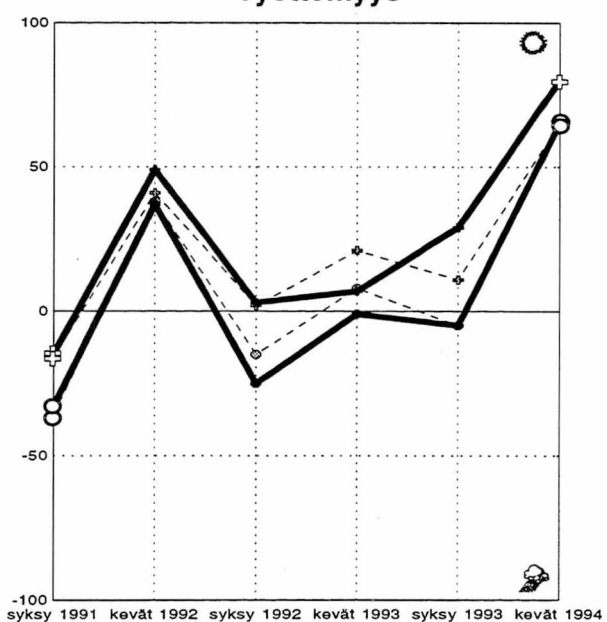
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

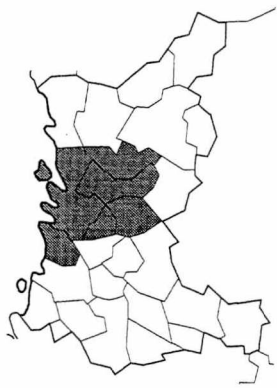

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat parhaimpia koko maassa. Kuitenkin kuntien tulokehitys jatkuu huonona ainakin tänä vuonna. Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat pienet. Lisäksi kunnat vähentävät velanottoa tänä ja ensi vuonna koko maakunnassa. Kuntien yhteistyön odotetaan sujuvan hyvin erityisesti Turun seudulla. Työllisyystilanteen uskotaan parantuvan jo tänä vuonna. Investointitoiminta viriää jo tänä vuonna ja vuonna 1995 investoinnit kasvavat ripeästi.

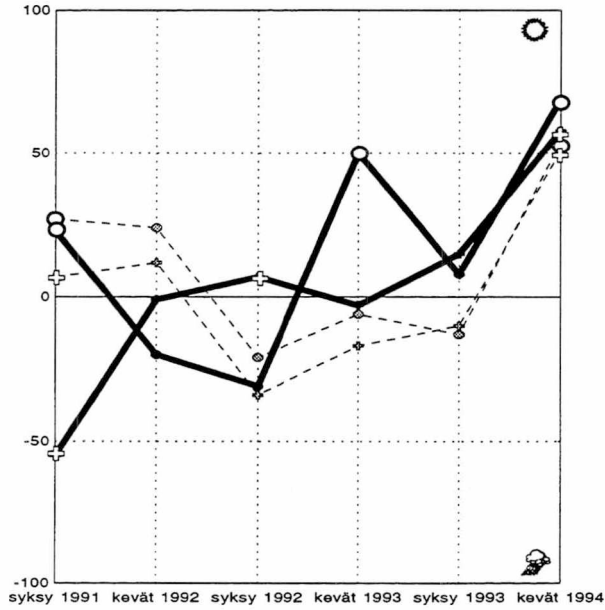
- Varsinais-Suomen kuntien kehitysnäkymät ovat maan parhaimpia, 2/3 vastaajista odottaa kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Näkemykset ovat samansuuntaiset Turun seudulla ja niiden ulkopuolella.
- Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Turun seudulla, muissa kunnissa toiveet ovat vähentyneet. Kunnat selviävät aikaisempaa paremmin vanhusten- ja terveydenhoitopalveluiden järjestämisestä. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten nähdään parantuneen erityisesti Turun seudun ulkopuolella. Koulutus-, kulttuuri- ja vapaa-aikakysymykset askarruttavat vastaajia aikaisempaa vähemmän koko maakunnassa.
- Veroäyrin hintaa nostetaan selvästi harvemmin kuin kahtena edellisvuonna. Turun seudun kunnissa korotuksia ei juuri tehdä vuodelle 1995, muista kunnista viidennes nostaa äyrin hintaa. Keskusaluekunnissa nostopaineet ovat suuremmat vuodelle 1996, jolloin lähes neljänneksen kunnista odotetaan korottavan veroäyrin hintaa.
- Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa 70 prosenttia vastaajista arvioi kuntien tulojen kehityksen heikentyvän vuonna 1994, Turun seudulla näkymät ovat selvästi valoisammat. Ensi vuonna kuntien tulokehityksen odotetaan parantuvan sekä Turun seudulla että niiden ulkopuolella.
- Varsinais-Suomen kunnat ottavat aikaisempaa vähemmän velkaa, noin puolet vastaajista odottaa velanoton supistuvan vuosina 1994-95. Näkemykset velkamäärän kehityksestä ovat samanlaiset keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Turun seudun kunnat odottavat väkilukunsa kasvavan tänä ja ensi vuonna. Myös keskusalueiden ulkopuolella on pieniä kasvuodotuksia.
- Työllisyysnäkymät ovat valoisat. Turun seudun ulkopuolisissa kunnissa työttömyys vähentyy hieman jo tänä vuonna. Ensi vuonna työttömien määrän odotetaan pienentyvän selvästi koko maakunnassa.
- Työpaikkamäärä pysyy viime vuotisella tasolla koko maakunnassa. Ensi vuonna työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän, selvimmin Turun seudun ulkopuolella.
- Investoinnit ovat viriämässä maataloutta lukuunottamatta. Turun seudun ulkopuolella teollisuuden panostetaan aikaisempaa enemmän. Asuntorakentamisen odotetaan lisääntyvän jo tänä vuonna koko maakunnassa, mutta varsinaisesti sen arvioidaan elpyvän vasta ensi vuoden aikana, yli puolet vastaajista uskoo investointien lisääntyvän. Myös teollisuuteen sijoitetaan tämän vuotista enemmän. Sen sijaan kaupan ja palveluiden investoinnit kasvavat lähinnä Turun seudun ulkopuolisissa kunnissa.

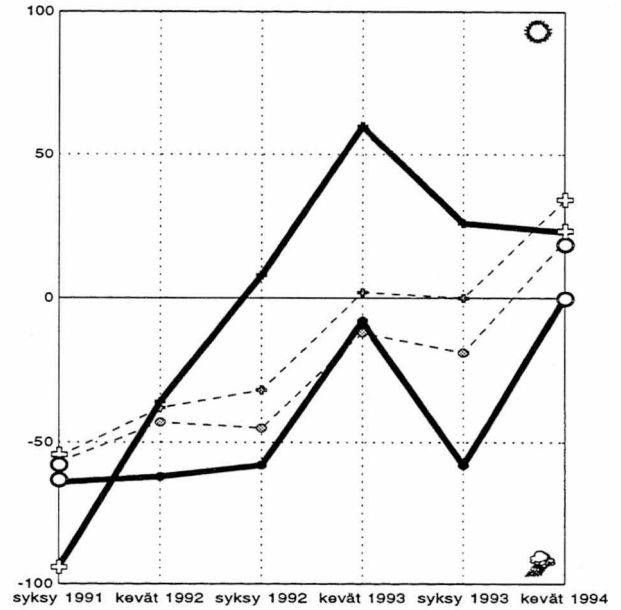
Satakunta

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

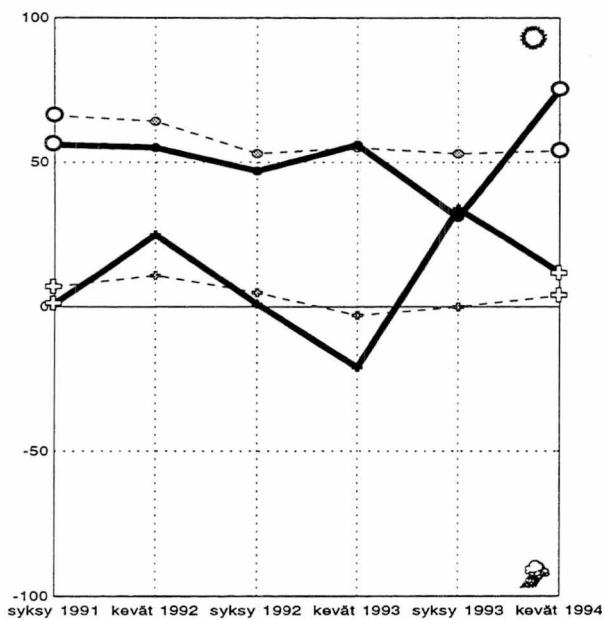
Kunnan tuleva kehitys

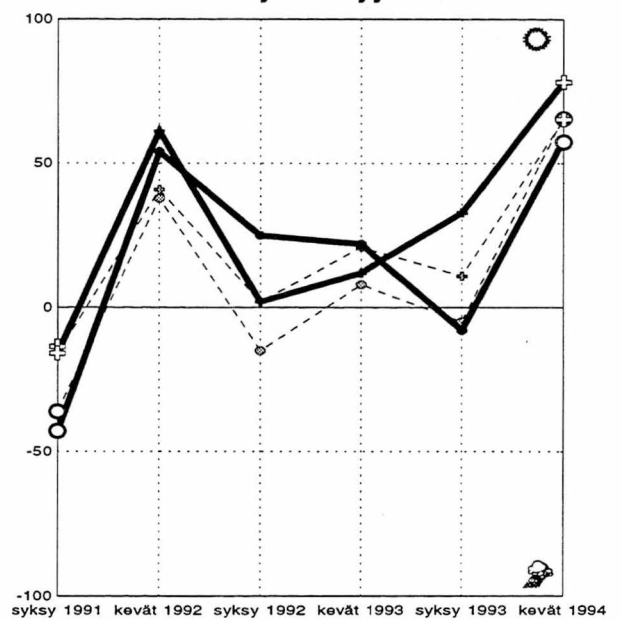
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

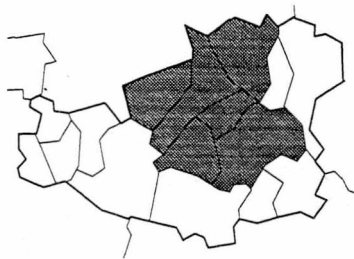

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

Kuntien yleiset kehitysnäkymät ovat valoisat. Niiden rahoitusvaikeudet ovat aikaisempaa pienemmät. Äyrimäärän odotetaan lisääntyvän jo tänä vuonna. Äyrin hinnan korotuksilta välttyään useimmissa kunnissa. Lisäksi velkaa otetaan aiempaa vähemmän. Työttömyyden uskotaan supistuvan tänä vuonna Porin seudun ulkopuolella, ensi vuonna selvemmin koko maakunnassa. Investoinnit lisääntyvät hiljalleen erityisesti teollisuudessa ja asuntorakentamisessa, Porin seudulla kasvuodotukset ovat muita kuntia suuremmat.

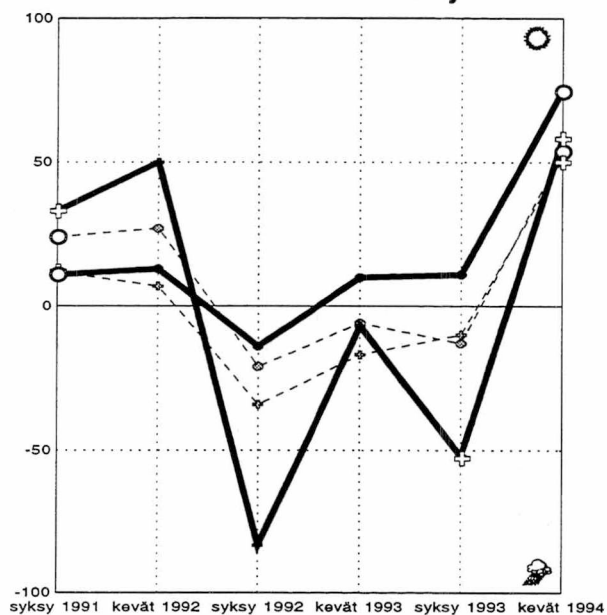
- Kuntien kehitysnäkymät ovat selvästi aikaisempia mittauksia valoisammat. Noin 70 prosenttia vastaajista odottaa kuntansa kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Näkemykset ovat samanlaiset keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Rahoitusvaikeuksien odotetaan hiljalleen hellittävän sekä keskusalueilla että niiden ulkopuolella. Myöskään sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä ei nähdä yhtä suuria ongelmia kuin aikaisemmin. Porin seudulla kuntien yhteistyö sujuu syksyisiä odotuksia huonommin, sen sijaan elinkeinoelämän kehittämisen vaikeuksien arvioidaan pienentyvän lähitulevaisuudessa. Koulutus- ja vapaa-aikatoimen näkymät ovat aikaisempia mittauksia paremmat Porin seudun ulkopuolella.
- Ensi vuonna vain noin viisi prosenttia vastaajista katsoo äyrin hinnan nostamisen tarpeelliseksi. Porin seudulla ei uskota korotuksia tehtävän myöskään vuodelle 1996, sen sijaan keskusalueiden ulkopuolella viidenneksen kunnista arvioidaan korottavan äyrin hintaa.
- Porin seudulla kuntien tulokehitys näyttää aikaisempia mittauksia myönteisemmältä, veroäyrimäärän kehityksen odotetaan parantuvan jo tänä vuonna. Muissa kunnissa huono kehitys jatkuu. Ensi vuonna tilanteen odotetaan kohentuvan myös Porin seudun ulkopuolella, lähes 40 prosenttia vastaajista arvioi äyrimäärän lisääntyvän.
- Kunnat pyrkivät supistamaan velkaansa tänä ja ensi vuonna. Porin seudun kunnissa velka vähentyy erityisesti tänä vuonna, muissa kunnissa vuonna 1995.
- Satakunnan asukasmäärän arvioidaan kasvavan vuosina 1994-95. Porin seudulla odotukset ovat muita kuntia suuremmat, kasvu painottuu erityisesti ensi vuoteen.
- Porin seudulla työttömyys lisääntyy tänä vuonna. Sen sijaan muissa kunnissa työttömien määrän odotetaan jo vähentyvän. Vuonna 1995 työttömyyden arvioidaan pienentyvän selvästi koko maakunnassa.
- Porin seudun kunnissa työpaikkojen odotetaan vähentyvän tänä vuonna, mutta lisääntyvän selvästi vuonna 1995. Muissa kunnissa työpaikkamäärän arvioidaan kasvavan molempina vuosina, enemmän kuitenkin ensi vuonna.
- Investointilaman odotetaan taittuvan osittain jo tämän vuoden kuluessa. Erityisesti teollisuuteen investoidaan entistä enemmän, Porin seudulla myös asuntorakentamiseen. Selvemmin investointien odotetaan lähtevän liikkeelle ensi vuoden kuluessa. Erityisesti teollisuuden ja asuntorakentamiseen sijoitetaan viime vuosia enemmän. Porin seudun kunnissa uskotaan myös kaupan ja palveluiden investointien viriämiseen.

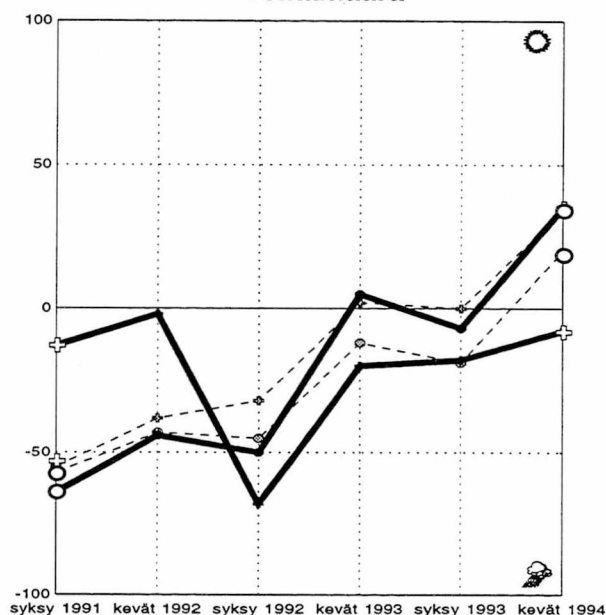
Häme

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

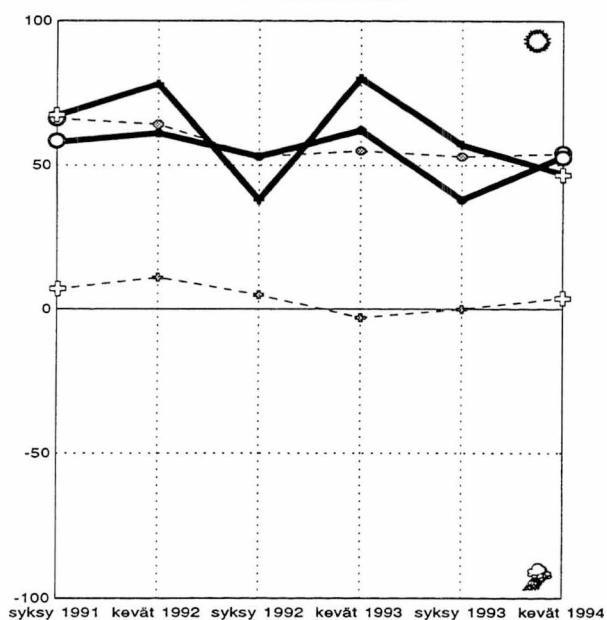
Kunnan tuleva kehitys

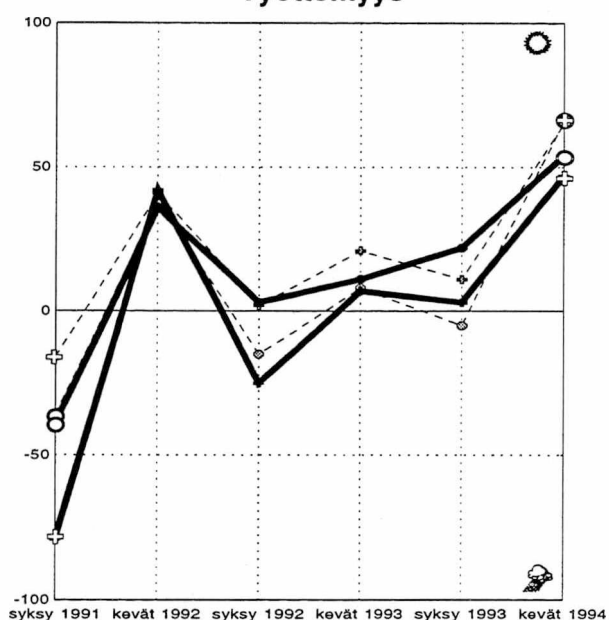
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

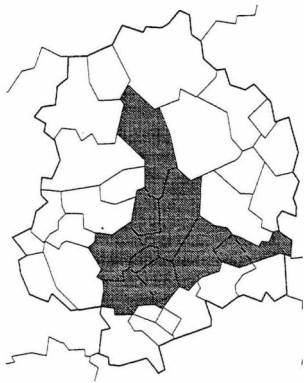
○ — maakunnan
 keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

○ — koko maan
 keskusaluekunnat keskimäärin
 + — muut kunnat

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat parhaimpia koko maassa. Kuntien rahoitusvaikeudet alkavat hellittää. Hämeenlinnan seudun kunnissa veroäyrimäärän kehitys näyttää aikaisempaa paremmalta, lisäksi kolmannes vastaajista arvioi kuntansa nostavan veroäyrin hintaa ensi vuodelle. Kuntien velkamäärän odotetaan vähentyvän vuosina 1994-95 koko maakunnassa. Asukasluvun kasvuodotukset ovat maan suurimpia. Työttömyyden ei uskota vähentyvän vielä tänä vuonna. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantumassa erityisesti Hämeenlinnan seudulla. Maataloutta lukuunottamatta investoinnit viriävät ensi vuonna.

- Hämeen kehitysnäkymät ovat Päijät-Hämeen ja Vaasan rannikkoseudun ohella maan parhaat. Hämeenlinnan seudun kunnissa noin 3/4 vastaajista odottaa kehityksen parantuvan. Muissa kunnissa arviot ovat hieman varovaisemmat.
- Hämeen kuntien yhteistyö sujuu erittäin hyvin, näkymät ovat parhaat koko maassa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden ongelmat ovat helpottumassa koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämisen odotetaan sujuvan hyvin Hämeenlinnan seudulla, kun yli puolet vastaajista arvioi ongelmien vähentyvän lähitulevaisuudessa. Kunnallistekniikan vaikeudet askarruttavat keskusalueiden ulkopuolella. Koulutoimen ongelmat ovat vähentyneet. Sen sijaan kulttuuri- ja vapaa-aikakysymykset huolettavat vastaajia sekä Hämeenlinnan seudulla että sen ulkopuolella.
- Hämeenlinnan seudun vastaajista noin 36 prosenttia arvioi, että veroäyrin hintaa nostetaan vielä ensi vuodeksi. Seuraavana vuonna korotuksia ei juurikaan tehdä. Muissa kunnissa paineet ovat suuremmat vuonna 1996, tuolloin neljänneksen kunnista odotetaan nostavan äyrin hintaa.
- Kuntien tulot ovat hiljalleen kohentumassa. Nimenomaan Hämeenlinnan seudulla näkymät ovat varsin valoisat. Tänä vuonna äyrimäärän kehitys saattaa vielä huonontua, mutta lähes puolet vastaajista odottaa kehityksen parantuvan ensi vuonna. Muissa kunnissa tulot laskevat vielä tänä vuonna.
- Hämeen kunnat pyrkivät pienentämään velkamääräänsä tänä ja ensi vuonna. Hämeenlinnan seudulla velanotto vähentyy erityisesti vuonna 1995, muissa kunnissa lähinnä tänä vuonna.
- Hämeen asukasluvun odotetaan kasvavan kahden seuraavan vuoden aikana, kasvuodotukset ovat Pohjois-Pohjanmaan ohella suurimmat koko maassa. Poikkeuksena muihin maakuntiin lisäys kohdistuu molempina vuosina varsin tasaisesti sekä keskusaluekuntiin että muihin kuntiin. Hämeenlinnan seudun kunnat odottavat nuorten muuton kuntaan lisääntyvän ensi vuonna.
- Työttömyyden odotetaan kasvavan tänä vuonna koko maakunnassa. Ensi vuoden näkymät ovat oleellisesti valoisammat, puolet vastaajista uskoo työttömien määrän vähentyvän vuonna 1995.
- Työpaikkamäärä pienentyy tänä vuonna Hämeenlinnan seudulla. Muissa kunnissa vähentymisen uskotaan jo tahtuvan. Vuonna 1995 työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän erityisesti keskusaluekunnissa.
- Hämeen kunnissa ei uskota investointien viriämiseen tänä vuonna teollisuutta lukuunottamatta. Hämeenlinnan seudun ulkopuolella asuntorakentamiseen osoitettavat varat supistuvat selvästi viime vuodesta. Ensi vuoden näkymät ovat oleellisesti paremmat koko maakunnassa. Teollisuusinvestoinnit kasvavat sekä keskusalueilla että niiden ulkopuolella. Asuntorakentaminen lisääntyy erityisesti Hämeenlinnan seudulla. Lisäksi kaupan ja palveluiden investointien odotetaan kasvavan jonkin verran koko maakunnassa.

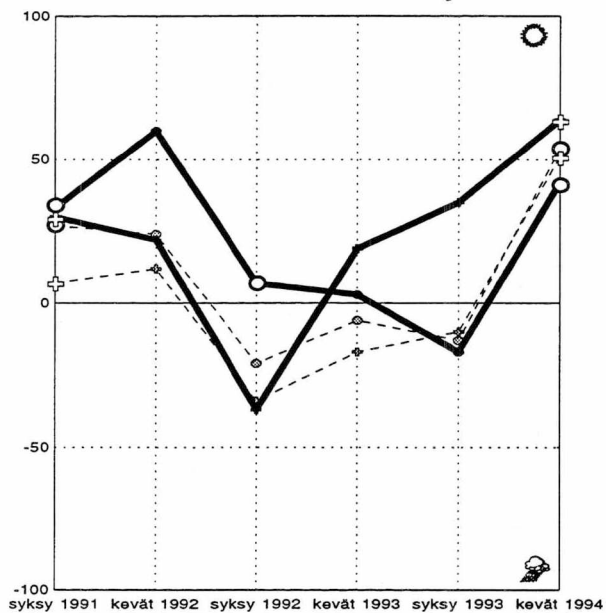

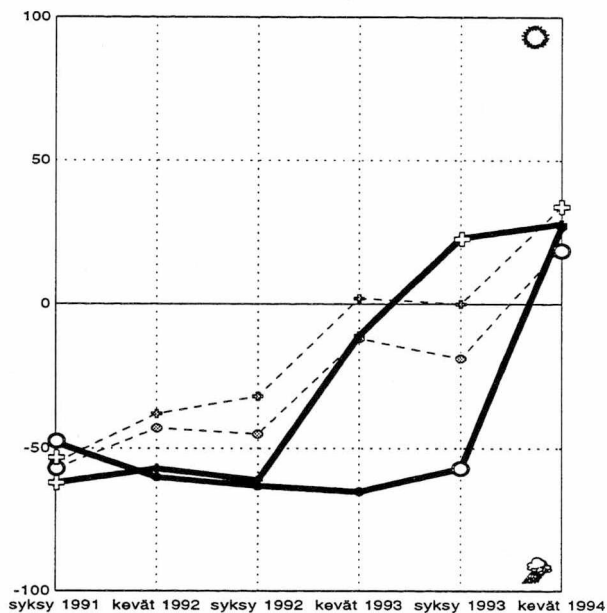
Pirkanmaa

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

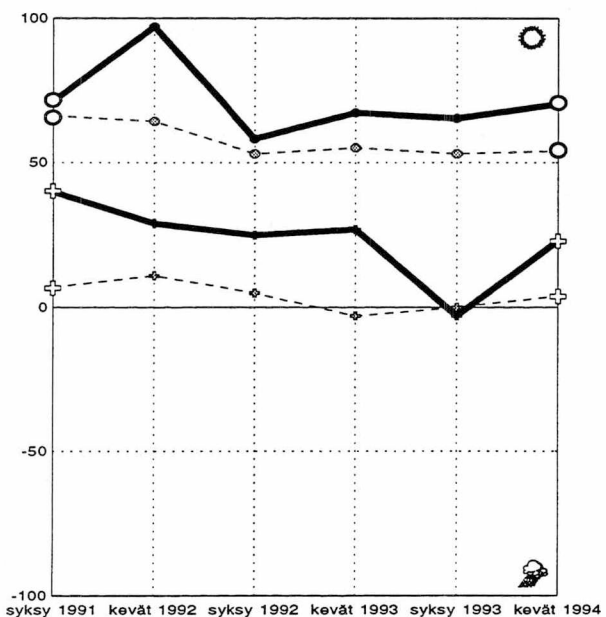
Kunnan tuleva kehitys

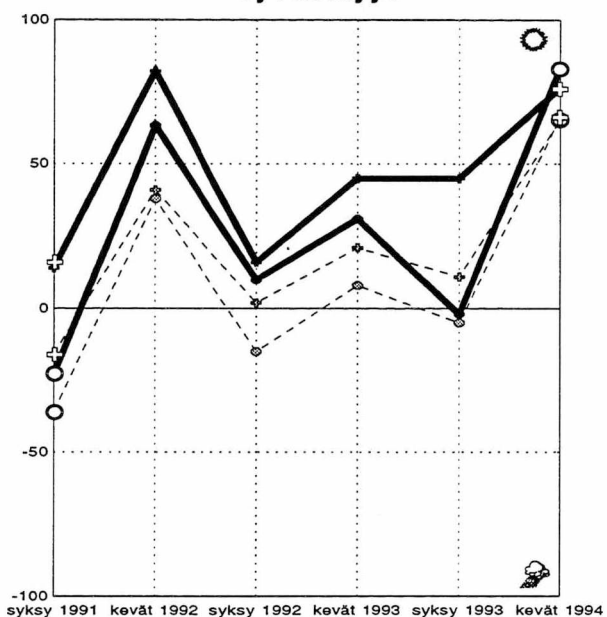
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

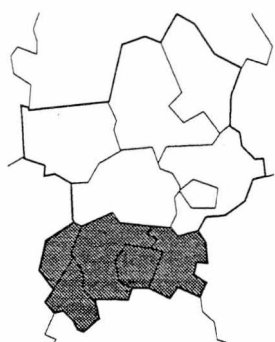

○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — maakunnan muut kunnat

○ - - - koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - koko maan muut kunnat

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat parantuneet. Tosin Tampereen seudulla odotukset ovat edelleen varsin varovaiset. Keskusaluekuntien rahoitusvaikeuksien odotetaan jatkuvan, myös tulokehitys on muuta maakuntaa heikompi. Lisäksi velanoton uskotaan vielä lisääntyvän. Veroäyrin hinnan korotukset yritetään välttää koko maakunnassa. Työttömyyden arvioidaan vähentyvän jo tänä vuonna. Investoinnit lisääntyvät lähinnä vuonna 1995, maatalousinvestointienkaan ei odoteta enää vähentyvän.

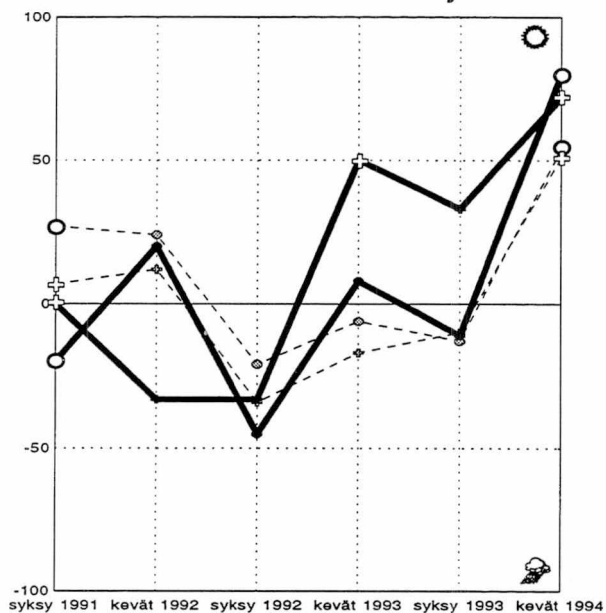
- Pirkanmaan kunnat suhtautuvat varsin valoisasti tulevaisuuteen. Kehityksen odotetaan parantuvan selvästi edellisvuosista. Tampereen seudulla odotukset ovat hieman muita kuntia varovaisemmat.
- Tampereen seudun kunnissa rahoitusvaikeuksien odotetaan jatkuvan, vaikka näkymät ovat valoisammat kuin viime vuonna. Muissa kunnissa ongelmien uskotaan vähentyvän lähitulevaisuudessa. Kuntien yhteistyö sujuu edelleen varsin hyvin koko maakunnassa. Kuntien arvioidaan selviytyvän terveydenhoitopalveluista aikaisempaa paremmin. Lisäksi koulutus-, kulttuuri- ja vapaa-aikakysymykset aiheuttavat vähemmän huolta kuin edellisissä mittauksissa.
- Kunnat pyrkivät pitämään veroäyrin hinnan nykyisenä kahden seuraavan vuoden ajan. Näkemykset ovat samanlaiset keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Kuntien tulokehityksen odotetaan heikentyvän tänä vuonna erityisesti Tampereen seudun kunnissa. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan muuttuvan, veroäyrimäärän kehitys parantuu jonkin verran koko maakunnassa.
- Velkamäärän arvioidaan kasvavan tänä vuonna Tampereen seudulla. Muissa kunnissa velanotto vähentyy. Vuonna 1995 velkamäärän uskotaan pienentyvän myös keskusalueella.
- Pirkanmaan asukasluvun odotetaan kasvavan vuosina 1994-95. Kasvu painottuu Tampereen seudulle.
- Työllisyysodotukset ovat Pirkanmaalla toiveikkaamat kuin muualla maassa. Työttömien määrän arvioidaan vähentyvän selvästi jo tänä vuonna Tampereen seudun ulkopuolisissa kunnissa. Lisäksi yli 80 prosenttia vastaajista uskoo työttömyyden supistuvan vuonna 1995.
- Pirkanmaalla työpaikkakehityksen näkymät ovat myönteisimmät. Työpaikkojen odotetaan lisääntyvän tänä vuonna erityisesti Tampereen seudun ulkopuolella. Ensi vuonna työpaikkamäärän odotetaan kasvavan myös keskusaluekunnissa.
- Investointien määrä pysyy Pirkanmaalla jokseenkin viime vuotisella tasolla. Teollisuusinvestoinnit saattavat hieman kasvaa. Varsinaisesti investointien odotetaan viriävän vasta ensi vuonna. Teollisuuteen ja asuntorakentamiseen panostetaan aikaisempaa enemmän sekä Tampereen seudulla että sen ulkopuolella. Kaupan ja palveluiden investoinnit lisääntyvät lähinnä keskusaluekunnissa. Muista maakunnista poiketen maatalousinvestointien ei odoteta enää vähentyvän.

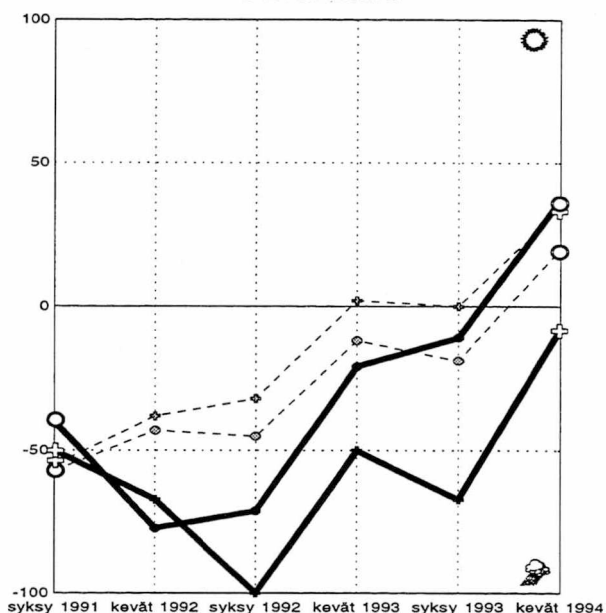
Päijät-Häme

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

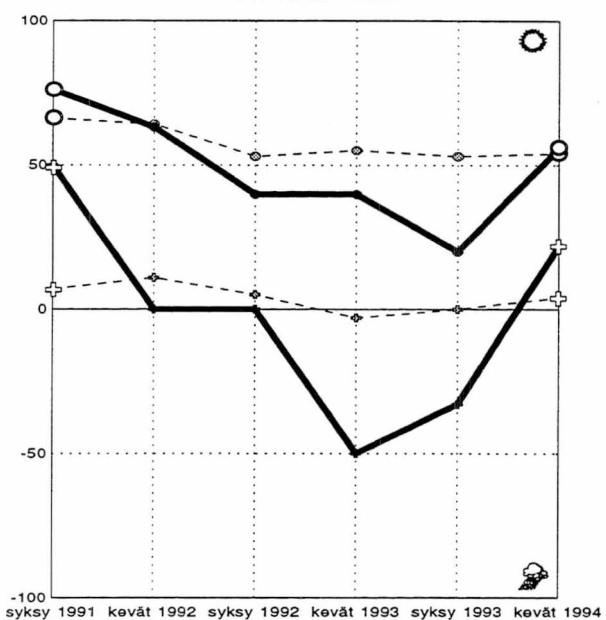
Kunnan tuleva kehitys

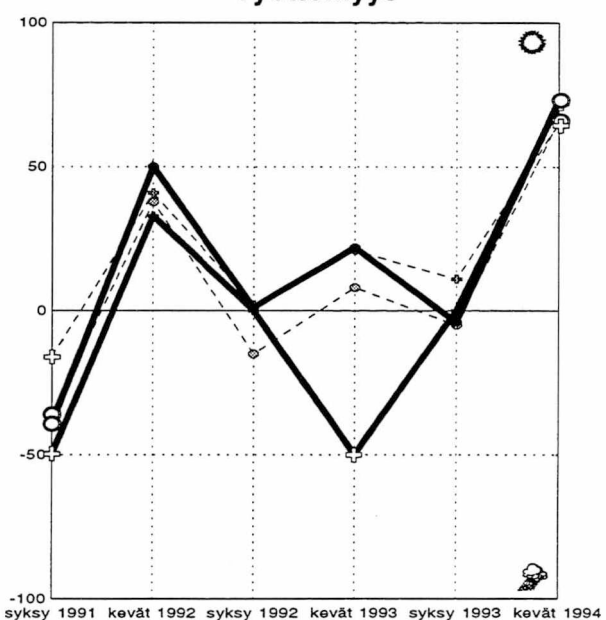
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

○ — maakunnan
 — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

○ — koko maan
 — keskusaluekunnat keskimäärin
 + — muut kunnat

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat maan parhaat. Rahoitusongelmat askarruttavat vastaajia aikaisempaa vähemmän erityisesti Lahden seudun kunnissa, missä myös yhteistyön edellytykset ovat parantuneet. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestäminen sujuu entistä paremmin koko maakunnassa. Veroäyrin hintaa korottaa vain muutama kunta. Kuntien tulokehitys on vielä tänä vuonna heikko. Velkamäärä vähentyy keskusalueilla mutta kasvaa muissa kunnissa. Työttömyys vähentyy erityisesti vuonna 1995. Investoinnit kasvavat tänä vuonna Lahden seudulla, mutta viriävät ensi vuonna myös muualla maakunnassa.

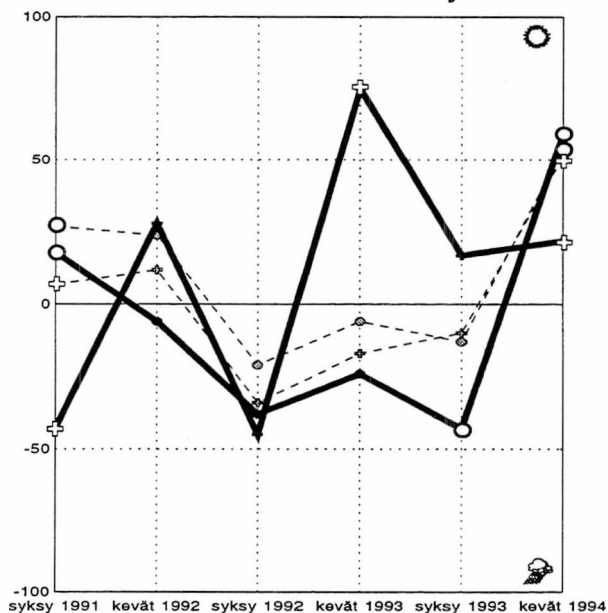
- Päijät-Hämeen kuntien kehitysnäkymät ovat maan parhaat. Lähes 80 prosenttia vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Näkymät ovat samanlaiset keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Lahden seudun kuntien rahoitusvaikeudet ovat helpotumassa. Sen sijaan muissa kunnissa ongelmien odotetaan edelleen lisääntyvän. Kuntien yhteistyö sujuu entistä paremmin keskusalueella, mutta niiden ulkopuolella yhteistyöhön suhtaudutaan selvästi aikaisempaa varovaisemmin. Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisessä ei nähdä yhtä suuria vaikeuksia kuin aikaisemmin. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantumassa koko maakunnassa. Koulutuskysymykset huolettavat vastaajia aiempaa vähemmän, sen sijaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmien arvioidaan edelleen lisääntyvän. Näkemykset kunnallisten tehtävien näkymistä ovat pitkälti samanlaiset keskusalueella ja niiden ulkopuolella.
- Veroäyrin hinnan nostopaineet ovat hellittämässä viime vuosien korotusten jälkeen. Vain kuudenneksen kunnista odotetaan nostavan äyrin hintaa ensi vuodelle. Vuonna 1996 ei yksikään kunta usko korottavan äyrin hintaa. Sen sijaan 10 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa alentavan veroäyrin hintaa Lahden seudulla.
- Veroäyrimäärän kehitys jatkuu heikkona vielä tänä vuonna, Lahden seudulla näkymät ovat hieman muita kuntia synkemmät. Ensi vuonna tilanteen odotetaan muuttuvan myönteisemmäksi. Kuntien tulokehitys parantuu koko maakunnassa.
- Lahden seudun kuntien odotetaan pienentävän velkamääräänsä vuosina 1994-95. Muissa kunnissa velanotto lisääntyy molempina vuosina, selvemmin vuonna 1994.
- Maakunnan asukasluku kasvaa vuosina 1994-95, kasvu painottuu Lahden seudulle. Muissa kunnissa väkimäärä saattaa vähentyä hieman vuonna 1994.
- Työllisyysnäkymät ovat oleellisesti paremmat kuin aikaisemmissa mittauksissa. Lahden seudun ulkopuolella työttömien määrän odotetaan vähentyvän jo tänä vuonna. Lähes 3/4 vastaajista odottaa työttömyyden pienentyvän Päijät-Hämeen kunnissa vuonna 1995.
- Työpaikkamäärän odotetaan pysyvän tänä vuonna ennallaan. Sen sijaan ensi vuonna työpaikkojen odotetaan lisääntyvän sekä keskusalueella että sen ulkopuolella.
- Investointien odotetaan hiljalleen viriävän jo tänä vuonna Lahden seudulla. Erityisesti teollisuuteen ja asuntorakentamiseen suunnataan viime vuotista enemmän varoja. Ensi vuonna investointien arvioidaan lisääntyvän myös Lahden seudun ulkopuolella. Tuolloin myös kaupan ja palveluiden investointien odotetaan kasvavan koko maakunnassa.

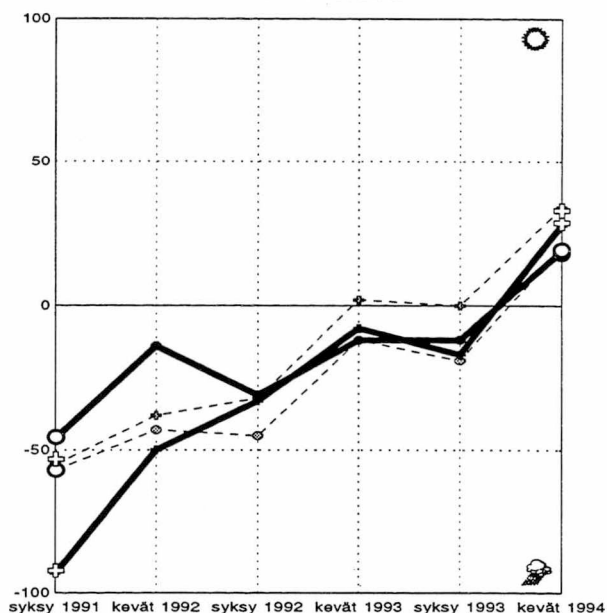
Kymenlaakso

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

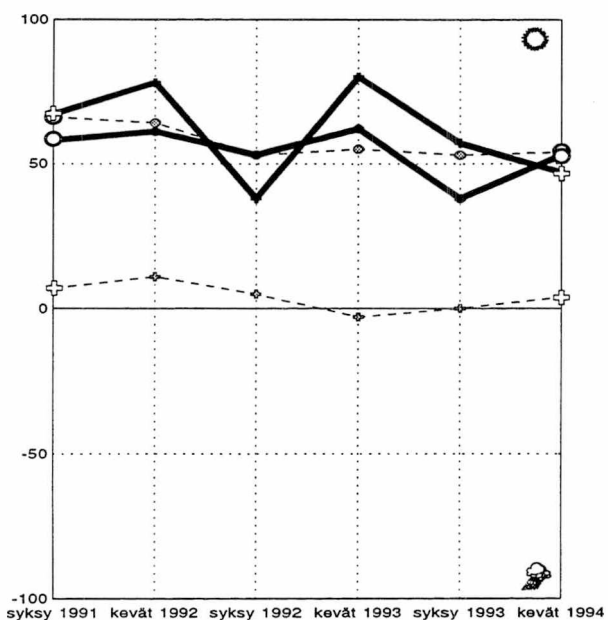
Kunnan tuleva kehitys

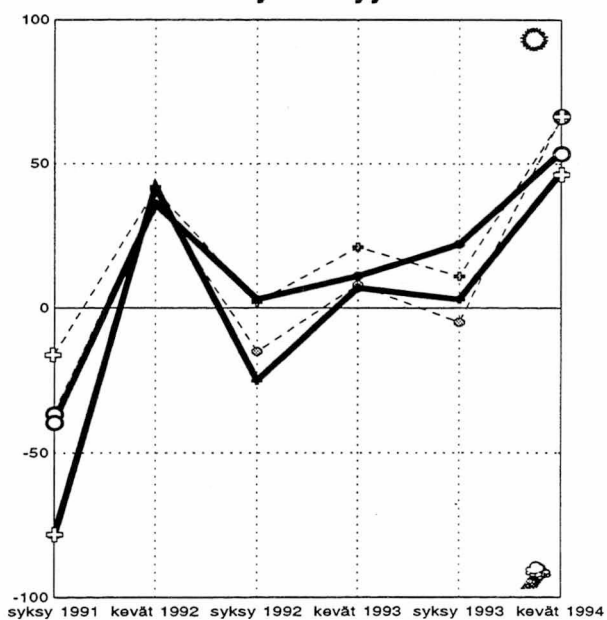
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — maakunnan muut kunnat

○ - - - koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - koko maan muut kunnat keskimäärin

Maakunnan keskusalueet näkevät tulevaisuuden selvästi muita kuntia valoisampana. Kotkan seudun ulkopuolisissa kunnissa rahoitustilanne jatkuu vaikeana, veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat suuret ja kuntien tulokehitys on maan huonoin. Sen sijaan velkamäärän arvioidaan vähentyvän. Työttömyys kasvaa keskusalueiden ulkopuolella vielä ensi vuonnakin, Kotkan seudulla näkymät ovat paremmat. Kymenlaakson asukasluvun odotetaan vähentyvän vuosina 1994-95. Investoinnit viriävät lähinnä Kotkan seudulla, muissa kunnissa ainoastaan teollisuusinvestoinnit kasvavat ensi vuonna.

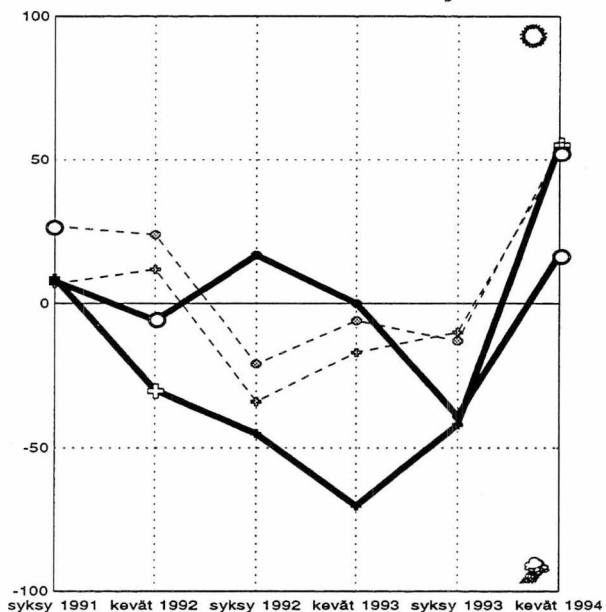
- Kotkan seudulla noin 2/3 vastaajista arvioi kehityksen parantuvan. Muissa kunnissa odotukset eivät ole yhtä hyvät, kolmannes uskoo kehityksen vielä huonontuvan lähitulevaisuudessa.
- Kotkan seudun ulkopuoliset kunnat odottavat huonon rahoitustilanteen jatkuvan lähitulevaisuudessa. Kotkan seudulla näkymät ovat valoisammat. Kuntien yhteistyön odotetaan sujuvan edelleen hyvin. Sosiaalipalveluiden järjestäminen aiheuttaa viime vuotista vähemmän huolta. Kotkan seudun ulkopuolella terveydenhoitopalveluiden järjestämisen ongelmien nähdään vielä kasvavan. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat maan parhaat. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hoitamisessa ei nähdä yhtä suuria ongelmia kuin viime vuonna.
- Kotkan seudun ulkopuolisissa kunnissa on edelleen paineita veroäyrin hinnan korottamiseksi, arvioiden mukaan lähes 2/3 kunnista nostaa äyrin hintaa ensi vuodelle. Seuraavana vuonna äyrin hinnan uskotaan pysyvän ennallaan. Kotkan seudulla korotuksiin ryhtytään harvemmin, viidenneksen kunnista odotetaan nostavan äyrin hintaa vuodelle 1996.
- Kuntien tulokehitys on muuttunut Kymenlaakson kunnissa viime vuodesta. Kotkan seudulla kehitys on tänä vuonna aikaisempaa parempi. Muissa kunnissa näkymät ovat synkentyneet huomattavasti, kuntien tulojen arvioidaan kehittyvän tänä vuonna huonoimmin koko maassa. Ensi vuonna äyrimäärän kehityksen odotetaan parantuvan Kotkan seudun kunnissa. Muissa kunnissa kehitys heikentyy edelleen.
- Kuntien velanoton odotetaan vähentyvän vuosina 1994-95. Velkamäärää pienennetään erityisesti tänä vuonna. Kotkan seudun ulkopuolella velkaa vähennetään keskusaluekuntia enemmän.
- Kymenlaakson väkimäärän odotetaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna. Suurimmat menetykset koetaan Kotkan seudun ulkopuolella, mutta myös keskusaluekuntien asukasluku saattaa pienentyä erityisesti tänä vuonna. Nuorten arvioidaan muuttavan aikaisempaa enemmän maakunnasta.
- Työttömyyden arvioidaan kasvavan Kotkan seudun ulkopuolisissa kunnissa vielä ensi vuonna, lisäys on kuitenkin selvästi suurempaa tänä vuonna. Keskusaluekuntien työttömyys pysyy ennallaan vuonna 1994, mutta ensi vuonna työllisyystilanteen odotetaan oleellisesti parantuvan.
- Työpaikat vähentyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Vuosi 1995 näyttää paremmalta, työpaikat alkavat hiljalleen lisääntyä keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Investoinnit viriävät hitaasti myös Kymenlaaksossa. Tänä vuonna kasvuodotuksia on vain Kotkan seudun kunnissa, joissa teollisuus- ja asuntorakentamisinvestoinnit saattavat hieman lisääntyä. Ensi vuonna teollisuusinvestointien arvioidaan lisääntyvän koko maakunnassa. Muutoin investointien ei uskota vieläkaan kasvavan keskusalueiden ulkopuolella. Sen sijaan Kotkan seudun kunnissa, yli 60 prosenttia vastaajista arvioi asuntoinvestointien kasvavan. Myös kaupan ja palveluiden alalle osoitetaan lisää varoja.

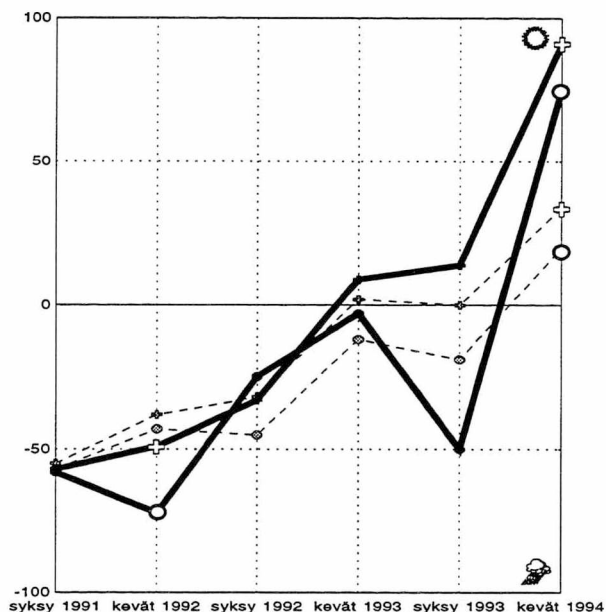
Etelä-Karjala

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

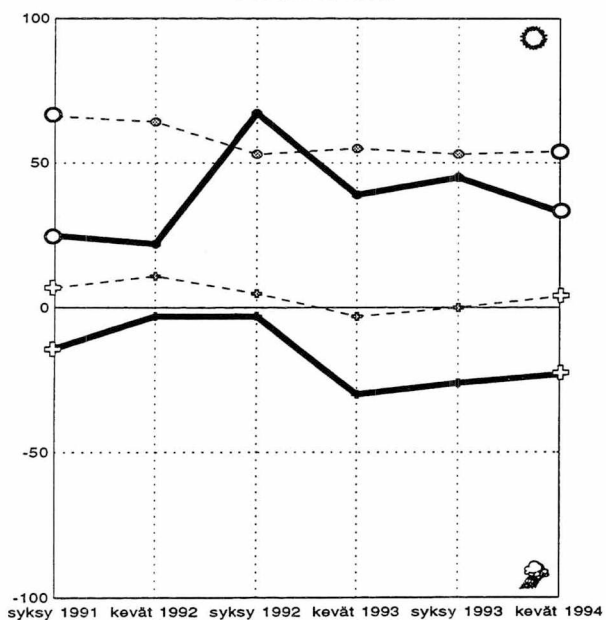
Kunnan tuleva kehitys

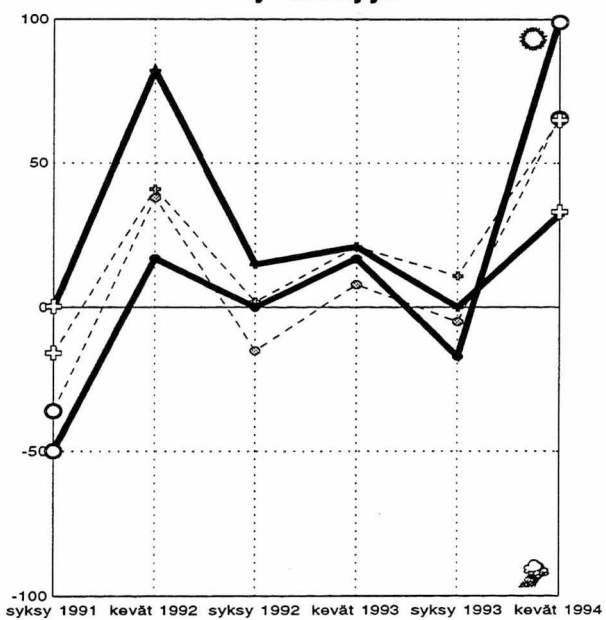
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

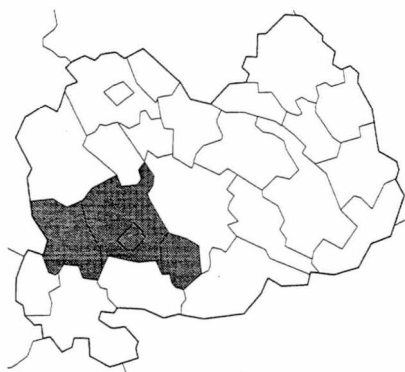
maakunnan
 ○ keskusaluekunnat
 + muut kunnat

koko maan
 ○ keskusaluekunnat keskimäärin
 + muut kunnat

Lappeenrannan seudun ulkopuolella kehitysnäkymät ovat valoisat ja selvästi toiveikkaammat kuin keskusaluekunnissa. Lappeenrannan seudulla kuntien yhteistyön arvioidaan sujuvan hyvin, lisäksi elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat parantumassa. Yli puolet Lappeenrannan seudun ulkopuolisista kunnista nostaa veroäyriä hintaa vuosina 1995 ja 1996. Kuntien velan odotetaan vähentyvän selvästi koko maakunnassa. Keskusaluekunnissa ensi vuoden työllisyysnäkymät ovat maan parhaimmat, kaikki vastaajat arvioivat työttömyyden pienentyvän. Investoinnit viriävät ensi vuonna erityisesti Lappeenrannan seudun kunnissa.

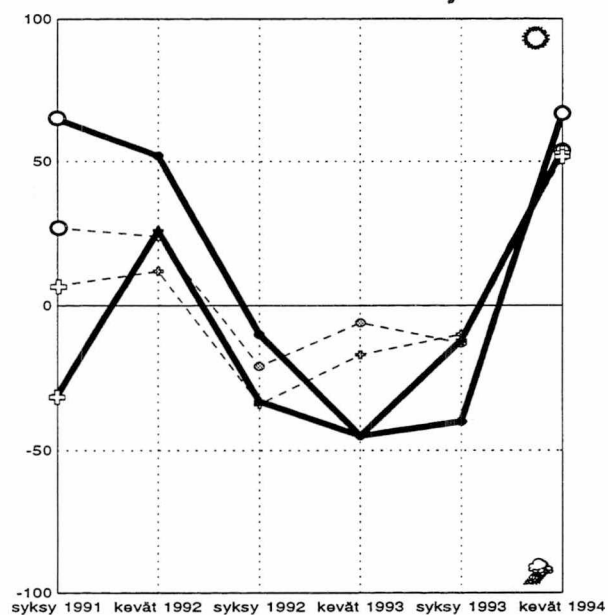
- Etelä-Karjalan keskusseudun kehitysnäkymät ovat maan huonoimpia, neljännes vastaajista odottaa kehityksen huonontuvan. Muissa kunnissa tulevaisuus näyttää selvästi aikaisempaa valoisammalta.
- Lappeenrannan seudulla kuntien rahoitusongelmat ovat pienentymässä, muissa kunnissa vaikeuksien arvioidaan vielä lisääntyvän. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin keskusseudulla, muissa kunnissa edellytykset ovat heikentyneet viime vuodesta. Vanhusten hoitopalveluiden ongelmat lisääntyvät Lappeenrannan seudulla, muissa kunnissa palveluiden järjestämisen arvioidaan helpotuvan. Terveystenhoitopalveluiden vaikeudet kasvavat koko maakunnassa. Keskusaluekunnissa elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat maan parhaat. Sen sijaan ympäristöasiat ja kunnallistekniikka huolestuttavat vastaajia entistä enemmän. Asumisen ongelmien odotetaan vähentyvän koko maakunnassa.
- Etelä-Karjalan kunnissa paineet veroäyriä hinnan korotuksille ovat suurimmat koko maassa. Yli puolet Lappeenrannan seudun ulkopuolisista kunnista nostaa äyriä hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Lappeenrannan seudulla kolmannes vastaajista arvioi hintaa korotettavan ensi vuodeksi, yhtä moni odottaa äyriä hinnan laskevan vuodelle 1996.
- Kuntien tulojen kehityksessä ei odoteta tapahtuvan suuria muutoksia vuosina 1994-95. Tänä vuonna kehityksen arvioidaan hieman huonontuvan mutta ensi vuonna parantuvan.
- Kunnat pyrkivät selkeästi keventämään velkataakkaansa vuosina 1994-95. Lappeenrannan seudun ulkopuolisissa kunnissa yli 90 prosenttia vastaajista odottaa velanoton vähentyvän molempina vuosina. Lappeenrannan seudulla velkamäärä supistuu lähes yhtä usein.
- Lappeenrannan seudun ulkopuolella kuntien asukasluvun odotetaan pienentyvän tänä ja ensi vuonna. Sen sijaan keskusalueilla sen odotetaan kasvavan erityisesti vuonna 1995.
- Lappeenrannan seudulla työttömyyden odotetaan vähentyvän tänä vuonna, muissa kunnissa vasta vuonna 1995. Ensi vuoden työllisyysnäkymät keskusaluekunnissa ovat maan parhaimmat, kaikki vastaajat arvioivat työttömyyden vähentyvän.
- Työpaikkojen arvioidaan kasvavan Lappeenrannan seudulla vuosina 1994-95, selvemmin jälkimmäisenä vuonna. Muissa kunnissa työpaikkojen odotetaan vähentyvän vielä tänä vuonna, mutta kasvavan ensi vuoden aikana.
- Investoinnit viriävät osittain jo tänä vuonna. Lappeenrannan seudun kunnissa lisääntyvät teollisuuden sekä kaupan ja palveluiden investoinnit. Muissa kunnissa sijoitetaan asuntorakentamiseen viime vuotista enemmän. Ensi vuonna keskusaluekunnissa investoinnit kasvavat kaikilla toimialoilla. Muissa kunnissa investointien kasvu on pienempää, ja keskittyy lähinnä asuntorakentamiseen.

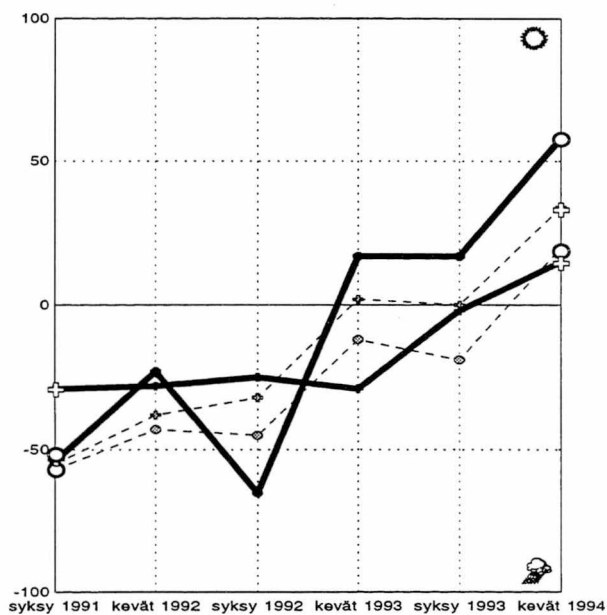
Etelä-Savo

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

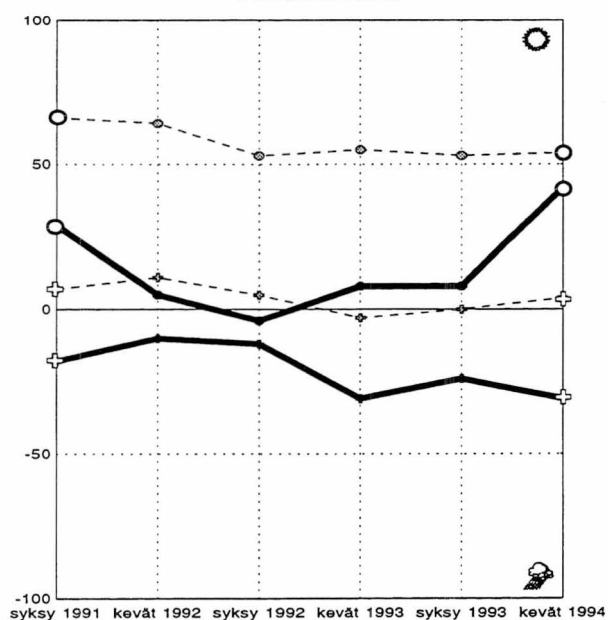
Kunnan tuleva kehitys

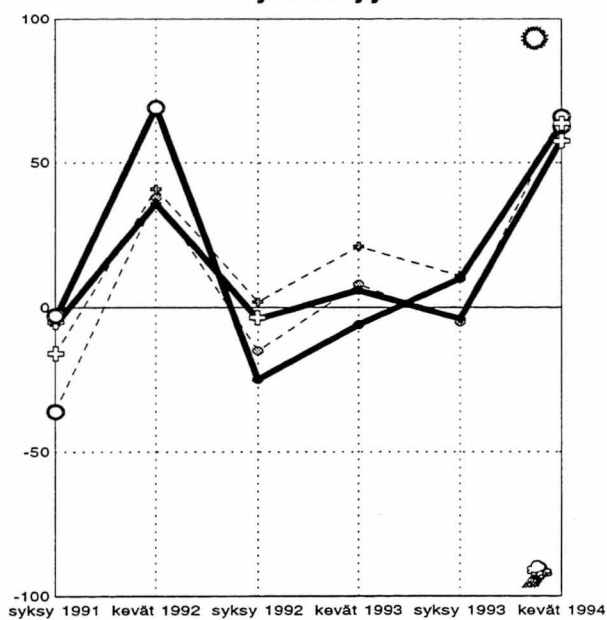
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — maakunnan muut kunnat

○ — koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + — koko maan muut kunnat

Maakunnan kehitysnäkymät ovat hieman maan keskimääräistä paremmat. Mikkelin seudun kuntien rahoitusvaikeudet ovat hellittämässä, sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu heikosti. Keskusaluekuntien paineet veroäyrin hinnan korottamiseksi ovat suuremmat kuin muissa kunnissa. Velkamäärän odotetaan vähentyvän vuosina 1994-95 erityisesti Mikkelin seudulla. Etelä-Savon väkimäärän uskotaan vähentyvän. Työllisyyskehitys parantuu ensi vuonna koko maakunnassa. Teollisuus- ja asuntorakentamisinvestoinnit lisääntyvät ensi vuonna.

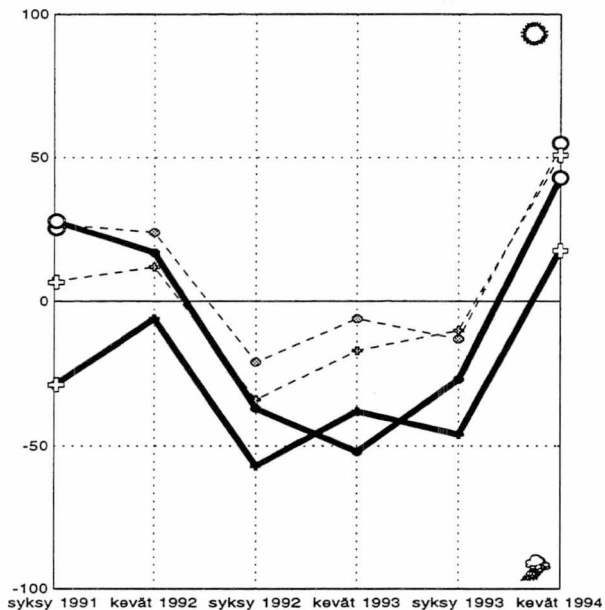
- Etelä-Savon yleiset kehitysnäkymät ovat maan keskimääräistä paremmat. Mikkelin seudulla odotukset ovat hieman suuremmat kuin muissa kunnissa.
- Mikkelin seudulla kuntien rahoitusvaikeudet ovat vähentymässä, sen sijaan muissa kunnissa tilanteen ei uskota vielä helpottuvan. Kuntien yhteistyö sujuu huonosti Mikkelin seudulla, näkymät ovat maan huonoimpia. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen varsin huonot koko maakunnassa. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmat askarruttavat vastaajia keskusalueilla ja niiden ulkopuolella.
- Lähes puolet Mikkelin seudun kunnista nostaa veroäyrin hintaa vuonna 1995 tai 1996. Muissa kunnissa korotuksia ei tarvita ensi vuonna, mutta arvioiden mukaan neljännes kunnista nostaa äyrin hintaa vuodeksi 1996.
- Kuntien tulokehitys jatkuu heikkona tänä vuonna. Mikkelin seudun kuntien kehitysnäkymät ovat muita kuntia hieman huonommat. Ensi vuonna veroäyrimäärän kehityksen odotetaan parantuvan koko maakunnassa. Kehitysodotukset ovat toistaiseksi varsin varovaiset.
- Yli 90 prosenttia keskusaluekuntien vastaajista arvioi velkamäärän vähentyvän vuonna 1994. Muissa kunnissa määrä pysyy suunnilleen edellisvuoden tasolla. Ensi vuonna velanottoa vähennetään erityisesti Mikkelin seudulla, mutta entistä enemmän myös muissa kunnissa.
- Etelä-Savon asukasluvun odotetaan vähentyvän vuosina 1994-95. Mikkelin seudulla väkimäärä saattaa kasvaa ensi vuonna, mutta muutoin myös keskusseutujen odotukset ovat vähäiset.
- Työttömyyden odotetaan vähentyvän Mikkelin seudulla jo tänä vuonna. Ensi vuonna työttömien määrän uskotaan supistuvan selvästi koko maakunnassa.
- Mikkelin seudulla työpaikkojen arvioidaan lisääntyvän tänä ja ensi vuonna. Muissa kunnissa kasvuodotuksia on vain vuodelle 1995.
- Investointien kasvu on tänä vuonna vielä varsin vähäistä. Suurimmat kasvuodotukset ovat Mikkelin seudulla, missä asuntorakentamisen odotetaan vilkastuvan. Ensi vuonna investoinnit kasvavat lähinnä teollisuudessa ja asuntorakentamisessa. Mikkelin seudulla investoinnit lisääntyvät muita kuntia nopeammin. Maatalouden tai kaupan ja palveluiden investointien ei vielä uskota viriävän.

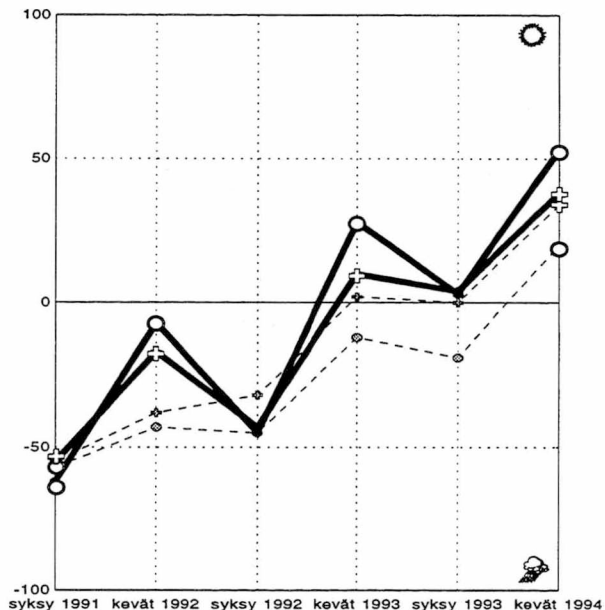
Pohjois-Karjala

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

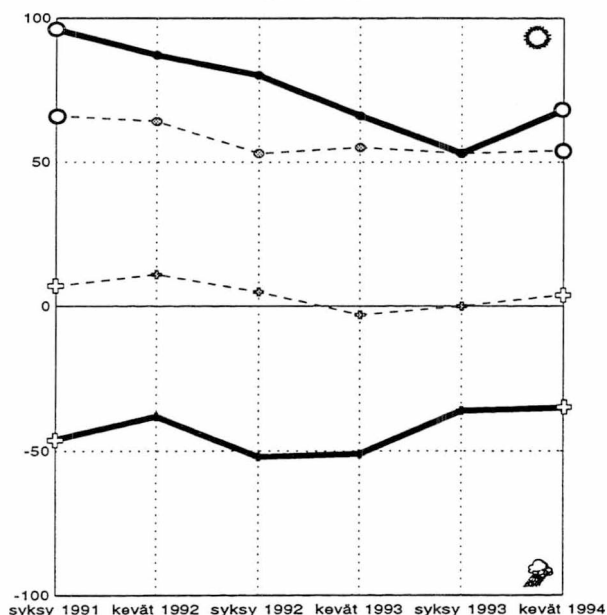
Kunnan tuleva kehitys

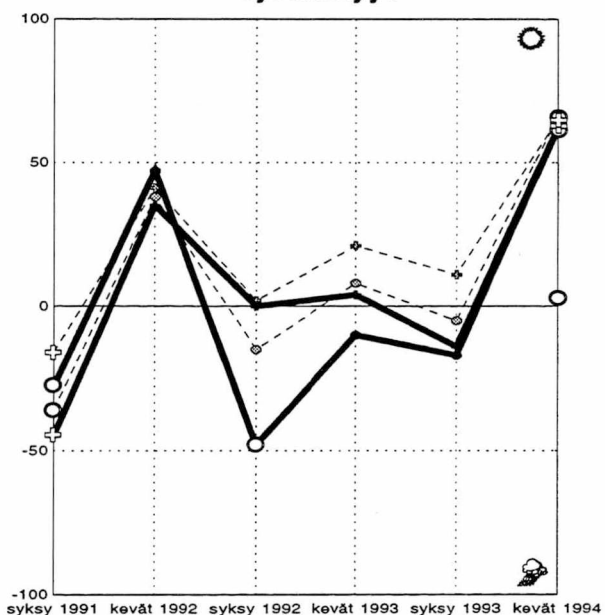
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

Joensuun seudun ulkopuolisten kuntien kehitysnäkymät ovat maan synkimpiä. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen varsin heikot koko maakunnassa. Kuntien rahoitustilanne näyttää aikaisempaa paremmalta erityisesti Joensuun seudulla. Kuntien yhteistyö sujuu varsin hyvin koko maakunnassa. Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat pääosin hellittäneet. Kuntien tulokehitys jatkuu huonona. Velkamäärän odotetaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna. Työttömyys vähentyy tänä vuonna Joensuun seudulla, vuonna 1995 koko maakunnassa. Investoinnit kasvavat pääasiassa ensi vuonna, mutta teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät jo tänä vuonna erityisesti Joensuun seudulla.

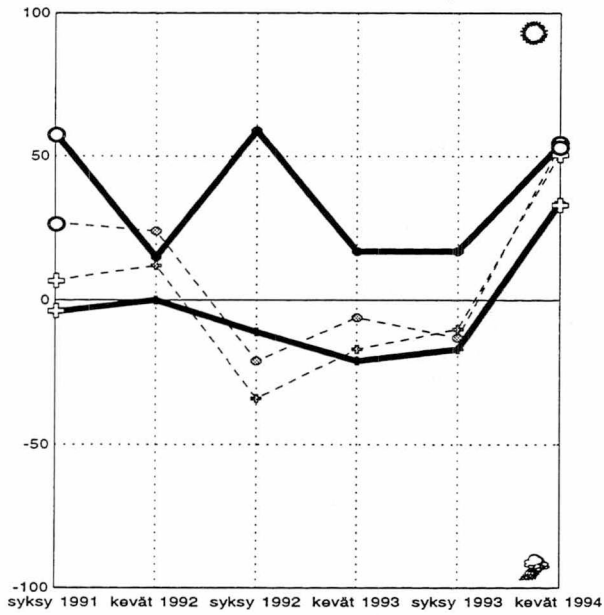
- Joensuun seudun ulkopuolisten kuntien kehitysnäkymät ovat maan huonoimpia, viidennessä vastaajista odotetaan kehityksen heikentyvän. Keskusaluekunnissa tulevaisuus näyttää selvästi aikaisempaa valoisammalta.
- Elinkeinoelämän kehittäminen on edelleen kuntien suurimpia ongelmia, näkymät ovat maan huonoimpia. Myös koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kysymykset askarruttavat vastaajia sekä keskusalueilla että niiden ulkopuolella. Sen sijaan kuntien rahoitustilanne on parantunut, Joensuun seudulla ongelmien arvioidaan jo vähentyvän. Myös kuntien yhteistyö sujuu hyvin, Joensuun seudulla lähes 3/4 vastaajista arvioi tilanteen parantuvan. Päivähoitopalveluiden järjestäminen sujuu aikaisempaa paremmin Joensuun seudulla. Sen sijaan terveydenhuoltopalvelut askarruttavat vastaajia koko maakunnassa. Joensuun seudun asuntotilanne näyttää muuta maata paremmalta.
- Veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat kahta edellisvuotta pienemmät. Joensuun seudulla vain muutama aikoo nostaa äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana, muista kunnista noin neljännes.
- Pohjois-Karjalan kuntien tulokehitys on erittäin huono erityisesti tänä vuonna. Näkymät ovat maan huonoimmat. Ensi vuonna tilanteen odotetaan hieman kohentuvan. Joensuun seudulla se saattaa vielä huonontua.
- Pohjois-Karjalan kunnat aikovat vähentää velkamääräänsä varsin rajusti vuosina 1994-95. Joensuun seudulla velanottoa rajoitetaan hieman muita kuntia enemmän. Pohjois-Karjalan kunnissa velanottoon suhtaudutaan Etelä-Karjalan ohella varauksellisimmin koko maassa.
- Pohjois-Karjalan asukasmäärän odotetaan pienentyvän vuosina 1994 ja 1995. Arviot asukasluvun kehityksestä poikkeavat kuitenkin maakunnan sisällä. Kaikki vastaajat uskovat Joensuun seudun kasvavan tänä vuonna, lisäksi kasvuodotukset ovat varsin suuret myös ensi vuodelle. Muissa kunnissa väkimäärän arvioidaan vähentyvän selvästi molempina vuosina.
- Työttömyys lisääntyy tänä vuonna erityisesti Joensuun seudulla. Ensi vuoden näkymät ovat oleellisesti paremmat koko maakunnassa, noin 2/3 vastaajista odottaa työttömien määrän pienentyvän.
- Työpaikat vähentyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Ensi vuonna Joensuun seudulla yli puolet vastaajista uskoo työpaikkojen lisääntyvän.
- Investointien ei odoteta kasvavan vielä tänä vuonna, vaikka teollisuuteen suunnataan hieman aikaisempaa enemmän varoja koko maakunnassa. Lisäksi asuntorakentamisinvestoinnit saattavat kasvaa Joensuun seudulla. Sen sijaan kaupan ja palveluiden sekä maatalouden investoinnit vähentyvät vielä selvästi. Ensi vuoden näkymät ovat valoisammat. Teollisuuteen panostetaan aiempaa enemmän koko maakunnassa. Lisäksi noin 90 prosenttia vastaajista arvioi asuntorakentamisen kasvavan Joensuun seudulla, myös kaupan ja palveluiden investoinnit lisääntyvät.

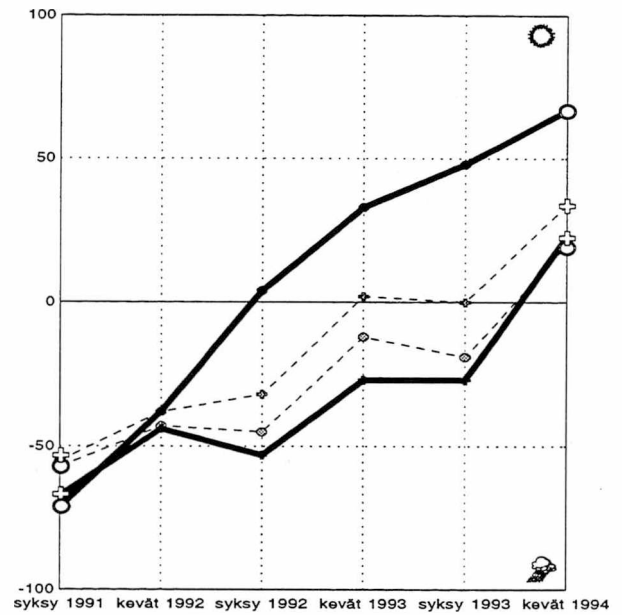
Pohjois-Savo

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

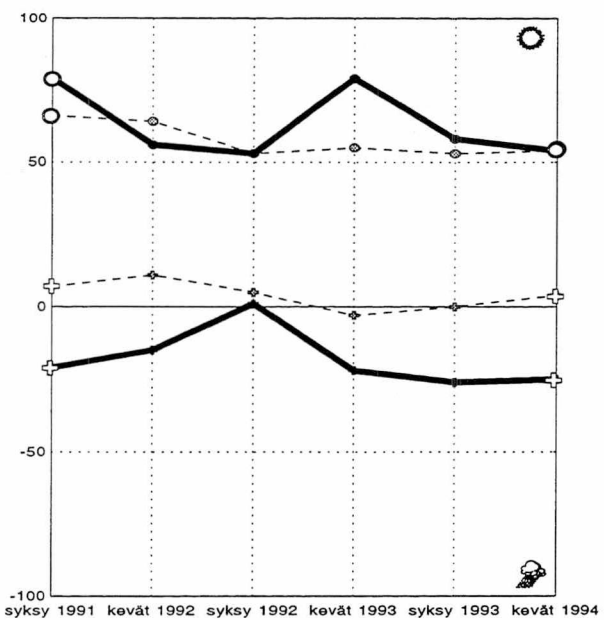
Kunnan tuleva kehitys

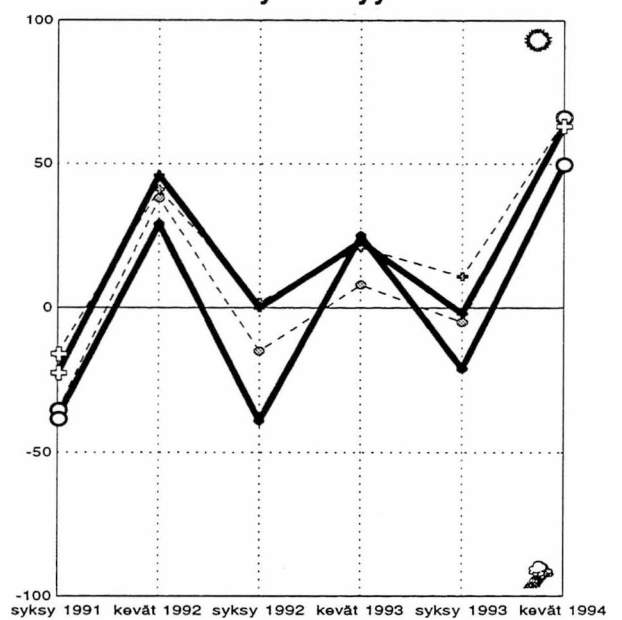
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

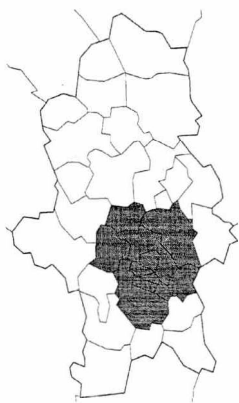
maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

Kuopion seudun ulkopuolisten kuntien kehitysnäkymät ovat selvästi maan keskimääräistä huonommat. Kuntien yhteistyö sujuu näissä kunnissa varsin hyvin. Kuntien rahoitustilanne ja elinkeinonkehittämismahdollisuudet koetaan huonoiksi koko maakunnassa. Noin kolmannes kunnista aikoo nostaa veroäyrin hintaa vuosina 1995-96. Kuopion seudun kuntien tulot lisääntyvät ensi vuonna. Kuntien velkojen odotetaan vähentyvän erityisesti Kuopion seudulla. Työllisyyslanteen arvioidaan parantuvan ensi vuonna. Investoinnit viriävät ensi vuonna ensi sijassa teollisuudessa ja asuntorakentamisessa.

- Yli puolet vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Kuopion seudulla odotukset ovat toiveikkaammat kuin muissa kunnissa.
- Lähes kaikilla kunnallishallinnon tehtäväalueilla nähdään vaikeuksien lisääntyvän. Ainoastaan kuntien yhteistyö sujuu hyvin, tosin Kuopion seudulla senkin näkymät ovat huonontuneet. Kuntien rahoitustilanne on huonoimpia koko maassa. Näkymät ovat synkät koko maakunnassa. Suurimmat vaikeudet nähdään kuitenkin koulu- ja kulttuuritoimen hoitamisessa. Kuopion seudulla myös vapaa-ajankysymykset askarruttavat vastaajia. Kuopion seudulla vanhusten- ja terveydenhoidon järjestäminen koetaan ongelmalliseksi. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat huonoimmat koko maassa.
- Pohjois-Savon kunnissa veroäyrin hinnan korotuspaineet eivät ole hellittäneet. Yli kolmanneksen kunnista odotetaan nostavan äyrin hintaa vuonna 1995 tai 1996. Kuntien välillä ei ole eroja.
- Kuntien tulojen kehitys huonontuu viime vuodesta Kuopion seudun ulkopuolisissa kunnissa, nyt noin 60 % vastaajista näkee niiden vähenevän. Ensi vuonna tulokehityksen odotetaan parantuvan jonkin verran Kuopion seudulla mutta muissa kunnissa huono kehitys jatkuu.
- Kuopion seudulla kuntien velkojen odotetaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna. Vuonna 1995 kuntien velan arvioidaan pienentyvän myös Kuopion seudun ulkopuolella, tosin selvästi keskusaluekuntia vähemmän.
- Maakunnan asukasluvun arvioidaan pienentyvän vuosina 1994-95. Kuopion seudulla on kasvuodotuksia molempina vuosina, sen sijaan muissa kunnissa väkimäärän uskotaan pienentyvän.
- Työttömyyden odotetaan lisääntyvän vielä tänä vuonna Kuopion seudulla. Ensi vuonna työttömyyden arvioidaan vähentyvän koko maakunnassa.
- Työpaikkojen arvioidaan pysyvän suunnilleen viime vuotisella tasolla. Kuopion seudulla työttömyys lisääntyy hieman, muissa kunnissa vähentyy. Ensi vuonna työpaikkojen odotetaan lisääntyvän koko maakunnassa.
- Teollisuusinvestointien odotetaan lisääntyvän tänä vuonna, muutoin investointien ei uskota vielä viriävän. Ensi vuonna investoidaan erityisesti asuntorakentamiseen ja teollisuuteen. Kuopion seudulla kasvuodotukset ovat hieman muita kuntia suuremmat. Kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat kasvaa Kuopion seudulla. Maatalouden investointien vähentymisen odotetaan pysähtyvän koko maakunnassa.

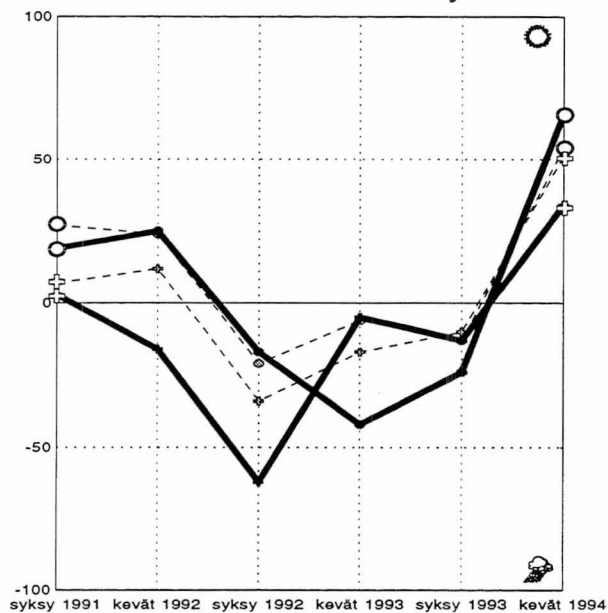

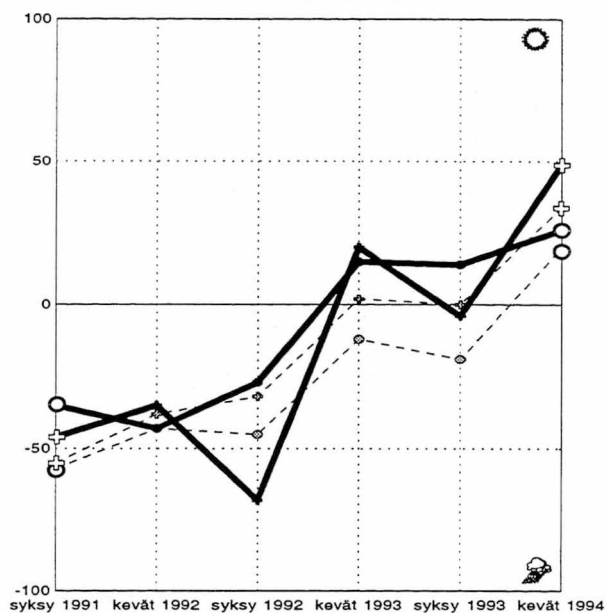
Keski-Suomi

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

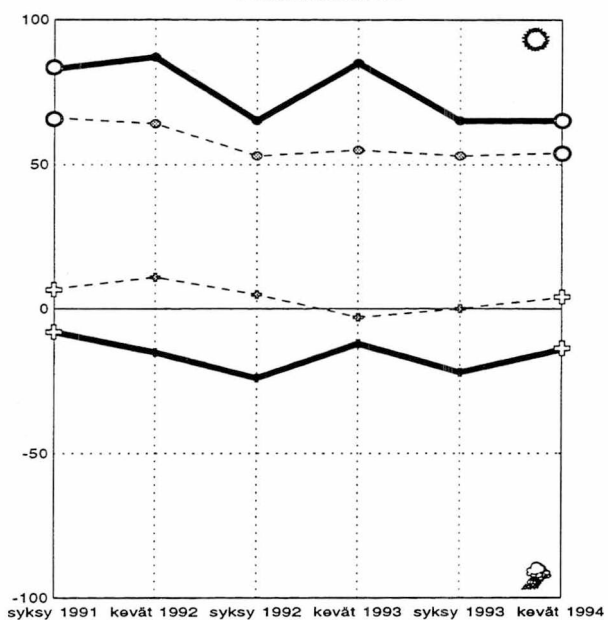
Kunnan tuleva kehitys

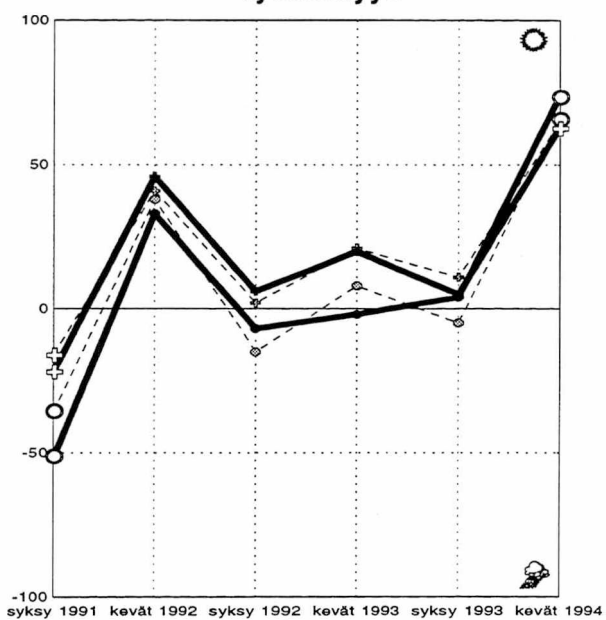
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

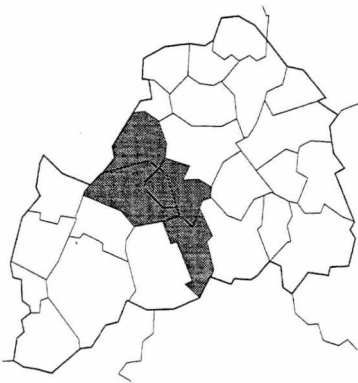

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

Jyväskylän seudun kehitysnäkymät ovat muita kuntia valoisammat. Kuntien yhteistyön arvioidaan sujuvan hyvin. Kuntien rahoitusnäkymät ovat aikaisempaa valoisammat erityisesti Jyväskylän seudulla. Kuntien tulokehitys on maan huonoimpia tänä vuonna. Kuntien velanotto vähentyy vuosina 1994-95. Työttömyyden ei uskota pienentyvän vielä tänä vuonna. Investoinnit kasvavat ensi vuonna maataloutta lukuunottamatta.

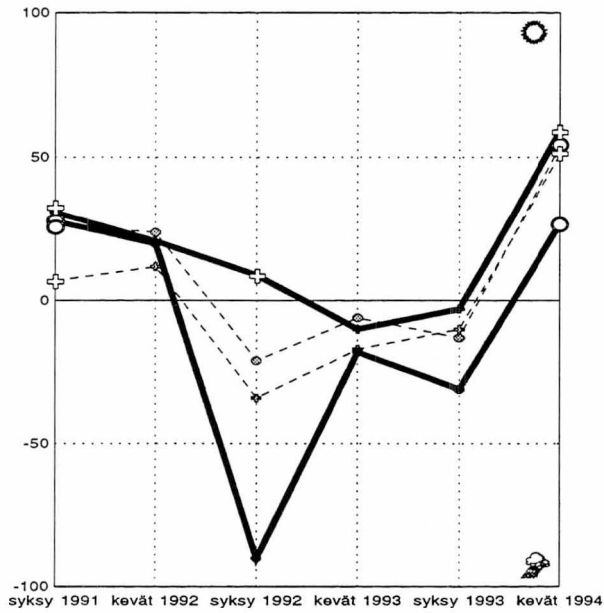
- Keski-Suomen maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat valoisat. Jyväskylän seudulla lähes 2/3 vastaajista uskoo kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Muissa kunnissa odotukset ovat hieman varovaisemmat.
- Keski-Suomen kunnissa kunnallishallinnon eri tehtävien hoito nähdään helpommaksi kuin useimmissa muissa maakunnissa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin koko maakunnassa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen ongelmat ovat vähentymässä, erityisesti Jyväskylän seudulla näkymät ovat varsin valoisat. Rahoitus-tilanne on helpottumassa. Keski-Suomen kuntien suurimmat ongelmat arvioidaan olevan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen hoitamisessa. Jyväskylän seudulla elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen heikentymässä.
- Keski-Suomen kunnissa veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat vähäiset. Vain muutama kunta aikoo nostaa äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana.
- Keski-Suomen kuntien tulokehitys on maan huonoimpia vuonna 1994. Erityisesti Jyväskylän seudun ulkopuolisissa kunnissa äyriä kertyy aikaisempaa selvästi vähemmän. Ensi vuoden näkymät ovat valoisammat. Jyväskylän seudulla kehityksen odotetaan parantuvan, muissa kunnissa äyrimäärä pysyy tämän vuotuisella tasolla.
- Keski-Suomen kunnat aikovat vähentää velanottoaan tänä ja ensi vuonna. Jyväskylän seudun ulkopuolella velkamäärän arvioidaan pienentyvän molempina vuosina keskusaluekuntia enemmän.
- Näkemykset asukasluvun kehityksestä noudattelevat aikaisempia tuloksia. Jyväskylän seudulla asukasmäärä kasvaa vuosina 1994-95, muissa kunnissa vähentyy erityisesti tänä vuonna.
- Keski-Suomen maakunnassa työttömyys pysyy lähes ennallaan vielä tämän vuoden ajan. Ensi vuoden näkymät ovat valoisammat, lähes 70 prosenttia vastaajista odottaa työttömyyden pienentyvän.
- Työpaikat vähentyvät tänä vuonna koko maakunnassa. Ensi vuonna työpaikkamäärän odotetaan lisääntyvän selvästi koko maakunnassa.
- Tänä vuonna ainoastaan teollisuuden investointien odotetaan vähän kasvavan. Maatalouden investoinnit pysyvät vähäisinä koko maakunnassa. Ensi vuonna investoinnit kasvavat maataloutta lukuunottamatta. Teollisuusinvestoinnit kasvavat selvästi koko maakunnassa, myös kauppa ja palvelut sijoittavat aikaisempaa enemmän. Asuntorakentaminen lisääntyy erityisesti Jyväskylän seudulla.

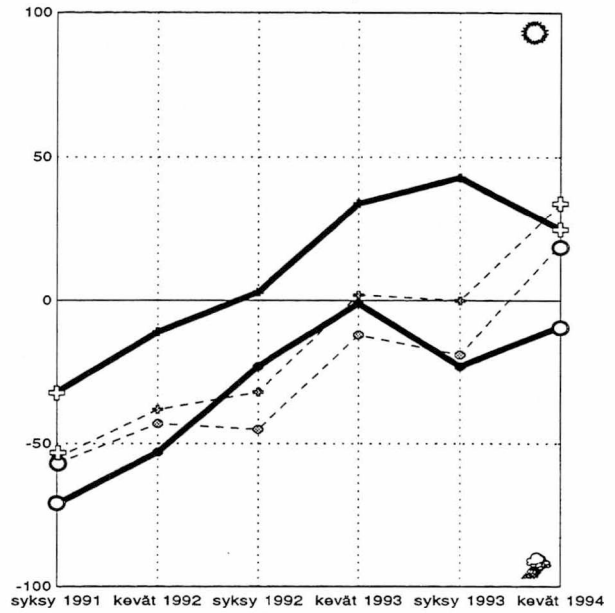
Etelä-Pohjanmaa

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

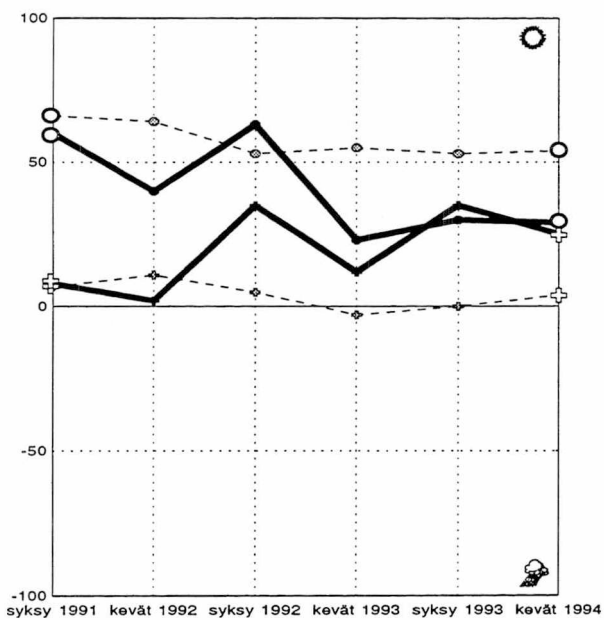
Kunnan tuleva kehitys

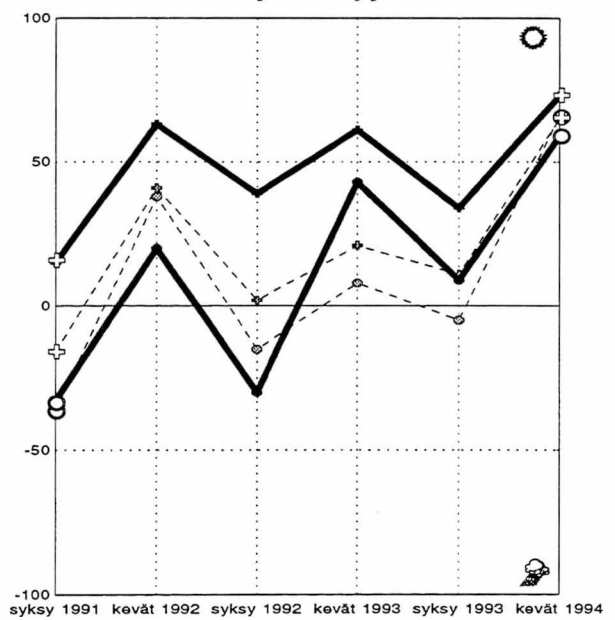
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

○ — maakunnan
 — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

○ — koko maan
 - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

Seinäjoen seudun ulkopuolella näkemykset ovat toiveikkaammat kuin keskukseudulla. Kuntien yhteistyö sujuu keskusalueiden ulkopuolella. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten nähdään heikentyneen Seinäjoen seudulla. Kuntien rahoitustilanne on helpottumassa. Keskusalueella paineet veroäyrin hinnan korottamiseksi ovat edelleen suuret. Kuntien tulokehitys jatkuu huonona tänä vuonna, Seinäjoen seudun ulkopuolisissa kunnissa kehityksen odotetaan parantuvan vuonna 1995. Keskusalueiden ulkopuolella velkamäärän arvioidaan pienentyvän tänä ja ensi vuonna. Työllisyystilanne parantuu ensi vuonna.

Investoinnit lisääntyvät ensi vuonna erityisesti asuntorakentamisessa ja teollisuudessa, Seinäjoen seudulla odotukset ovat muita kuntia suuremmat.

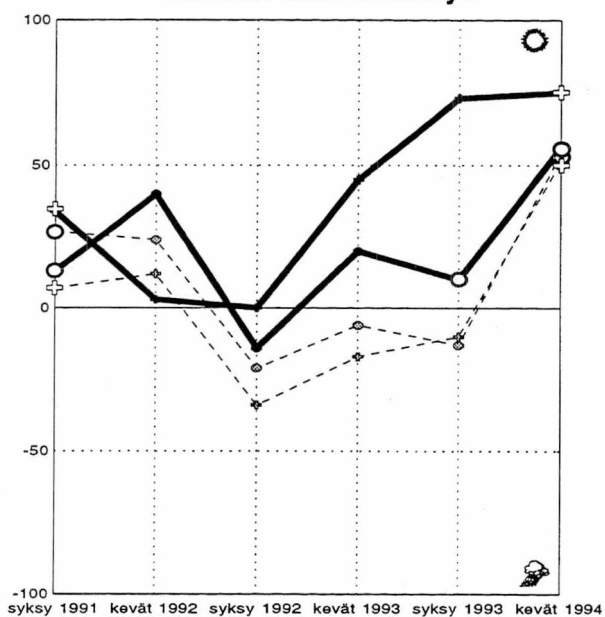
- Etelä-Pohjanmaan kehitysnäkymät ovat varsin myönteiset. Seinäjoen seudulla odotukset ovat varovaisemmat kuin maan muilla keskusalueilla. Muissa kunnissa näkymät ovat valoisammat, lähes 80 prosenttia vastaajista uskoo kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa.
- Seinäjoen seudun ulkopuolella kuntien yhteistyö sujuu erittäin hyvin, näkymät ovat parhaimmat koko maassa. Keskusalueilla yhteistyöodotukset ovat aikaisempaa heikommät. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ongelmat helpottuvat koko maakunnassa. Ympäristöasiat huolestuttavat Seinäjoen seudulla. Elinkeinoelämän kehittämisedellytyksissä on eroja maakunnan sisällä - keskusalueella ongelmien odotetaan edelleen lisääntyvän, muissa kunnissa vähentyvän. Kuntien rahoitus huolestuttaa aikaisempaa vähemmän. Asumisen ongelmat ovat pienentymässä koko maakunnassa. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kysymykset askarruttavat vastaajia Seinäjoen seudulla, muissa kunnissa näkymät ovat parantuneet.
- Seinäjoen seudun ulkopuolisissa kunnissa veroäyrin hintaa ei juurikaan nosteta vuosina 1995-96. Sen sijaan keskusalueilla paineet ovat edelleen varsin suuret. Lähes 40 prosenttia vastaajista arvioi kuntansa nostavan äyrin hintaa vuonna 1995 tai 1996.
- Veroäyrimäärän kehitys huonontuu Etelä-Pohjanmaan kunnissa tänä vuonna. Seinäjoen seudulla tulokehityksen ei odoteta parantuvan vielä ensi vuonnakaan. Muissa kunnissa näkymät ovat valoisammat, noin 40 prosenttia vastaajista uskoo kehityksen parantuvan.
- Seinäjoen seudun ulkopuoliset kunnat supistavat lainanottoaan tänä vuonna. Keskusaluekunnissa lainamäärä pysyy viime vuotisella tasolla. Ensi vuoden näkymät ovat pitkälti samanlaiset, velkamäärä saattaa hieman kasvaa keskusalueilla.
- Etelä-Pohjanmaan asukasmäärässä ei odoteta tapahtuvan suurta muutosta vuosina 1994-95. Tosin ensi vuodeksi on pieniä kasvuodotuksia koko maakunnassa.
- Työttömyyden odotetaan vähentyvän Seinäjoen seudun ulkopuolella jo tänä vuonna. Keskusalueella työllisyyskehitys näyttää huonommalta. Ensi vuoden näkymät ovat oleellisesti valoisammat, työttömien määrän odotetaan laskevan selvästi koko maakunnassa.
- Työpaikat lisääntyvät Seinäjoen seudun ulkopuolella jo tänä vuonna. Vuonna 1995 niiden odotetaan lisääntyvän myös keskusalueilla. Muissa kunnissa kasvu on hieman suurempaa kuin tänä vuonna.
- Investointien kasvun ei uskota alkavan vielä tänä vuonna. Investointien määrä pysyy suunnilleen viime vuotisena kaikilla toimialoilla. Ensi vuonna investoinnit viriävät erityisesti teollisuudessa ja asuntorakentamisessa, Seinäjoen seudulla kasvuodotukset ovat hieman muita kuntia suuremmat. Kaupan ja palveluiden investoinnit lisääntyvät lähinnä keskusalueiden ulkopuolella. Poikkeuksena useimpiin muihin maakuntiin, maatalouden investointien ei uskota vähentyvän enää vuonna 1995.

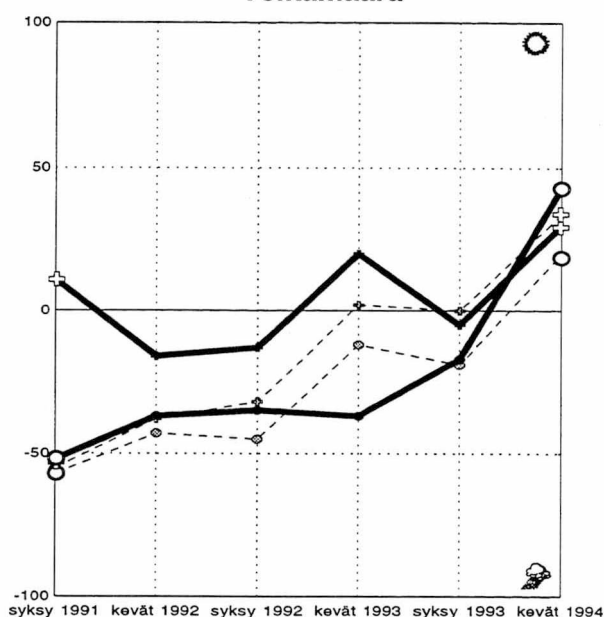
Vaasan rannikkoseutu

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

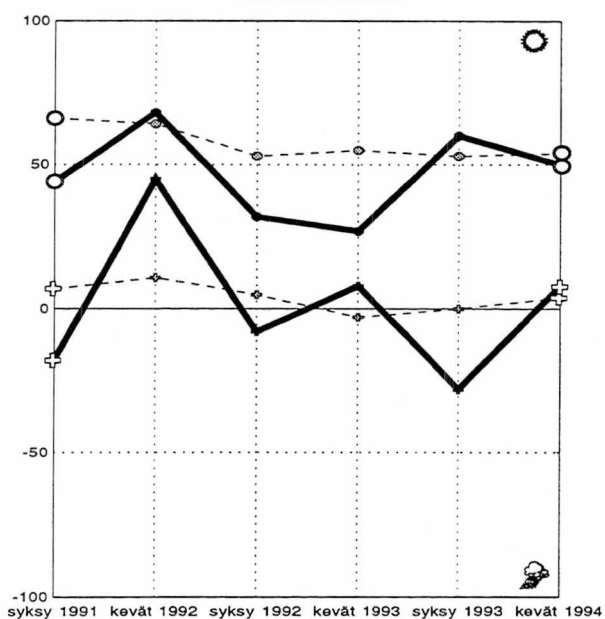
Kunnan tuleva kehitys

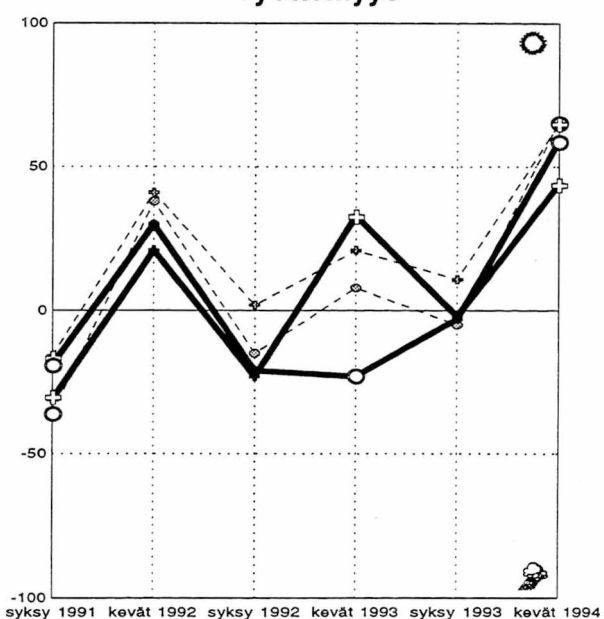
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

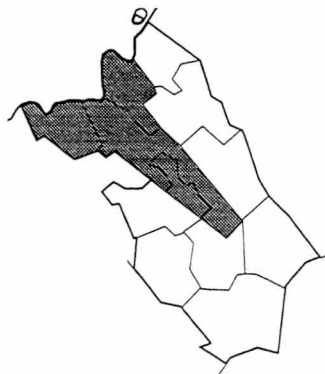
○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

○ - - - - koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - - muut kunnat

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat maan parhaimpia. Kuntien rahoitustilanne on parantunut ja niiden tulojen arvioidaan lisääntyvän erityisesti ensi vuonna. Veroäyrin hintaa ei tarvitse useimmissa kunnissa korottaa. Kuntien velat vähentyvät tänä ja ensi vuonna. Työllisyyden odotetaan parantuvan ensi vuonna. Kuntien yhteistyössä nähdään kuitenkin ongelmia. Elinkeinoelämän kehittämisen vaikeudet jatkuvat Vaasan seudulla. Investointien kasvun ei uskota alkavan vielä tänä vuonna. Ensi vuonna investoinnit viriävät erityisesti keskusalueella.

- Vaasan rannikkoseudun yleiset kehitysnäkymät ovat Päijät-Hämeen ohella maan parhaat. Keskusseutujen ulkopuolella lähes 80 prosenttia vastaajista odottaa kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Keskusaluekunnissa arviot ovat hieman varovaisemmat.
- Vaasan rannikkoseudun kuntien yhteistyönäkymät ovat maan huonoimmat. Erityisesti Vaasan seudun ulkopuolella ongelmien arvioidaan kasvavan lähitulevaisuudessa. Kuntien rahoitustilanne näyttää aikaisempaa paremmalta koko maakunnassa. Myös sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisen arvioidaan helpottuvan. Ympäristöasiat huolestuttavat vastaajia keskusaluekunnissa. Elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen varsin huonot erityisesti Vaasan seudulla. Koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimien näkymät ovat parantuneet viime vuodesta.
- Vaasan rannikkoseudun kunnat eivät nosta veroäyrin hintaa vuodelle 1995. Seuraavana vuonna korotuksiin joutuu arviolta neljännes kunnista.
- Kuntien tulokehitys jatkuu heikkona tänä vuonna Vaasan seudun ulkopuolisissa kunnissa. Ensi vuonna veroäyrimäärän kehitys kohentuu koko maakunnassa, Vaasan rannikkoseudun näkymät ovat maan parhaimpia.
- Velanoton odotetaan vähentyvän tänä vuonna lähes kaikissa Vaasan seudun ulkopuolisissa kunnissa. Keskusaluekunnissa velkamäärä pysyy viime vuotisella tasolla. Ensi vuonna velka vähentyy myös Vaasan seudulla.
- Vaasan seudun kuntien asukasluvun arvioidaan kasvavan vuosina 1994-95. Muissa kunnissa asukasmäärä pienentyy vielä tänä vuonna.
- Työllisyystilanteen odotetaan helpottuvan oleellisesti. Tänä vuonna työttömien määrän ei uskota enää lisääntyvän. Vuonna 1995 työttömyyden arvioidaan vähentyvän koko maakunnassa.
- Työpaikkojen odotetaan lisääntyvän tänä vuonna Vaasan seudulla. Muissa kunnissa vähentymisen uskotaan vielä jatkuvan. Vuonna 1995 työpaikat lisääntyvät koko maakunnassa, keskusalueiden ulkopuolella kasvuodotukset ovat kuitenkin suurimmat.
- Investointien uskotaan käynnistyvän vuonna 1995. Tänä vuonna kasvuodotukset ovat vähäiset. Teollisuusinvestoinnit saattavat lisääntyä Vaasan seudulla ja asuntorakentamisen ulkopuolella. Ensi vuonna investointien kasvun odotetaan painottuvan Vaasan seudulle. Yli 80 prosenttia vastaajista arvioi teollisuusinvestointien kasvavan. Lisäksi asuntorakentamiseen sekä kaupan ja palveluiden alalle osoitetaan aiempaa enemmän varoja. Muissa kunnissa investoinnit lisääntyvät lähinnä teollisuudessa sekä kaupan ja palveluiden alalla.

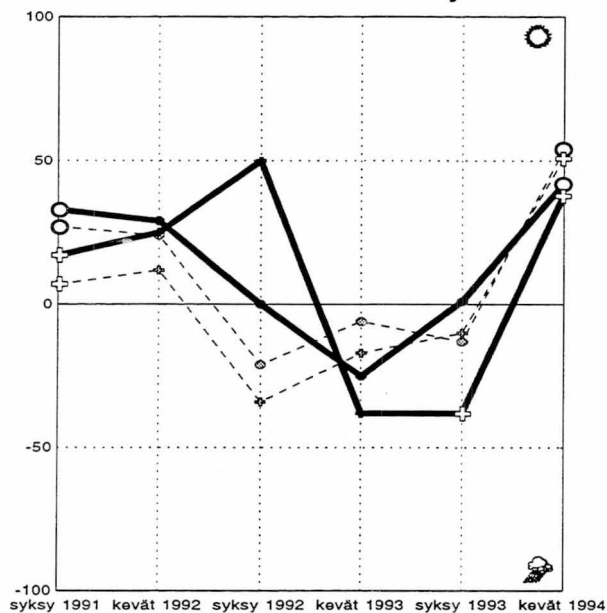

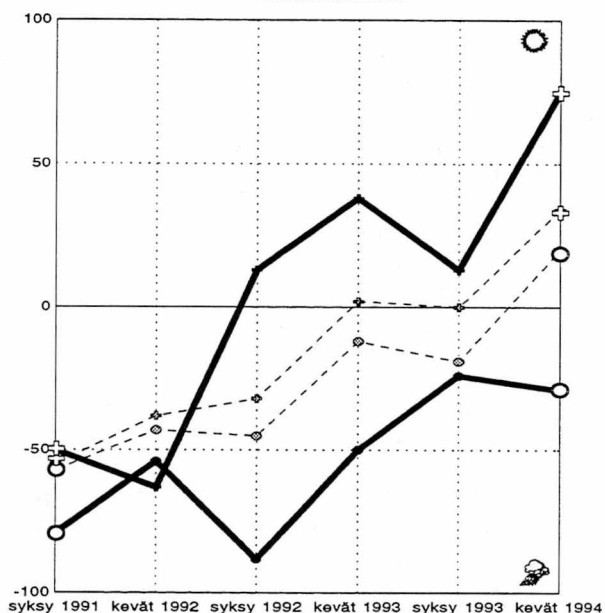
Keski-Pohjanmaa

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

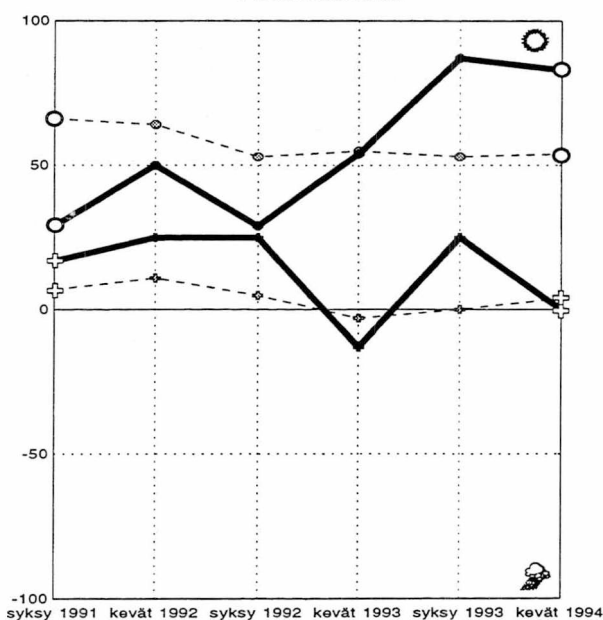
Kunnan tuleva kehitys

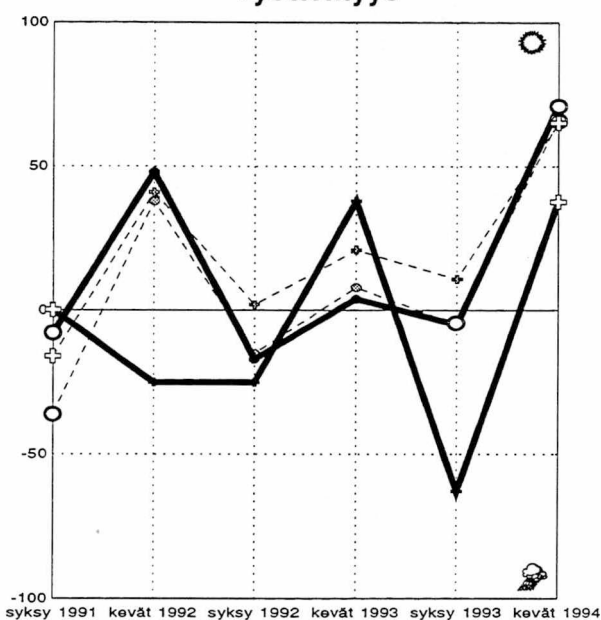
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

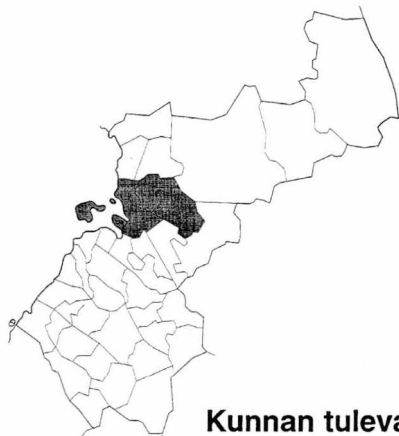

○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — maakunnan muut kunnat

○ - - - koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - koko maan muut kunnat

Maakunnan yleiset kehitysnäkymät ovat maan keskimääräistä huonommat. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin. Kokkolan seudun ulkopuolella kuntien rahoitustilanne on huono. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten ei odoteta parantuvan. Lähes puolet keskusaluekunnista nostaa veroäyrin hintaa vuodelle 1995. Kuntien tulokehitys jatkuu heikkona koko maakunnassa. Kokkolan seudulla kuntien velan odotetaan kasvavan, muissa kunnissa vähentyvän vuosina 1994-95. Työttömyyden ei uskota helpottuvan vielä tänä vuonna. Teollisuusinvestoinnit kasvavat selvästi tänä vuonna Kokkolan seudun ulkopuolella. Vuonna 1995 teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit lisääntyvät koko maakunnassa.

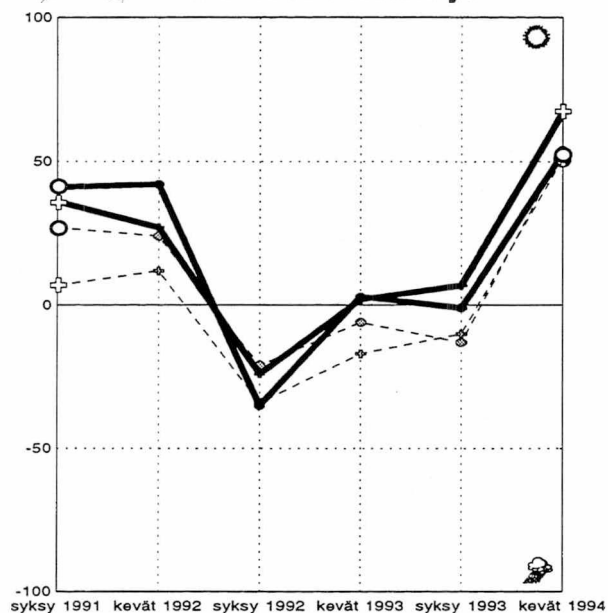
- Keski-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat parantumassa. Arviot ovat kuitenkin maan keskimääräistä varovaisemmat. Kokkolan seudun ja muiden kuntien odotukset eivät eroa toisistaan.
- Kokkolan seudun ulkopuolisten kuntien rahoitusnäkymät ovat synkimpiä koko maassa. Sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu hyvin, Kokkolan seudulla odotukset ovat kuitenkin hieman syksyisiä arvioita varovaisemmat. Lasten päivähoidon ja vanhusten hoidon järjestämisen ongelmat lisääntyvät koko maakunnassa. Ympäristöasiat huolestuttavat vastaajia erityisesti Kokkolan seudun ulkopuolella. Elinkeinoelämän kehittämisedellytysten ei uskota vielä kohentuvan. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmien odotetaan lisääntyvän Kokkolan seudulla.
- Lähes puolet vastaajista arvioi veroäyrin hinnan kohoavan ensi vuonna Kokkolan seudulla. Muissa kunnissa korotuksia ei tehdä. Vuonna 1996 äyrin hintaa aikoo nostaa viidennes kunnista, Kokkolan seudulla paineet ovat hieman vähäisemmät kuin muissa kunnissa.
- Keski-Pohjanmaan kuntien tulokehitys on tänä vuonna maan heikoimpia. Kokkolan seudun kunnissa veroäyrimäärän kehitys on muuta maakuntaa synkempi. Ensi vuoden näkymät ovat valoisammat, tosin kuntien tulokehityksen ei uskota paljonkaan parantuvan.
- Kuntien odotukset velkamäärän kehityksestä poikkeavat varsin selvästi toisistaan. Kokkolan seudulla velkaa otetaan lisää vuosina 1994-95. Muissa kunnissa velanottoa pyritään huomattavasti rajoittamaan molempina vuosina.
- Maakunnan asukasluvun odotetaan lisääntyvän vuosina 1994-95. Kasvu painottuu selkeästi Kokkolan seudulle. Muissa kunnissa väkimäärä pysyy suunnilleen viime vuotisella tasolla.
- Työllisyystilanteen ei odoteta juurikaan parantuvan tänä vuonna, Kokkolan seudulla työttömyys saattaa vielä kasvaa. Ensi vuonna työllisyys parantuu koko maakunnassa, Kokkolan seudulla enemmän kuin muissa kunnissa.
- Työpaikat lisääntyvät tänä vuonna Kokkolan seudun ulkopuolella. Ensi vuonna työpaikkamäärän arvioidaan kasvavan koko maakunnassa.
- Kokkolan seudun ulkopuolella teollisuuteen panostetaan selvästi viime vuotista enemmän, 3/4 vastaajista odottaa investointien kasvavan. Muilla aloilla investointien ei uskota viriävän vielä tänä vuonna. Kokkolan seudulla kaupan ja palveluiden sekä maatalouden investoinnit vähentyvät edelleen varsin paljon. Ensi vuonna lisääntyvät erityisesti teollisuuden ja asuntorakentamisen investoinnit koko maakunnassa. Kokkolan seudun ulkopuolella myös kaupan ja palveluiden alalle kohdistetaan tämän vuotista enemmän varoja.

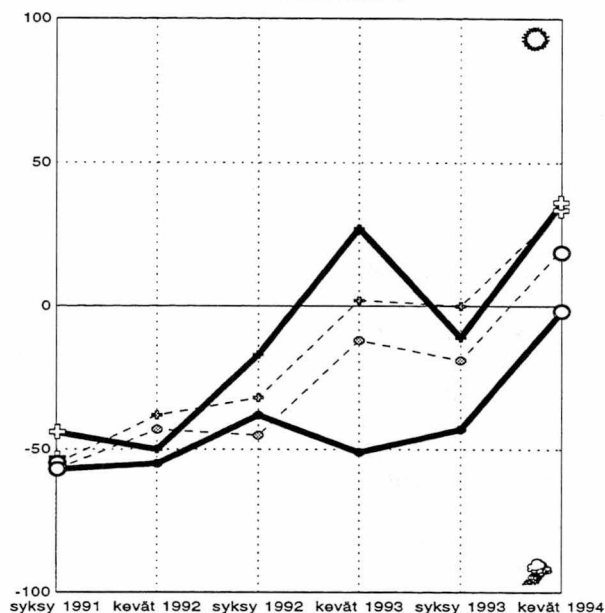
Pohjois-Pohjanmaa

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

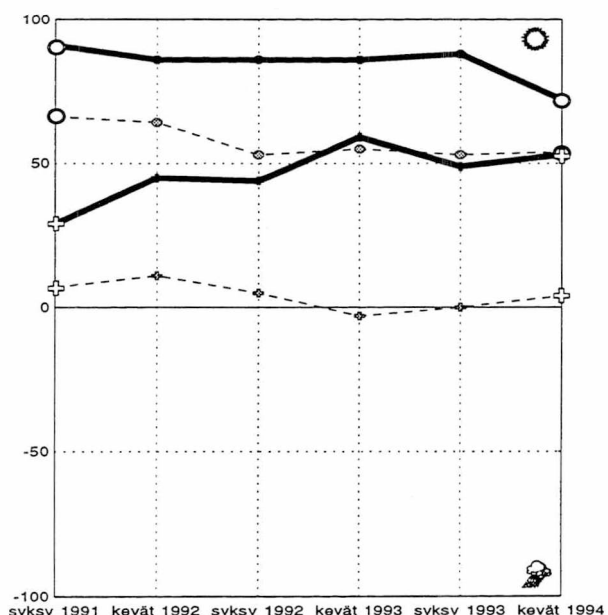
Kunnan tuleva kehitys

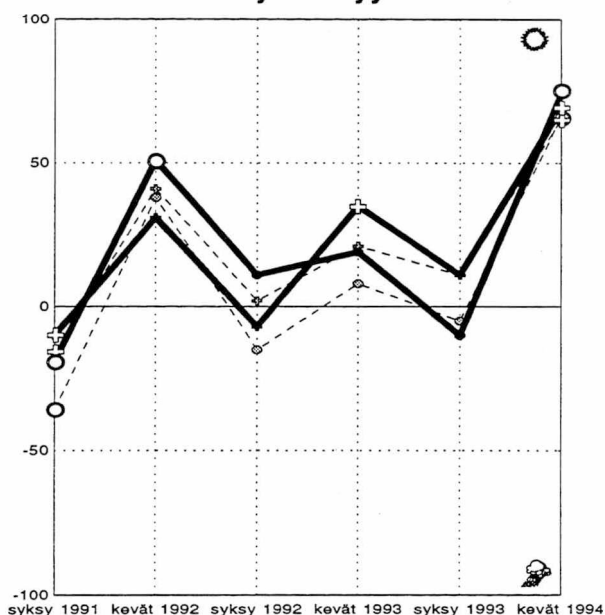
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — maakunnan muut kunnat

○ - - - koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - koko maan muut kunnat

Pohjois-Pohjanmaan kuntien kehitysnäkymät ovat edelleen myönteiset. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin ja elinkeinoelämän vaikeudet ovat vähentyneet koko maakunnassa. Kolmannes kunnista nostaa veroäyrin hintaa vuosina 1994-95. Kuntien tulokehitys näyttää valoisalta. Velkamäärä vähentyy keskusalueen ulkopuolella. Oulun seudun asukasluvun odotetaan kasvavan lähivuosina. Työllisyystilanteen arvioidaan parantuvan Oulun seudun ulkopuolella jo tänä vuonna. Teollisuus- ja asuntorakentamisinvestoinnit viriävät tänä vuonna Oulun seudun kunnissa. Ensi vuonna investoinnit kasvavat koko maakunnassa maataloutta lukuunottamatta.

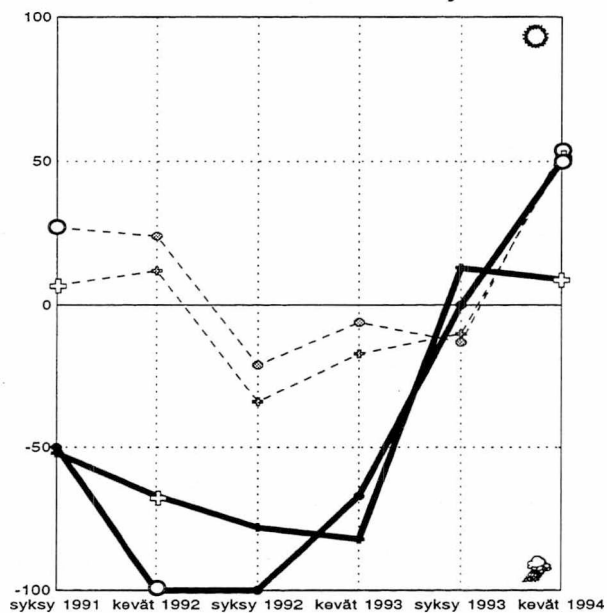
- Pohjois-Pohjanmaan yleiset kehitysnäkymät ovat maan parhaimpia. Näkemykset ovat pitkälti samanlaiset Oulun seudulla ja sen ulkopuolella.
- Kuntien yhteistyö sujuu hyvin Pohjois-Pohjanmaalla. Erityisesti Oulun seudun ulkopuolella odotukset ovat kasvaneet viime vuodesta. Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisen vaikeudet ovat aikaisempaa pienemmät koko maakunnassa. Elinkeinoelämän kehittämisen arvioidaan sujuvan entistä paremmin lähitulevaisuudessa, Oulun seudun kunnissa neljännes vastaajista odottaa ongelmien poistuvan. Koulutoimen näkymät ovat aikaisempia mittauksia paremmat.
- Kolmanneksen keskusaluekunnista arvioidaan nostavan veroäyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Muissa kunnissa korotuksilta vältytään ensi vuonna, mutta vuodelle 1996 arvioidaan viidenneksen kunnista nostavan äyrin hintaa.
- Pohjois-Pohjanmaan kuntien tulonäkymät ovat tänä vuonna myönteisimmät koko maassa, veroäyrimäärän kehityksen ei uskota enää huonontuvan. Ensi vuonna tulokehitys parantuu koko maakunnassa.
- Oulun seudun ulkopuolisissa kunnissa velanottoa vähennetään tänä vuonna, keskusalueilla velkamäärä saattaa hieman lisääntyä. Ensi vuoden näkymät ovat hyvin pitkälti samanlaiset.
- Asukasluvun kehitysnäkymät eivät ole muuttuneet aikaisemmista mittauksista. Väkiluvun arvioidaan lisääntyvän erityisesti Oulun seudulla, mutta kasvuodotuksia on myös muissa kunnissa. Pohjois-Pohjanmaan asukasluvun kehitysnäkymät ovat parhaimmat koko maassa. Oulun seudun odotetaan kasvavan vuosina 1994-95 ripeimmin pääkaupunkiseudun ohella.
- Työllisyysnäkymät ovat selvästi valoisammat kuin viime vuonna. Oulun seudun ulkopuolella työttömyyden arvioidaan pienentyvän jo tänä vuonna. Vuonna 1995 työttömien määrä vähentyy myös Oulun seudulla.
- Oulun seudulla työpaikkojen odotetaan pysyvän viime vuotisenä, sen sijaan muissa kunnissa työpaikat vähentyvät edelleen. Vuonna 1995 työpaikat lisääntyvät koko maakunnassa, Oulun seudulla lisäys on hieman suurempi kuin muissa kunnissa.
- Oulun seudun kunnissa arvioidaan teollisuus- ja asuntorakentamisinvestointien lisääntyvän tänä vuonna. Muutoin investointitoiminnan ei odoteta vielä viriävän. Ensi vuonna vain maatalouden investoinnit vähentyvät. Erityisesti teollisuuteen ja asuntorakentamiseen sijoitetaan entistä enemmän varoja. Myös kaupan ja palveluiden investoinnit saattavat hieman kasvaa vuonna 1995 koko maakunnassa.

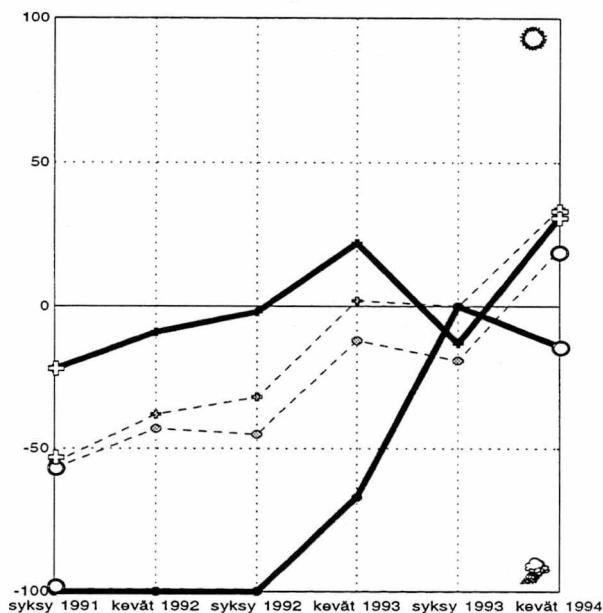
Kainuu

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

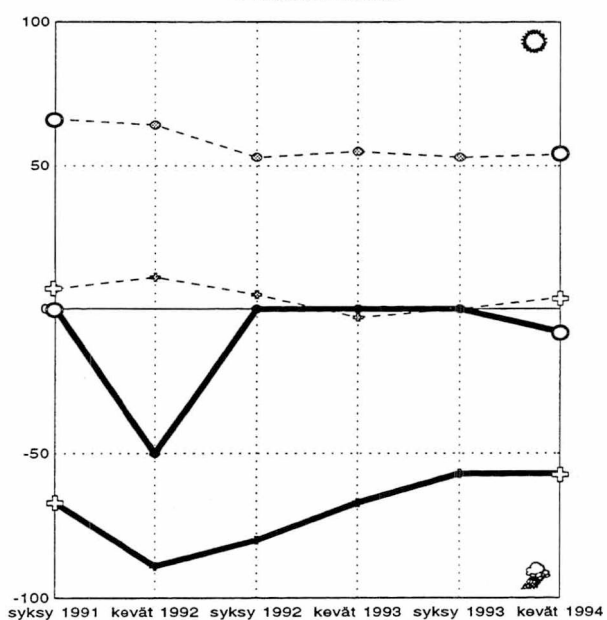
Kunnan tuleva kehitys

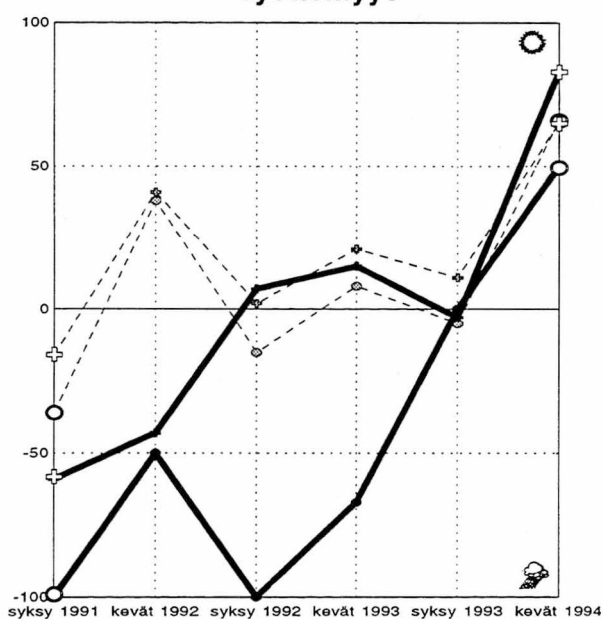
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

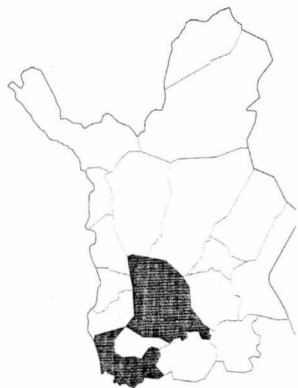
○ — maakunnan keskusaluekunnat
 + — maakunnan muut kunnat

○ - - - - koko maan keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - - koko maan muut kunnat keskimäärin

Kajaanin seudun ulkopuolisten kuntien odotukset tulevaisuudesta ovat varovaiset, keskusalueilla näkymät ovat myönteiset. Kuntien rahoitustilanne huolettaa edelleen kainuulaisia. Myös elinkeinoelämän kehittämisedellytykset ovat edelleen varsin huonot. Sen sijaan kuntien yhteistyöhön ollaan tyytyväisiä. Kajaanin seudun kuntien tulokehitys arvioidaan myönteiseksi. Kuntien velan odotetaan lisääntyvän Kajaanin seudulla mutta vähentyvän muissa kunnissa vuosina 1994-95. Työttömyyden odotetaan vähentyvän jo tänä vuonna. Teollisuusinvestoinnit lisääntyvät tänä vuonna koko maakunnassa, muutoin investointien kasvun arvioidaan alkavan vasta ensi vuonna.

- Kainuun yleiset kehitysnäkymät ovat maan huonoimmat. Nimenomaan keskusalueiden ulkopuolella odotukset ovat varovaiset, yli kolmannes vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan. Kajaanin seudulla tulevaisuus nähdään huomattavasti myönteisempänä.
- Kainuun kuntien rahoitusnäkymät ovat edelleen varsin huonot, ongelmien odotetaan lisääntyvän koko maakunnassa. Myös vanhusten hoidon järjestämisen vaikeudet huolestuttavat vastaajia. Sen sijaan kuntien yhteistyö sujuu hyvin sekä Kajaanin seudulla että niiden ulkopuolella. Kainuun elinkeinoelämän kehittämisenäkymät ovat viime syksystä huonommat. Koulutuskysymykset huolettavat vastaajia Kajaanin seudun ulkopuolella, kulttuuriasiat keskusalueilla.
- Kainuussa viidennes kunnista aikoo nostaa veroäyrin hintaa ensi vuodeksi. Vuonna 1996 korotuspaine on pienempi.
- Kainuun keskusalueella kuntien tulojen kehitysnäkymät ovat valoisimmat koko maassa, kolmannes vastaajista odottaa kehityksen parantuvan vuonna 1994. Muissa kunnissa huono kehitys jatkuu vielä tänä vuonna. Vuonna 1995 äyrimäärän kehityksen arvioidaan parantuvan koko maakunnassa.
- Kajaanin seudun kuntien velan uskotaan kasvavan selvästi vuonna 1994. Muissa kunnissa sen sijaan noin 3/4 vastaajista odottaa velanoton vähentyvän. Ensi vuonna kehitys jatkuu samanlaisena, vaikka Kajaanin seudulla velkamäärän ei uskota kasvavan yhtä nopeasti kuin tänä vuonna.
- Kainuun asukasmäärän odotetaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna. Erityisesti Kajaanin seudun ulkopuolisissa kunnissa näkymät ovat synkät. Poikkeuksena muuhun maahan keskusalueenkaan asukasluku ei kasva.
- Kainuun kunnissa työttömyyden odotetaan vähentyvän jo tänä vuonna, Kajaanin seudulla enemmän kuin muissa kunnissa. Ensi vuosi näyttää vieläkin valoisammalta. Keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa yli 80 prosenttia vastaajista odottaa työttömien määrän pientyvän. Kajaanin seudun kunnissa näkemykset ovat hieman varovaisemmat.
- Työpaikat vähentyvät Kainuussa vielä tänä vuonna, joskin Kajaanin seudun ulkopuolella näkymät ovat selvästi viime vuotista valoisammat. Ensi vuonna työpaikkamäärän uskotaan lisääntyvän koko maakunnassa.
- Teollisuusinvestointien odotetaan kasvavan jo tänä vuonna selvästi koko maakunnassa. Kajaanin seudulla saattavat kaupan ja palveluiden investoinnit lisääntyä. Maatalouden investointinäkymät ovat edelleen huonot Kajaanin seudun ulkopuolella, lähes 90 prosenttia vastaajista näkee investointien vähentyvän. Ensi vuonna investointien odotetaan viriävän maataloutta lukuunottamatta. Teollisuuteen ja asuntorakentamiseen panostetaan selvästi aikaisempaa enemmän, Kajaanin seudun kunnissa odotukset ovat hieman muita kuntia pienemmät. Lisäksi keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa saattavat lisääntyä myös kaupan ja palveluiden investoinnit.

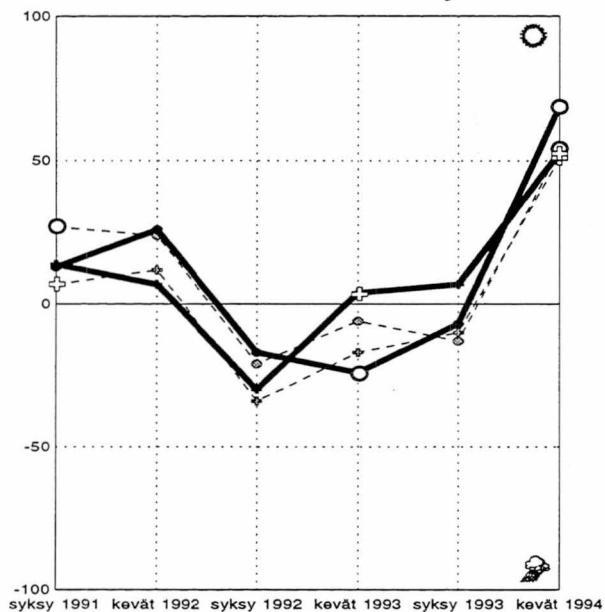

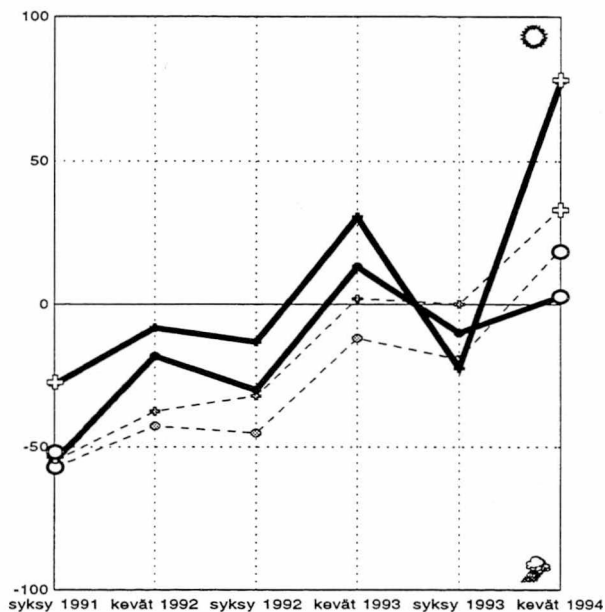
Lappi

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

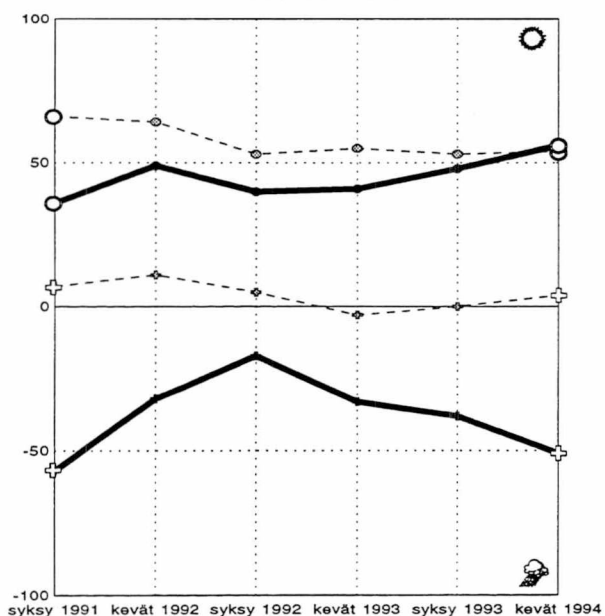
Kunnan tuleva kehitys

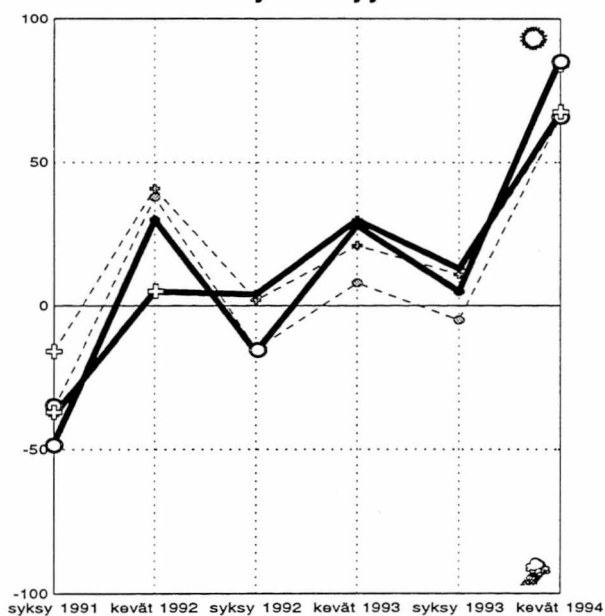
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

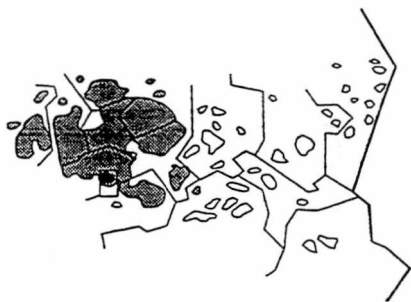

maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat keskimäärin

Erityisesti Lapin keskusaluekuntien kehitysnäkymät ovat erittäin hyvät, kuntien rahoitustilanne on parantunut ja yhteistyö sujuu hyvin. Osa keskusalueiden ulkopuolisista kunnista aikoo laskea veroäyrin hintaa vuosille 1995-96. Kuntien tulokehitys parantuu ensi vuonna. Velkamäärän odotetaan vähentyvän tänä ja ensi vuonna. Keskusaluekuntien työllisyystilanne kohentuu tänä vuonna. Erityisesti teollisuusinvestoinnit viriävät jo tänä vuonna, investoinnit lisääntyvät vuonna 1995 lähinnä keskusaluekunnissa.

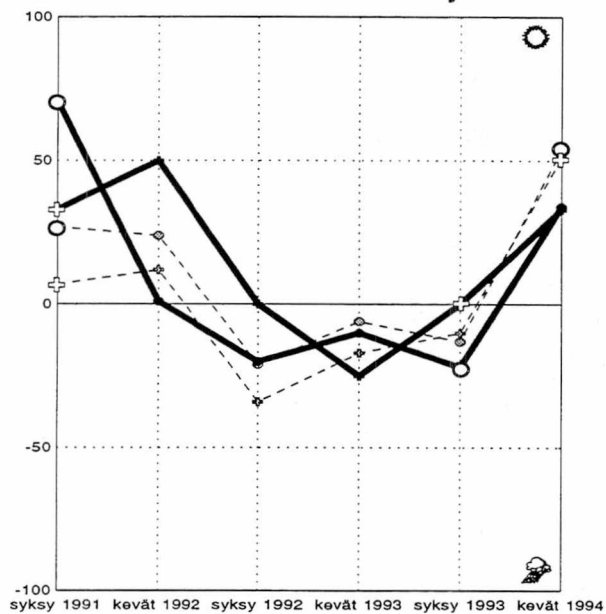
- Lapin kehitysnäkymät ovat edelleen hyvät. Keskusaluekunnissa 3/4 vastaajista arvioi kehityksen parantuvan lähitulevaisuudessa. Muissa kunnissa näkymykset ovat hieman varovaisemmat.
- Kuntien rahoitustilanne on parantunut, keskusalueiden ulkopuolella ongelmien arvioidaan vähentyvän lähitulevaisuudessa. Keskusalueilla kuntien yhteistyö sujuu hyvin, sen sijaan muissa kunnissa kehitysnäkymät ovat aikaisempia mittauksia huonommat. Erityisesti keskusalueiden ulkopuolella vanhusten hoidon ja terveystalveluiden järjestämisen odotetaan vaikeutuvan, myös elinkeinoelämän kehittämisedellytykset heikentyvät lähitulevaisuudessa. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen ongelmat askarruttavat keskusalueiden vastaajia, muissa kunnissa ongelmien arvioidaan lisääntyvän erityisesti koulu- ja vapaa-aikatoimessa.
- Viiden keskusalueiden ulkopuolisista kunnista aikoo laskea veroäyrin hintaa ensi vuodeksi ja saman verran vuodeksi 1996. Sen sijaan keskusaluekunnista viiden nostaa äyrin hintaa ensi vuonna, vuonna 1996 korotuksia tehdään vähemmän.
- Keskusalueiden ulkopuolisten kuntien tulot vähentyvät vielä tänä vuonna. Keskusalueilla äyrimäärän uskotaan pysyvän viime vuotisella tasolla. Ensi vuonna tulokehitys parantuu koko maakunnassa, selvimmin kuitenkin keskusalueilla.
- Lapin kunnat vähentävät velanottoaan vuosina 1994-95. Nimenomaan keskusalueiden ulkopuolisissa kunnissa velkamäärän arvioidaan vähentyvän selvästi. Keskusalueilla odotukset ovat varovaisemmat.
- Lapin maakunnan asukasluvun arvioidaan pienentyvän vuosina 1994-95. Keskusalueet odottavat kasvun jatkuvan varsin ripeänä, sen sijaan muissa kunnissa väkimäärä vähentyy selvästi molempina vuosina.
- Tänä vuonna työttömyyden arvioidaan helpottuvan keskusalueiden ulkopuolella. Keskusalueilla työllisyystilanne ei vielä parane. Ensi vuonna työttömien määrän odotetaan vähentyvän selvästi koko maakunnassa. Keskusaluekunnissa noin 86 prosenttia ja muissa kunnissa noin 70 prosenttia vastaajista arvioi työttömyyden alentuvan.
- Työpaikkojen arvioidaan vähentyvän tänä vuonna erityisesti keskusaluekunnissa. Ensi vuoden näkymät ovat oleellisesti paremmat, työpaikkojen odotetaan lisääntyvän koko maakunnassa.
- Teollisuusinvestointien arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna koko maakunnassa. Keskusalueiden ulkopuolella odotetaan myös asuntorakentamisen sekä kaupan ja palveluiden investointien kasvavan. Ensi vuoden näkymät ovat valoisimmat erityisesti keskusaluekunnissa. Teollisuusinvestoinnit lisääntyvät koko maakunnassa. Sen sijaan asuntorakentamiseen sekä kaupan ja palveluiden alalle investoidaan aikaisempaa enemmän lähinnä keskusalueilla, muissa kunnissa investointien kasvu on vähäisempää. Maatalouden investoinnit vähentyvät varsinkin keskusalueiden ulkopuolella.

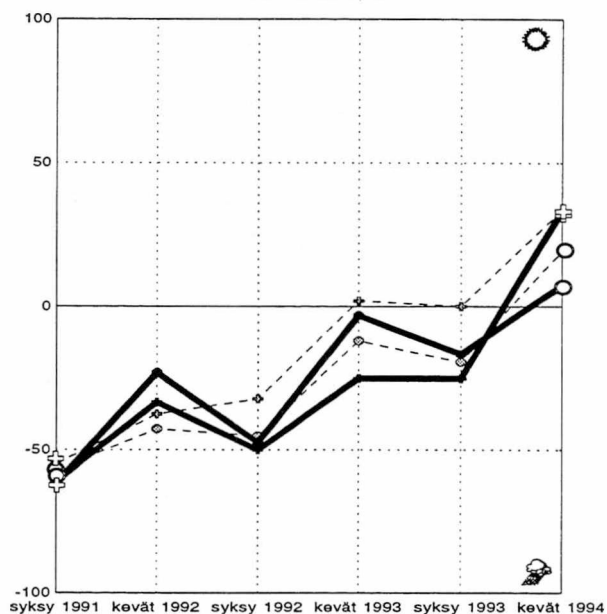
Ahvenanmaa

Kehitysnäkymät (Kysymykset 10, 3b, 4b ja 6b)

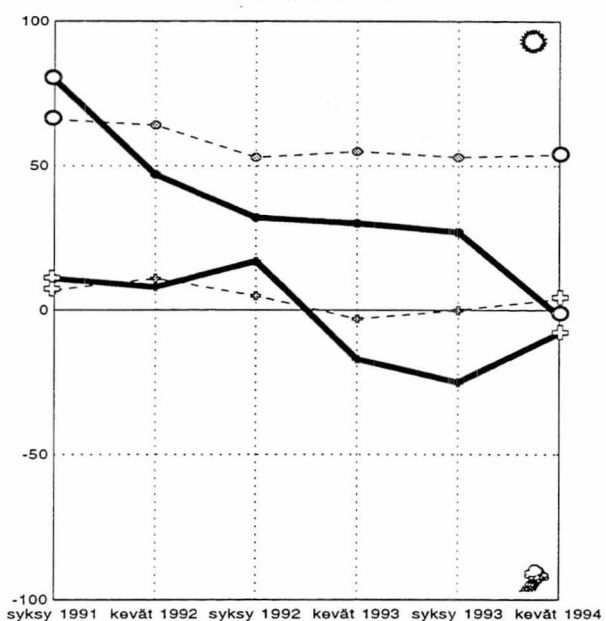
Kunnan tuleva kehitys

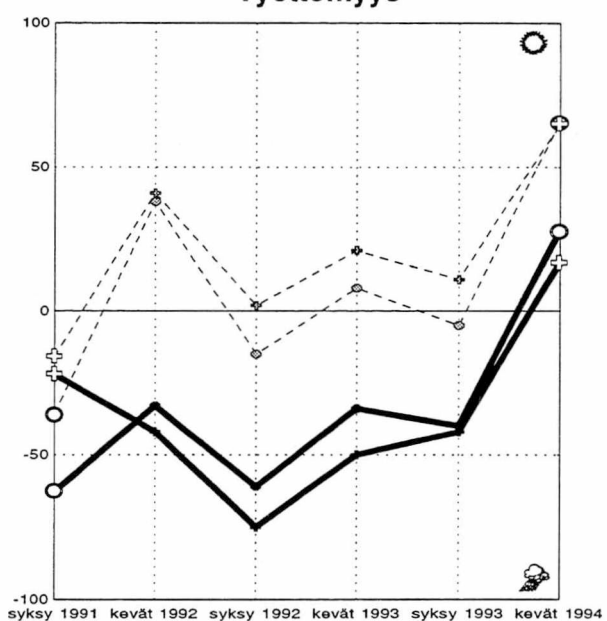
Velkamäärä

Asukasluku

Työttömyys

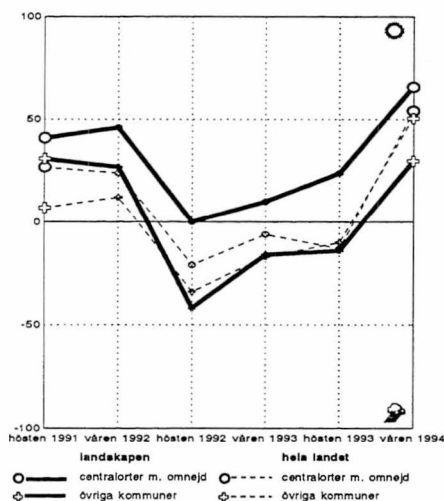
maakunnan
 ○ — keskusaluekunnat
 + — muut kunnat

koko maan
 ○ - - - keskusaluekunnat keskimäärin
 + - - - muut kunnat

Ahvenanmaan yleiset kehitysodotukset ovat varovaisimpia koko maassa, lähes viidennes vastaajista arvioi kehityksen huonontuvan. Kuntien rahoitustilanne huolestuttaa erityisesti Maarianhaminan seudulla, siellä myös kuntien yhteistyönäkymät ovat varsin huonot. Muissa kunnissa yhteistyö sujuu paremmin. Maarianhaminan seudun ulkopuolella veroäyrin hinnan korotuspaineet eivät ole hellittäneet. Kuntien tulokehityksen arvioidaan jatkuvan synkkänä vuosina 1994-95. Kuntien velka kasvaa tänä vuonna koko maakunnassa. Työllisyystilanteen ei uskota helpottuvan vielä tänä vuonna. Investointien ei odoteta lisääntyvän tämän tai ensi vuoden aikana.

- Ahvenanmaan kehitysnäkymät ovat parantuneet viime vuodesta. Noin puolet vastaajista odottaa kehityksen parantuvan ja lähes viidennes huonontuvan lähitulevaisuudessa. Myönteisistä näkymistä huolimatta odotukset ovat Kainuun ja Pohjois-Karjalan ohella vähäisimmät koko maassa.
- Kuntien rahoitusvaikeudet jatkuvat erityisesti Maarianhaminan seudun kunnissa. Kuntien yhteistyö sujuu hyvin keskusalueiden ulkopuolella, sen sijaan Maarianhaminan seudulla näkymät ovat huonoimmat koko maassa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen huolettaa vastaajia aikaisempaa vähemmän. Noin 2/3 vastaajista arvioi ympäristötoimen ongelmien olevan poistumassa Maarianhaminan seudun ulkopuolella, myös koulu- ja kulttuuritoimen näkymät ovat viime vuotista selvästi paremmat.
- Ahvenanmaan kunnissa veroäyrin hinnan korotuspaineet ovat edelleen varsin suuret. Maarianhaminan seudun ulkopuolella pääosa kunnista joutuu nostamaan äyrin hintaa kahden seuraavan vuoden aikana. Keskusalueilla korotuksia tehdään harvemmin ja ne ajoittuvat pääasiassa vuodelle 1995.
- Kuntien tulojen kehitysnäkymät ovat maan synkimät. Lähes puolet vastaajista arvioi tulokehityksen huonontuvan tänä ja ensi vuonna. Maarianhaminan seudun ulkopuolella odotukset ovat ensi vuoden osalta selvästi pienimmät koko maassa.
- Kuntien velat kasvavat tänä vuonna koko maakunnassa. Ensi vuonna velanottoa vähennetään erityisesti Maarianhaminan seudun ulkopuolella.
- Ahvenanmaan asukasluku pysyy entisenä. Maarianhaminan seudulla väkimäärän odotetaan hieman kasvavan vuonna 1994, ensi vuonna sielläkään ei ole kasvoodotuksia.
- Työttömyyden odotetaan kasvavan tänä vuonna koko maakunnassa, Maarianhaminan seudulla työllisyysnäkymät ovat muita kuntia synkemmät. Ensi vuonna tilanteen arvioidaan parantuvan, työttömien määrä vähentyy Maarianhaminan seudulla ja sen ulkopuolella.
- Ahvenanmaan työpaikkojen odotetaan pysyvän lähes nykyisenä vuosina 1994-95. Tänä vuonna työpaikat saattavat hieman vähentyä, mutta ensi vuonna erityisesti Maarianhaminan seudulla työpaikat lisääntyvät.
- Investointiodotukset ovat vähäiset vuosina 1994-95. Vuonna 1994 investoinnit vähentyvät kaikilla toimialoilla. Ensi vuonna teollisuusinvestointien odotetaan kasvavan Maarianhaminan seudulla. Muutoin investoinnit pysyvät maataloutta lukuunottamatta tämän vuotisella tasolla.

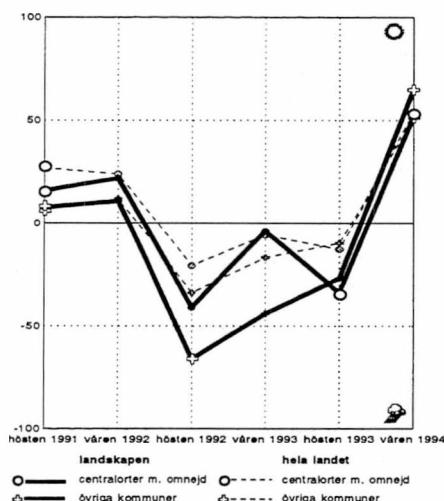
Utvecklingen i framtiden

Nyland

Utvecklingsutsikterna för landskapet är goda, i centralorterna med omnejd är förväntningarna större än i de övriga kommunerna. Kommunerna har mindre problem med finansieringen än kommunerna på andra håll i landet. Däremot samarbetar kommunerna sämre än medeltalet. Kommunernas inkomstutveckling bedöms var rätt god; trots detta upptar kommunerna ytterligare skuld under åren 1994- 1995. Arbetslösheten minskar nästa år, då också investeringarna ökar - framför allt i industri och bostadsbyggande.

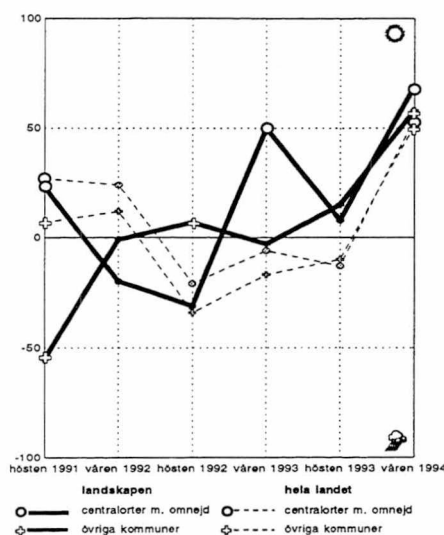
Utvecklingen i framtiden

Egentliga Finland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet hör till de bästa i hela landet. Kommunernas inkomstutveckling är dock fortfarande dålig ännu i år. Det förekommer inte något stort tryck på skattöret. Dessutom minskar kommunerna i hela landskapet skuldtagningen i år och nästa år. Samarbetet kommunerna emellan väntas fungera väl speciellt i Åbo med omnejd. Sysselsättningsläget väntas bli bättre redan under detta år. Investeringarna tar fart redan i år och 1995 ökar de raskt.

Utvecklingen i framtiden

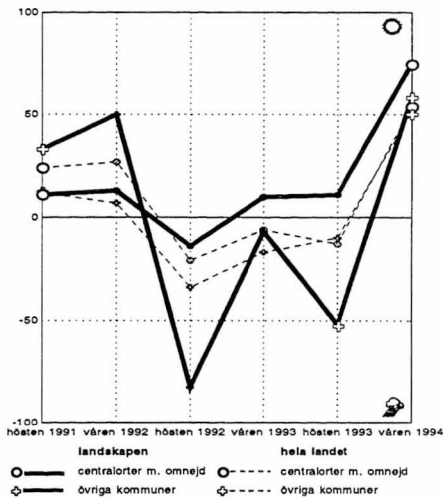
Satakunta

De allmänna utsikterna för utvecklingen i kommunerna är ljusa. Kommunernas finansieringssvårigheter är mindre än tidigare. Kommunernas skatteintäkter väntas öka redan i år och de flesta kommunerna klarar sig utan att höja skattöret. Dessutom upptar kommunerna mindre skuld än tidigare. Bortsett från Björneborg med omnejd antas arbetslösheten minska i år - och nästa år i hela landskapet. Investeringarna ökar småningom, speciellt i industri och bostadsbyggande. I Björneborg med omnejd är förväntningarna på ökade investeringar större än i de övriga kommunerna.

Tavastland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet är bland de bästa i landet. Kommunernas finansieringssvårigheter håller på att minska. I kommunerna i Tavastehusregionen ser skattöresutvecklingen positivare ut än tidigare; dessutom bedömer en tredjedel av uppgiftslämnarna att den egna kommunen kommer att höja skattöret för nästa år. Kommunernas skuldbörda väntas minska i hela landskapet under åren 1994-1995. Förväntningarna på att invånarantalet skall öka hör till de största i landet. Arbetslösheten väntas inte minska ännu i år. Kommunernas samarbete fungerar väl. Förutsättningarna för utveckling inom näringslivet blir bättre framför allt i Tavastehusregionen. Bortsett från lantbruket tar investeringarna fart nästa år.

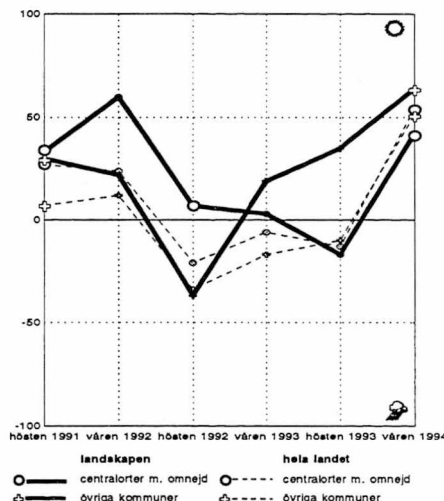
Utvecklingen i framtiden

Birkaland

De allmänna utsikterna för utvecklingen i landskapet har blivit bättre, även om förväntningarna i Tammerforsregionen fortfarande är mycket försiktiga. I centralorterna med omnejd väntas finansieringsläget fortfarande vara svårt, och också inkomstutvecklingen är sämre än i landskapet i övrigt. Dessutom väntas skuldtagningen öka ytterligare. Man strävar i hela landskapet efter att undvika skattöreshöjningar. Arbetslösheten bedöms minska redan i år. Investeringarna ökar - närmast under år 1995 - lantbruksinvesteringarna väntas inte längre minska.

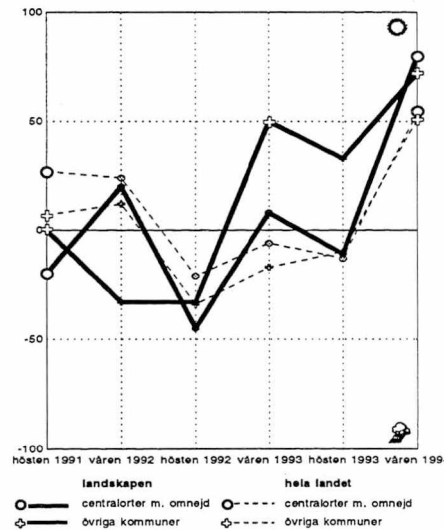
Utvecklingen i framtiden

Päijät-Häme

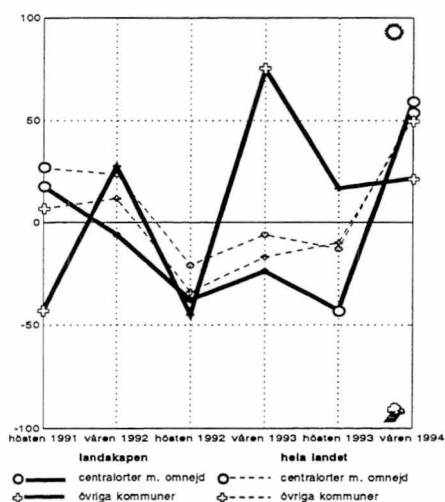
De allmänna utsikterna för utvecklingen är de bästa i landet. Framför allt i Lahtis med omnejd är uppgiftslämnarna mindre bekymrade än tidigare över finansieringsläget. I dessa kommuner har också förutsättningarna för samarbete förbättrats. Upprätthållandet av social- och hälsovårdstjänsterna löper bättre än tidigare i hela landskapet. Bara några få kommuner höjer skattöret. Kommunernas inkomstutveckling är svag ännu i år. Skuldbördan minskar i centralorterna med omnejd men ökar i de övriga kommunerna. Arbetslösheten minskar speciellt under år 1995. Investeringarna ökar i år i Lahtis med omnejd, men tar nästa år fart också på andra håll i landskapet.

Utvecklingen i framtiden

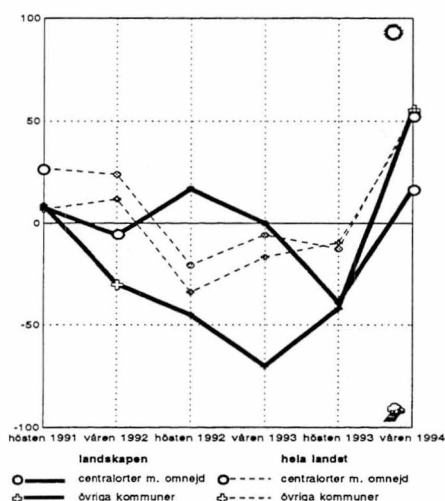
Utvecklingen i framtiden

Kymmenedalen

Framtiden ser betydligt ljusare ut i landskapets centralorter med omnejd än i de övriga kommunerna. I områdena utanför Kotkaregionen är finansieringsläget svårt också i framtiden, trycket på skattöret är starkt och inkomstutvecklingen i kommunerna är den sämsta i landet. Däremot bedöms skuldtagningen minska. Arbetslösheten ökar utanför centralorterna ännu nästa år; i Kotkaregionen är prognosen bättre. Invånarantalet i Kymmenedalen väntas minska åren 1994-1995. Investeringarna tar fart främst i Kotkaregionen, i de övriga kommunerna ökar bara industriinvesteringarna.

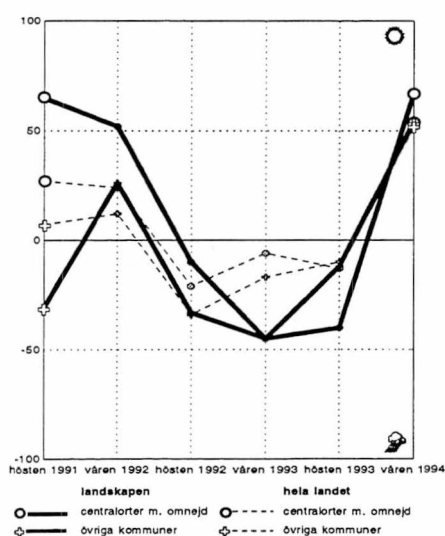
Utvecklingen i framtiden

Södra Karelen

Utanför Villmanstrandregionen är utvecklingsutsikterna ljusa och betydligt mer hoppgivande än i kommunerna i centralorterna med omnejd. I Villmanstrandregionen bedöms samarbetet kommunerna emellan löpa väl och utsikterna för näringslivet utvecklas dessutom mot det bättre. Över hälften av kommunerna utanför Villmanstrandregionen höjer skattöret åren 1995 och 1996. Kommunernas skulder väntas minska betydligt i hela landskapet. I kommunerna i centralorterna med omnejd är sysselsättningsprognosen för nästa år bland de bästa i landet; alla uppgiftslämnare bedömer att arbetslösheten minskar. Investeringarna tar nästa år fart speciellt i kommunerna i Villmanstrandregionen.

Utvecklingen i framtiden

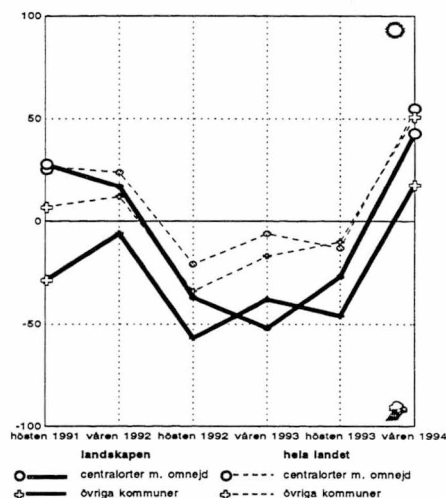
Södra Savolax

Utvecklingsutsikterna i landskapet är något bättre än i landet i genomsnitt. Det svåra finansieringsläget i kommunerna i S:t Michelregionen håller på att lätta, men samarbetet kommunerna emellan löper rätt dåligt. I kommunerna i centralorterna med omnejd är trycket på att höja skattöret kraftigare än i de övriga kommunerna. Skuldbördan väntas under åren 1994-1995 minska framför allt i S:t Michelregionen. Folkmängden i Södra Savolax antas minska. Sysselsättningsläget utvecklas nästa år i positiv riktning i hela landskapet. Investeringarna i industri och bostadsbyggande ökar nästa år.

Norra Karelen

Utvecklingsutsikterna i kommunerna utanför Joensuu med omnejd hör till de dystaste i landet. Förutsättningarna för utveckling inom näringslivet är fortfarande mycket små i hela landskapet. Finansieringsläget i kommunerna verkar bättre än tidigare, speciellt i Joensuuregionen. Det kommunala samarbetet fungerar väldigt bra i hela landskapet och trycket på att höja skattöret har i stort sett lättat. Inkomstutvecklingen i kommunerna förbättras inte men skuldbördan väntas minska i år och nästa år. Arbetslösheten minskar i år i Joensuuregionen och år 1995 i hela landskapet. Investeringarna ökar huvudsakligen nästa år, men industri- och bostadsbyggnadsinvesteringarna ökar redan i år, speciellt i Joensuuregionen.

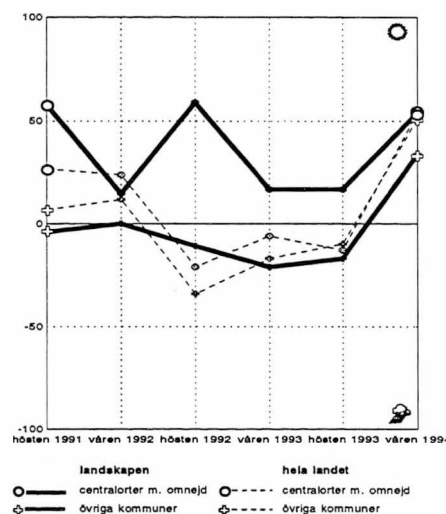
Utvecklingen i framtiden

Norra Savolax

Utvecklingsutsikterna i kommunerna utanför Kuopioregionen är klart sämre än i landet i medeltal. Det kommunala samarbetet i dessa kommuner fungerar däremot mycket bra. Finansieringsläget i kommunerna upplevs vara svårt och möjligheterna till utveckling inom näringslivet betraktas som små i hela landskapet. Ungefär en tredjedel av kommunerna har för avsikt att höja skattöret åren 1995-1996. Inkomsterna ökar nästa år i kommunerna i Kuopioregionen. Kommunernas skulder väntas minska framför allt i Kuopio med omnejd. Enligt bedömningarna förbättras sysselsättningsläget nästa år. Investeringarna tar fart nästa år, framför allt i fråga om industri och bostadsbyggande.

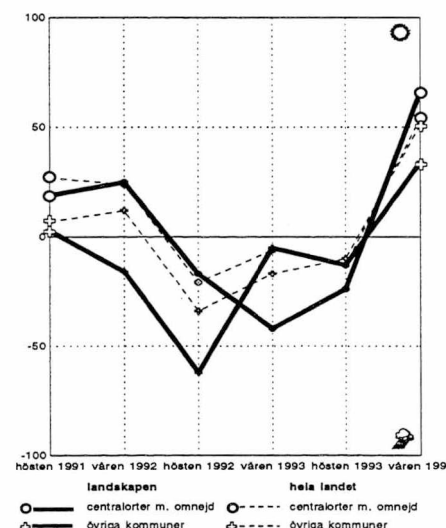
Utvecklingen i framtiden

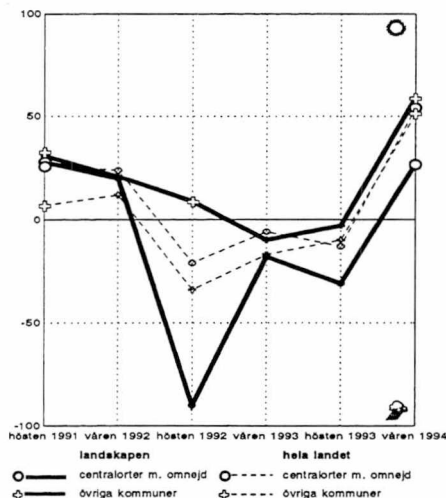
Mellersta Finland

Utvecklingsutsikterna i Jyväskyläregionen är ljusare än i de övriga kommunerna. Samarbetet kommunerna emellan bedöms fungera väl. Finansieringsutsikterna är ljusare än tidigare, framför allt i kommunerna i Jyväskyläregionen. Inkomstutvecklingen i kommunerna är i år bland de sämsta i landet. Skuldtagningen minskar under åren 1994-1995. Arbetslösheten väntas inte minska ännu i år. Investeringarna ökar nästa år, bortsett från lantbruksinvesteringarna.

Utvecklingen i framtiden

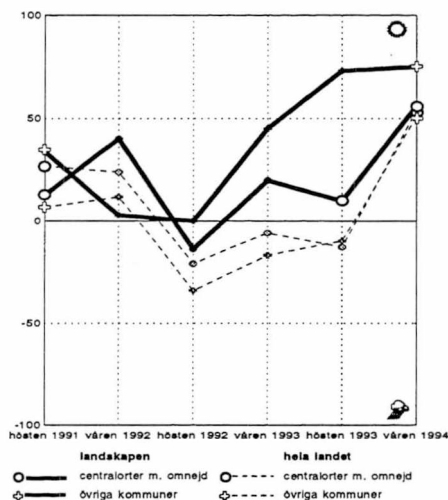
Utvecklingen i framtiden

Södra Österbotten

Utanför Seinäjokiregionen är utsikterna mera hoppigivande än i centralregionen. Det kommunala samarbetet fungerar väl utanför centralorterna med omnejd. Förutsättningarna för utveckling inom näringslivet verkar ha försämrats i Seinäjokiregionen. Finansieringsläget i kommunerna håller på att bli bättre. I centralorterna med omnejd är trycket på att höja skattöret fortfarande kraftigt. Inkomstutvecklingen i kommunerna är fortfarande dålig i år, men i kommunerna utanför Seinäjokiregionen väntas utvecklingen bli bättre år 1995. Utanför centralorterna med omnejd bedöms skuldbördan minska i år och nästa år. Sysselsättningsläget förbättras nästa år. Investeringarna ökar nästa år, framför allt i bostadsbyggande och industri; i Seinäjokiregionen är förväntningarna större än i de övriga kommunerna.

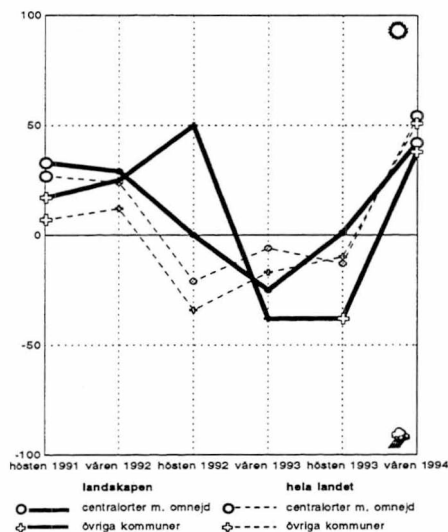
Utvecklingen i framtiden

Vasa kustregion

De allmänna utvecklingsutsikterna hör till de bästa i landet. Finansieringsläget i kommunerna har förbättrats och inkomsterna uppskattas öka speciellt under nästa år. I de flesta kommunerna behöver skattöret inte höjas. Kommunernas skulder minskar i år och nästa år. Sysselsättningsläget väntas bli bättre nästa år. Däremot bereder det kommunala samarbetet problem. Svårigheterna i fråga om utvecklandet av näringslivet fortgår i Vasaregionen. Investeringarna väntas inte öka ännu i år. Nästa år tar investeringarna fart framför allt i centralregionen.

Utvecklingen i framtiden

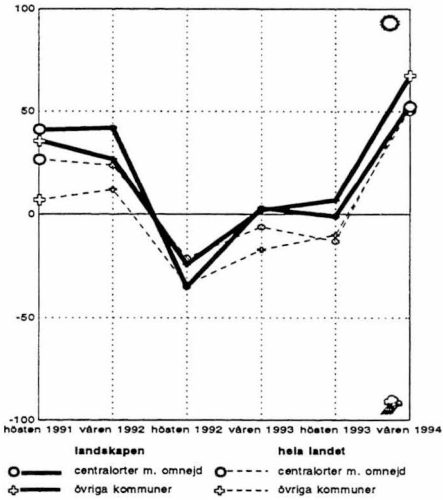
Mellersta Österbotten

De allmänna utvecklingsutsikterna är sämre än i landet i genomsnitt. Samarbetet kommunerna emellan löper väl. Utanför Karlebyregionen är finansieringsläget svårt. Förutsättningarna för utveckling inom näringslivet väntas inte bli bättre. Nästan hälften av kommunerna i centralregionen höjer skattöret för år 1995. Inkomstutvecklingen i kommunerna fortsätter att vara svag i hela landskapet. I kommunerna i Karlebyregionen väntas skuldbördan öka, i de övriga kommunerna väntas den minska under åren 1994-1995. Arbetslösheten väntas inte lätta ännu i år. Industriinvesteringarna ökar i år märkbart i kommunerna utanför Karlebyregionen. År 1995 ökar investeringarna i industri och bostadsbyggande i hela landskapet.

Norra Österbotten

Utvecklingsutsikterna i kommunerna i Norra Österbotten är fortfarande positiva. Det kommunala samarbetet fungerar väl och svårigheterna inom näringslivet har minskat i hela landskapet. En tredjedel av kommunerna höjer skattöret åren 1994-1995. Inkomstutvecklingen i kommunerna ser ljus ut. Skuldbördan minskar utanför centralregionen. Invånarantalet i Uleåborgregionen väntas öka under de närmaste åren. Sysselsättningsläget bedöms redan i år gå mot det bättre utanför Uleåborgregionen. Investeringarna i industri och bostadsbyggande tar i år fart i kommunerna i Uleåborg med omnejd. Bortsett från lantbruket ökar investeringarna nästa år i hela landskapet.

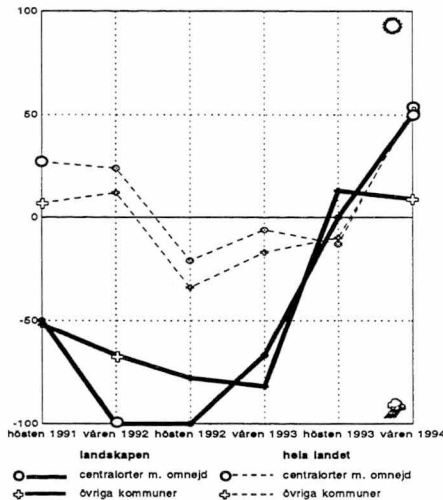
Utvecklingen i framtiden

Kajanaland

Förväntningarna i kommunerna utanför Kajanaregionen är försiktiga; i central-orterna med omnejd är utsikterna positiva. Finansieringsläget i kommunerna bereder fortfarande problem. Också förutsättningarna för utveckling inom näringslivet är fortfarande rätt små. Däremot fungerar det kommunala samarbetet till belåtenhet. Inkomstutvecklingen i Kajanaregionen bedöms vara positiv. Kommunernas skuldbörda väntas öka i Kajanaregionen men minska i de övriga kommunerna under 1994-1995. Arbetslösheten väntas minska redan i år. Industriinvesteringarna ökar i år i hela landskapet; i övrigt väntas investeringarna börja öka först nästa år.

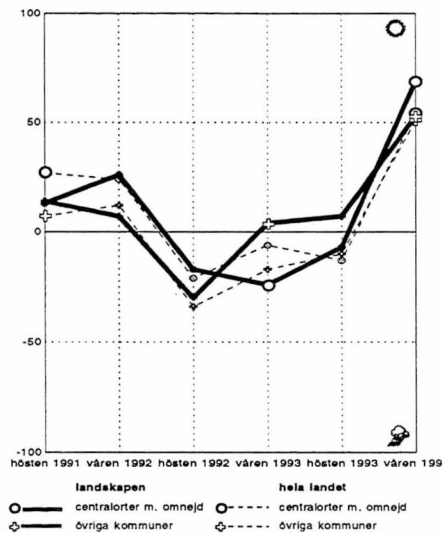
Utvecklingen i framtiden

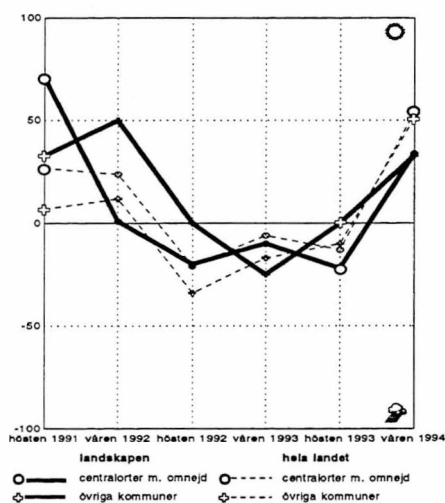
Lappland

Utvecklingsutsikterna är synnerligen goda, framför allt i kommunerna i Lapp-lands centralorter med omnejd. Finansieringsläget i kommunerna har förbättrats och samarbetet fungerar väl. En del av kommunerna utanför centralorterna med omnejd har för avsikt att sänka skattöret för åren 1995-1996. Inkomstutvecklingen i kommunerna går mot det bättre under nästa år. Skuldbördan väntas minska i år och nästa år. Sysselsättningsläget i kommunerna i central-orterna med omnejd förbättras i år. Speciellt investeringarna i industri tar fart redan i år. År 1995 ökar investeringarna närmast i kommunerna i centralorterna med omnejd.

Utvecklingen i framtiden

Utvecklingen i framtiden

Åland

De allmänna utvecklingsutsikterna på Åland hör till de försiktigaste i hela landet; nästan en femtedel av uppgiftslämnarna bedömer att utvecklingen går i negativ riktning. Finansieringsläget i kommunerna oroar framför allt i Mariehamn med omnejd och där är också utsikterna för det kommunala samarbetet rätt dåliga. I de övriga kommunerna fungerar samarbetet bättre. Utanför Mariehamn med omnejd har trycket på skattöret inte ännu lättat. Inkomstutvecklingen i kommunerna bedöms fortsätta att vara dyster under åren 1994-1995. Kommunernas skulder ökar i år i hela landskapet. Sysselsättningsläget väntas inte bli bättre ännu i år och investeringarna väntas inte öka under detta eller nästa år.

Aluearometrin kyselylomakkeen täyttöohjeet:

Kyselylomakkeeseen vastaaminen perustuu henkilökohdaisiin näkemyksiin ja tietoihin, joita viran tai luottamustoimen hoitaminen tuo kunnassa. Arvioitaessa kysymyksissä 2-8 muutosta ulottuvuudella suurempi - pienempi - yhtä suuri, kysymys on oleellisista muutoksista. On selvää, että pienissä kunnissa mittari on herkempi kuin suurissa. Vastaukset tunnistetaan koodien avulla. Yksittäisten kuntien tai henkilöiden mielipiteitä ei kuitenkaan julkisteta.

	veroäyriä korotetaan	veroäyriä piedään ennallaan	veroäyriä lasketaan
1.			
a) Arvioi kunnanvaltuuston päätöksiä veroäyriin hinnasta vuodelle 1995:	☐	☐	☐
b) Arvioi kunnanvaltuuston päätöksiä veroäyriin hinnasta vuodelle 1996:	☐	☐	☐
2.			
a) kuluvaan vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
3.			
a) kuluvaan vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
4.			
a) kuluvaan vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
5.			
a) kunnasta seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) kuntaan seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
6.			
a) kuluvaan vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
7.			
a) kuluvaan vuonna edelliseen vuoteen verrattuna	☐	☐	☐
b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna	☐	☐	☐

8. Arvioitko investointien määrän kunnan alueella olevan

a) kuluvaan vuonna edelliseen vuoteen verrattuna

	suurempi	yhtä suuri	pienempi
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐

b) seuraavana vuonna kuluvaan vuoteen verrattuna

	suurempi	yhtä suuri	pienempi
* teollisuudessa	☐	☐	☐
* maataloudessa	☐	☐	☐
* asuntorakentamisessa	☐	☐	☐
* kaupan ja palveluiden alalla	☐	☐	☐

9. Miten näette eri kunnallishallinnon tehtävien kehityvän kunnassanne seuraavan 2-3 vuoden aikana?

	ongelmia tulossa	ei muutoksia	ongelmat poistumassa
* rahoitus	☐	☐	☐
* kuntien yhteistyö	☐	☐	☐
* päivähoitopalvelut	☐	☐	☐
* vanhusten hoitopalvelut	☐	☐	☐
* terveydenhoitopalvelut	☐	☐	☐
* ympäristöasiat	☐	☐	☐
* elinkeinoelämän kehittäminen	☐	☐	☐
* kaavoitus	☐	☐	☐
* kunnallistekniikka ja energianhuolto	☐	☐	☐
* asuminen	☐	☐	☐
* koulutus	☐	☐	☐
* kulttuuri	☐	☐	☐
* vapaa-aika	☐	☐	☐

10. Arvioitko kunnan kehityksen tulevaisuudessa

* parantuvan selvästi	☐
* parantuvan jonkin verran	☐
* pysyvän ennallaan	☐
* huonontuvan jonkin verran	☐
* huonontuvan selvästi	☐

Anvisningar för ifyllning av frågeformuläret för regionbarometern:

Svaren baserar sig på Er personliga uppfattning och på den kännedom om kommunen som tjänsteställningen eller förtroendeuppdraget ger. Vid uppskattningen av förändringar i frågorna 2-8 med dimensioneringen större - lika stor - mindre är det fråga om väsentliga förändringar. Mätaren är naturligtvis känsligare i små kommuner än i stora. Frågeformulärens identifieras med hjälp av koder. Enskilda personers eller kommuners åsikter publiceras inte.

1.		höjs	är oförändrat	sänks
a) Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut om skattörespriset år 1995:	☐	☐	☐	☐
b) Vad tror Ni om kommunfullmäktiges beslut om skattörespriset år 1996:	☐	☐	☐	☐
2. Hurdan tror Ni att skattöresutvecklingen i kommunen kommer att vara	bättre	lika bra	sämrre	
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐	☐
3. Tror Ni att skuldbördan i Er kommun	större	lika stor	mindre	
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐	☐
4. Tror Ni att invånarantalet i Er kommun	större	lika stort	mindre	
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐	☐
5. Tror Ni att unga människor (under 30 år)	i högre grad	som tidigare	mindre	
a) nästa år jämfört med detta år flyttar från kommunen	☐	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år flyttar till kommunen	☐	☐	☐	☐
6. Tror Ni att arbetslösheten i Er kommun	ökar	är oförändrad	minskar	
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐	☐
7. Tror Ni att antalet arbetsplatser i kommunen	ökar	är oförändrat	minskar	
a) detta år jämfört med föregående år	☐	☐	☐	☐
b) nästa år jämfört med detta år	☐	☐	☐	☐

8. Hur tror Ni att investeringsvolymen inom Er kommun

a) detta år jämfört med föregående år förändras

* inom industrin	ökar	är oförändrad	minskar
☐	☐	☐	☐
* inom lantbruket	☐	☐	☐
* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐

b) nästa år jämfört med detta år

* inom industrin	ökar	är oförändrad	minskar
☐	☐	☐	☐
* inom lantbruket	☐	☐	☐
* inom bostadsproduktionen	☐	☐	☐
* inom affärs- och servicesektorn	☐	☐	☐

9. Hur tror Ni att de olika uppgifterna inom kommunalförvaltningen kommer att utvecklas i Er kommun under de följande 2-3 åren

* finansiering	problem är vänta	inga förändringar	problemen minskar
☐	☐	☐	☐
* samarbete kommuner emellan	☐	☐	☐
* dagvårdsservice	☐	☐	☐
* vårdtjänster för äldre	☐	☐	☐
* hälsovårdstjänster	☐	☐	☐
* miljöfrågor	☐	☐	☐
* utvecklande av näringslivet	☐	☐	☐
* planering	☐	☐	☐
* kommunalteknik och energiförsörjning	☐	☐	☐
* boende	☐	☐	☐
* utbildning	☐	☐	☐
* kultur	☐	☐	☐
* fritid	☐	☐	☐

10. Väntar Ni Er att utvecklingen i Er kommun i framtiden skall

* förbättras klart	☐
* förbättras något	☐
* vara oförändrad	☐
* försämraras något	☐
* försämraras klart	☐

00022 TILASTOKESKUS
00022 STATISTIKCENTRALEN

Postitus
2 lk kirje

PMM
Sopimus
00022/1

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Statistics Finland

Income and consumption
1994:4

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Tilastokeskus
Statistikcentralen
Vesa Virtanen (90) 17 341

Sisäasiainministeriö
Inrikesministeriet
Markku Nissinen (90) 160 4522

Myynti:

Försäljning:

Hinta – Pris

Julkaisujen myynti / 3B
00022 TILASTOKESKUS
Puh. (90) 1734 2011

Publikationsförsäljning / 3B
00022 STATISTIKCENTRALEN
Tfn (90) 1734 2011

80 mk

ISSN 0784-8420
= Tulot ja kulutus
ISSN 1235-4759